

Gorenjski Glas

TOREK, 7. APRILA 2020

LETO LXXIII, ŠT. 28, CENA 1,85 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Imamo več kot tisoč obolelih

Predsednik vlade Janez Janša ugotavlja, da nam gre v spopadu z epidemijo novega koronavirusa zmerno dobro. Bomo pa morali še več narediti za to, da krivuljo števila okuženih obrnemo navzdol.

SUZANA P. KOVAČIČ

Ljubljana, Kranj – V soboto, 4. aprila, ko je minilo mesec dni od prve potrjene okužbe s covidom-19 pri nas, smo imeli dvajset novih potrjenih primerov okužbe, v nedeljo jih je bilo 24, skupaj pa že več kot tisoč. Od začetka epidemije do včeraj je umrlo trideset ljudi. V soboto ni bilo novega pozitivnega primera na širšem Gorenjskem, v nedeljo sta bila po eden v občinah Bled in Tržič; vsaka ima zdaj po dva. Na Gorenjskem so bile brez zabeleženega primera do zaključka časopisne redakcije

občine Jezersko, Gorenja vas - Poljane in Žiri.

»Opazovali smo, kaj se dogaja po svetu, in videli, kaj deluje in kaj ne. Na veliko srečo Slovenija ni bila prvo žarišče v Evropi. Če bi bili, potem bi bila cena takšna, kot je bila v Italiji, kjer se je zamujalo z ukrepi,« je dejal premier Janez Janša in poudaril, da je vlada upoštevala mnenje stroke, in to tiste stroke, ki je bila bolj na ravni zahtev tega časa. Premier opozarja, da nevarnost ponovnega vala ni mimo in je treba biti zelo pazljiv pri sproščanju nekaterih ukrepov. Ob tem je dejal,

da se bo na podlagi izkušenj, ki jih imamo tako mi kot tudi tisti po Evropi, ki so ukrepali pravočasno, veliko tega, kar danes razumemo kot zaustavitve javnega življenja, lahko vendarle postopoma še pred koncem maja ali koncem aprila začelo vračati v normalo. To bo po tem, ko bo dovolj zaščitne opreme, in po tem, ko se bodo tudi službe, servisi navadili obratovati v razmerah nove normalnosti. Ta nova normalnost pa bo trajala toliko časa, dokler ne bo učinkovitega cepiva ali učinkovitega zdravila, je še dejal Janša.

► 2. stran

Foto: Gorazd Kavčič

Gorenjski policisti večjih kršitev prepovedi gibanja zunaj občine bivališča niso zaznali niti zadnji konec tedna. Nadzore bodo nadaljevali do preklica ukrepov, še napovedujejo.

Nov projekt Iskratela v Ukrajini

Kranjski Iskratel bo z največjim ukrajinskim telekomunikacijskim podjetjem Ukrtelekom sodeloval pri izgradnji optičnih širokopasovnih omrežij GPON na ukrajinskem podeželju.

SIMON ŠUBIC

Kranj – V času pandemije covida-19, ki pretresa večji del sveta, se še vedno najdejo tudi pozitivne poslovne zgodbe. Eno takih pišejo tudi v kranjski družbi Iskratel, iz katere so sporočili, da so skupaj s slovensko razvojno banko SID podpisali nov sporazum z Ukrtelekomom, največjim telekomunikacijskim podjetjem v Ukrajini. Gre za sporazum o izgradnji optičnih širokopasovnih omrežij GPON na ukrajinskem podeželju, dveletni projekt pa zajema več kot dvesto krajev v trinajstih ukrajinskih regijah.

Novi projekt nadaljuje dolgoročno in uspešno sodelovanje Ukrtelekoma ter Iskratela pri razvoju optičnega širokopasovnega dostopa v Ukrajini, poudarjajo v Iskratelu. / Foto: Tina Dokl (arhiv)

► 7. stran

Nagrada Slavka Gruma Tjaši Mislej

Letošnja nagrada Slavka Gruma za najboljše dramsko besedilo Tjaši Mislej za Naše skladišče

IGOR KAVČIČ

Kranj – S podelitvijo nagrad bi se moral včeraj v Prešernovem gledališču slovesno zaključiti jubilejni, petdeseti Teden slovenske drame, a sta tako izvedba festivala kot podelitev nagrad prestavljeni v prihodnost. Strokovna komisija v sestavi Matej Bogataj (predsednik), Srečko Fišer in Amelia Kraigher pa je kljub temu opravila svoje delo in med 41 prispelimi

besedili za nagrado Slavka Gruma nominirala naslednja: Izkoristi in zavzemi Ize Strehar, Naše skladišče Tjaše Mislej, rabljena roba Simone Semenič, Sedem dni Katarine Morano in Žige Divjaka ter Vse OK Simone Hamer. Žirija je soglasno odločila, da med nominiranimi nagrado Slavka Gruma za novo izvirno slovensko dramsko besedilo podeli Tjaši Mislej za besedilo Naše skladišče.

Aktualne novice o koronavirusu na www.gorenjskiglas.si

GORENJSKA

Želeli bi še več testov

Dr. Bojana Beović je specialistka infektologinja, zaposlena na kliniki za infekcijske bolezni in vročinska stanja. Ta čas je javno zelo izpostavljena kot vodja svetovalne skupine za bolezen covid-19 na ministrstvu za zdravje. Je Ljubljanka, ki zdaj živi v Škofji Loki.

4

GORENJSKA

Domovi za starejše pripravljene na ukrepe

V domovih za starejše, kjer je tveganje za okužbo s koronavirusom trenutno največje, se pripravljajo na izvedbo navodil, ki jih je izdalo ministrstvo za zdravje. V Skupnosti socialnih zavodov se z vsemi ne strinjajo.

5

GORENJSKA

Gradnja še do konca julija

Čeprav naj bi se prenova Delavskega mostu v Kranju po prvih napovedih zaključila konec marca, pa trenutno kaže, da bo trajala še vsaj do sredine poletja. Nekateri deli mostu so v slabšem stanju, kot so predvidevali.

7

ŠPORT

Po nesreči se je našel v sedeči odbojki

Ko je Matic Keržan nesebično pomagala udeležencem prometne nesreče, se je tudi sam hudo poškodoval, pod kolenom so mu morali amputirati nogo. Nekdanji nogometaš ni obupal, nov izziv je našel v odbojki sede.

13

VREME

Danes, jutri in v četrtek bo jasno. Jutra bodo hladna, čez dan pa bo toplo. Ponekod bo pihal vzhodni in jugovzhodni veter.

☀️ -2/18 °C

jutri: sončno

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Ustvarjajmo skupaj

Naročnica Gorenjskega glasa Maruša iz Škofje Loke je sprejela naš izziv in za rubriko Ustvarjajmo skupaj opisala, kako preživlja obdobje samoizolacije. Dolgčas ji, pravi, ni.

Kako preživljam to obdobje?

Ni mi preveč grozno, čeprav živim sama v stolpnici, a sem na več načinov povezana s svojimi domačimi, od katerih jih del prebiva v drugi občini, s prijateljicami in kolegicami, tudi kakšen kolega se najde.

Jutranji pogled skozi kuhinjsko okno, ko pripravljam zajtrk, na zasneženi Grintovec, Kočno, Storžič, obuja spomine na mladost, ko sem te vrhove osvajala – na Kočni sem bila tisti dan, ko se je na Brniku zgodila nesreča, ko je strmoglavilo letalo. Na Storžiču sem bila dvakrat v istem dnevu, ker sva s prijateljico zgrešili znak in kasneje srečali ljudi, ki so nama povedali, da sva na poti v Preddvor, najin avto pa je bil v Tržiču ... In še bi lahko pisala.

Branje časopisa, reševanje križank, klepetanje po telefonu mi vzamejo kar precej časa, da ne govorim o tem, koliko časa porabim za pripravo kosila, saj se vmes dogaja vse živo. S sorodniki obujamo spomine na otroštvo, s kolegicami »opravljamo« politike in njihove najave o omejitvah gibanja, treba je preskrbeti maske za v trgovino, saj nisem šivilja, itd. Urednica upokojenskega glasila Mi o sebi Društva upokojencev Škofja Loka ima vedno nove ideje za pisanje v naslednji številki, čeprav ne vemo, kdaj bo lahko našla pot do članov, a zadolžitve vseeno dobimo.

Precej časa porabim za dopisno igranje igre križemkrazem na državni ravni, zdaj pa sem se pridružila še zagnanim Jeseničanom, ki so začeli nov turnir. Ni enostavno, je pa zabavno, saj moramo poskrbeti za možgane, da ne zakrnijo preveč, kajti Rozika (skleroza) je v naših letih pogosto na obisku, čeprav je nihče ne vabi.

Kronika, ki sem se jo namerila napisati o sedmih letih igre križemkrazem v Društvu upokojencev Škofja Loka, pa kar čaka, čeprav imam o tem že zbranega že precej gradiva. Dve kolegici sta napisali zelo zanimivi pesnitvi, drugi so povedali globoke misli o našem tedenskem druženju, ki ga zdaj ni in ga pogrešamo, saj umovadba ali fizioterapija možganov (kot še rečemo naši igri križemkrazem), zahteva kar nekaj znanja z raznih področij.

Pogrešam knjižnico in Bukvarno, kjer običajno dobim knjige z večjimi črkami, ki jih nimam na zalogi.

Trudim se, da ohranjam optimizem, da bo nekoč, upam, da kmalu, tole obdobje prikrajšanosti za marsikaj minilo. Veselim se srečanja s sinom in hčerino družino, pogrešam objeme obeh vnukov in druženje v živo z vsemi mojimi, ki jih ni malo. Vsem, ki ste mojo zgodbo prebrali, želim vse dobro!

Imamo več kot tisoč obolelih

▶ 1. stran

Še vedno zdravljenje vseh, ki potrebujejo hospitalizacijo, poteka tako, kot je treba. V nedeljo je bilo hospitaliziranih 114 bolnikov, od tega 30 na intenzivni negi. Organizirane so zdravstvene skupine iz zdravstvenih domov, bolnišnic, ki pomagajo v domovih za starejše. V domovih je več kot dvesto obolelih.

Zasebna družjenja »kvarijo« sliki

Epidemija ne poteka samo v domovih za starejše, kot je poudarila vodja strokovne skupine za covid-19 v okviru ministrstva za zdravje prof. dr. Bojana Beović: »Z doseženimi ukrepi nam je epidemija uspelo spraviti v neko stacionarno stanje, številke navzdol na krivulji pa nam še ni uspelo obrniti. Prej jo bomo, prej se bo življenje normaliziralo.«

Dr. Miroslav Petrovec, član strokovne skupine za covid-19, je zagotovil, da je za laboratorijsko diagnostiko pri nas odlično poskrbljeno, za t. i. hitre teste na trgu, pa je dejal, da niso zanesljivi. Kot še ugotavlja, ta hip eno večjih tveganj za okužbo predstavlja medsebojno obiskovanje v zasebnih prostorih.

Ranljive skupine lahko kupujejo uro dlje

V prodajalnah z živili lahko nakup od 8. do 10. ure opravi izključno ranljive skupine (invalidi, upokojenci, nosečnice). Na novo je dodan še nakup v zadnji uri delovnega

Dopolnjeni vladni odlok dovoljuje odprtje vrtnarij, drevesnic in cvetličarn. / Foto: Gorazd Kavčič

časa za to skupino. Upokojenec lahko opravi nakup samo v teh urah.

Dopolnjen vladni odlok dovoljuje odprtje vrtnarij, drevesnic in cvetličarn. Dovoljena so tudi gradbena dela na naseljenih gradbiščih, hišah oz. stanovanjih, če ni stika s potrošniki.

Poslanci so potrdili zamik rokov na področju množičnega vrednotenja nepremičnin. Geodetska uprava bo vsem lastnikom nepremičnin po pošti posredovala zbirna potrdila o novih pripisanih vrednostih nepremičnin. Od 1. januarja 2021 pa bo možno vlaganje vlog za ugotavljanje posebnih okoliščin, ki niso zajete z modelom vrednotenja.

Priprave na sprejem odloženih obravnave

Generalni direktor UKC Ljubljana Janez Poklukar, dr. med, je povedal, da bodo kmalu začeli sprejemati tiste paciente, ki so jim odložili

obravnavo zaradi covid-19. Tudi v Splošni bolnišnici (SB) Jesenice se že pripravljajo na to, pacienti bodo o pregledu osebno obveščeni. Iz SB Jesenice so še sporočili, da zaposlenega, pozitivnega na okužbo, nimajo. Zbolelih zdravstvenih delavcev v Sloveniji s covidom-19 je že več kot 160.

Direktorica ZD Kranj Lili Gantar Žura, dr. med., je konec tedna pozvala na pomoč pri dobavi zaščitnih mask FFP3 za zaposlene na Zobni polikliniki Kranj, kjer je začela organizirana zobozdravstvena služba za celotno Gorenjsko za nujne primere. Petdeset mask je doniralo podjetje Trelleborg Slovenija iz Kranja, količina zadošča za približno teden dni.

Virus nima nog niti kril in se sam ne more širiti ...

» ... njegov prenos omogočimo samo ljudje z neustreznim vedenjem, nespoštovanjem pravil. Ključni so

vzdrževanje razdalje do sočloveka, higiena rok, pravilno nošenje mask v javnosti, odsvetovanje je rokovanje in dotikanje obraza z rokami. Ob tem moramo vedno imeti v mislih, kako pred okužbo zaščititi ostarele in kronične bolnike, ki so najbolj ranljivi.« je opozoril specialist javnega zdravja Milan Krek, dr. med., in dodal, da izračuni, ki so mu jih posredovali statistiki in matematiki, kažejo, da če bi bili v Sloveniji brez ukrepov, bi virus okužil veliko ljudi: »Na vrhu epidemije bi imeli okuženih okoli 480 tisoč oseb in na koncu te zgodbe okoli devetdeset tisoč mrtvih.«

Po mnenju stroke prehajamo v ključno fazo te krize, do naslednjega tedna naj bi bila slika jasnejša, vsaj upajo tako. Svetovni dan zdravja, ki ga obeležujemo 7. aprila, pa je letos posvečen podpori medicinskim sestram, tehnikom zdravstvene nege in babicam pri njihovem delu.

Za praznike bomo doma

Škofje in župniki bodo v prihajajočem velikem tednu maševali v praznih cerkvah, vernikom pa priporočajo praznovanje doma in spremljanje bogoslužij po medijih.

JOŽE KOŠNJEK

Ljubljana – Epidemija koronavirusa je kriva, da se je letos že praznovanje cvetne nedelje preselilo iz cerkva na domove, enako pa bo mineval prihajajoči veliki teden z najbolj prazničnima dneva – veliko nočjo in velikonočnim ponedeljkom, ki je tudi dela prost dan. Tako imenovano velikonočno »tridnevje«, ki se bo začelo v četrtek in bo trajala do velike sobote zvečer, bo potekalo brez tradicionalnih javnih slovesnosti in običajev v cerkvah in okoli njih. Verniki jih bodo varno podoživljali doma, v družinskem krogu, kar je, kot kažejo izkušnje pretekle cvetne nedelje,

lahko tudi prijetno in doživeto, drugačno.

Slovenska škofovska konferenca je sklenila, da bodo duhovniki na veliki četrtek izjemoma maševali ob 18. uri v zaprti cerkvi brez ude-

in župnijskih cerkvah. Po mašah bodo izrekli posebne prošnje za bolne in pokojne. Oboji vabijo vernike, naj se jim v mislih pridružijo in zmolijo žalostni del rožnega venca.

Za velikonočni ponedeljek škofje prosijo vernike, naj se zaradi nevarnosti širjenja epidemije odpovedo tradicionalnih obiskov svojcev in znancev. Še naprej velja prepoved spovedovanja. Prav tako so do preklica odpovedane birme in verouk.

ležbe vernikov. Tudi tradicionalni procesij ne bo, bodo pa po večerni maši utihnili zvonovi. Na veliki petek bodo škofje in duhovniki ob 18. uri sami, brez navzočnosti vernikov, maševali v stolnicah

Tudi tradicionalno dogajanje velike sobote bo okrnjeno. Blagoslovitve in delitve ognja ne bo, velikonočna jedila pa bodo škofje in duhovniki blagoslovili »na daljavo«, s pomočjo medijev,

verniki pa lahko to storijo z molitvijo in blagoslovljeno vodo sami, doma. V stolnih in župnijskih cerkvah bodo ob 20. uri tradicionalne velikonočne vigilije brez udeležbe vernikov. Po njih se bodo znova oglasili zvonovi. Vstajenskih procesij letos ne bo.

V nedeljo, na veliko noč, bodo ob 8. uri zjutraj zvonovi povabili vernike k velikonočnemu zajtrku, škofje in duhovniki pa bodo ob desetih darovali velikonočne maše. Televizija Slovenija bo prenašala mašo iz mariborske stolnice, nagovor ljubljanske škofa metropolitana Stanislava Zoreta in opoldne iz Vatikana papežev blagoslov mestu in svetu Urbi et Orbi.

Darilo
izzrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme JOŽE ŠTAMCAR iz Domžal.

Novartis podaril pol milijona dolarjev

ALEŠ SENOŽETNIK

Ljubljana – Farmaceutski gigant Novartis, v okviru kate-rega pri nas deluje tudi Lek, je ustanovil dvajset milijonov dolarjev vreden globalni sklad za boj proti epidemiji koronavirusa. Od tega so pol milijona podarili tudi Sloveniji. Štiristo tisoč dolarjev (358 tisoč evrov) bo tako prejel Rdeči križ Slovenije, sto tisoč (okoli 90 tisoč evrov)

pa so namenili Zvezi prijateljev mladine Slovenije. Kot so zapisali, bo trenutno največ sredstev namenjenih za nakup osebne zaščitne opreme, ki je v teh dneh najpomembnejša. Novartis je v Sloveniji tako doslej več kot 15 zdravstvenim domovom, bolnišnicam in domovom za starejše namenil osebno varovalno opremo in dva tisoč litrov razkuževalnega sredstva, ki so ga izdelali sami.

Imate bivališče v drugi občini?

Ste se preselili v drugo občino in »pozabili« prijaviti novo prebivališče? Ta čas upravne enote sprejemajo le elektronske vloge, rešujejo pa le nujne.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Zaradi nedavne omejitve gibanja na občino prebivališča je postalo zelo pomembno vprašanje, kje imamo prebivališče sploh prijavljeno. Po zakonu bi sicer morali novo stalno ali začasno prebivališče prijaviti v osmih dneh, a v praksi tega določila mnogi ne upoštevajo, zato so se ti državljani zdaj znašli v precejšnji zaga-ti. To dokazuje tudi povečano število elektronskih vlog in povpraševanj na upravnih enotah v zadnjem tednu.

Tudi na Upravni enoti Kranj ugotavljajo, da se je število elektronskih vlog za prijavo stalnega ali začasnega bivališča v zadnjem tednu povečalo, še bolj pa število telefonskih klicev in elektronskih vprašanj. »Upravna enota prijavo oziroma odjavo prebivališča izvede, če so izpolnjeni vsi zakonski pogoji. Za prijavo prebivališča je pomembno, da je posameznik dejansko tudi nastanjen na prijavljenem naslovu. V primeru dvoma upravni organ lahko uvede postopek preverjanja resničnosti prijave prebivališča,« je razložil načelnik UE Kranj Matjaž Dovžan.

Prijavo oziroma odjavo prebivališča je sicer na upravni enoti možno urediti tudi v času posebnih ukrepov, a vloge za je možno oddati le po elektronski poti, ta čas tudi brez varnega elektronskega

Na portalu e-uprava je možno vlogo za prijavo začasnega prebivališča oddati tudi brez uporabe digitalnega potrdila. Po besedah ministra za javno upravo Boštjana Koritnika so v zadnjih dneh prejeli približno tri tisoč vlog na dan, še marca pa so jih po trideset dnevno. / Foto: Gorazd Kavčič

podpisa. Podpisano in datirano pisno vlogo lahko na upravno enoto pošljete tudi po pošti, v njej morajo biti navedeni tudi vaši osebni podatki (EMŠO) in namen, priložiti je treba dokazilo o pravici do prebivanja na prijavljenem naslovu in dokazilo o lastništvu (lahko tudi soglasje lastnika), če lastništvo ni razvidno iz zemljiške knjige. K vlogi dodajte izjavo, na kateri naslov želite prejemati pošto. Na e-naslov upravne enote je možno poslati tudi skenirano vlogo, dokazilo o pravici do prebivanja na naslovu in izjavo o naslovu za vročanje. Osebnostne vloge pa na upravni enoti ta čas ni možno oddati, pojasnjuje Dovžan. Kot dodaja, v času izvajanja interventnih ukrepov sicer strankam prijavno-odjavne

obveznosti ni treba urejati, saj roki v nenujnih zadevah ne tečejo.

Upravna enota v tem času obravnava prejete vloge v skladu z možnostmi, v zakonskih rokih pa odloča le o nujnih vlogah. Roki v upravnih zadevah, ki niso nujne, ne tečejo. Kot nujne so opredeljene posamične upravne zadeve, če obstaja nevarnost za življenje in zdravje ljudi, za javni red in mir, za javno varnost, za premoženje večje vrednosti, če je od odločitve v zadevi odvisno preživljanje stranke, če je od odločitve odvisno uveljavljanje drugih pravic ali če je to nujno za učinkovito izvajanje oblasti za doseg namena zakona. »Predlagamo, da stranka ob podaji vloge navede in utemelji njeno morebitno nujnost,« je dejal

Dovžan. Potrdilo o prijavitelnem prebivališču upravni organ izda vedno, ko izvede prijavo prebivališča. Zaradi vse večjega števila e-vlog pa je za izdajo potrdila o prijavljenem prebivališču potrebno nekoliko več časa kot v običajnih razmerah, je še razložil.

Posameznik, ki je že vložil vlogo za vpis spremembe naslova, a ta še ni rešena, lahko svoje prebivališče do evidentiranja prijave v registru stalnega prebivalstva za namen izvajanja odloka o začasnem prebivanju izven občine dokazuje z dokazili o oddani vlogi (sistemsko obvestilo iz e-Uprave, potrdilo pošte o oddani pošiljki ...). Dovžan pri tem opozarja, da je v času epidemije posameznik s stalnim ali začasnem prebivališčem lahko nastanjen samo na enem naslovu prebivanja in ga ne sme spreminjati oziroma se seliti med njima. Vloga za prijavo spremembe prebivališča mora biti zato oddana na prebivališče, na katerem posameznik namerava bivati v času razglašene epidemije in se mora na tem naslovu tudi zadrževati.

Osebnostne dokumente, ki jim poteče veljavnost, bo treba zamenjati v osmih dneh po prenehanju interventnih ukrepov, do taktat pa se lahko uporabljajo. »V času epidemije se vloge za izdajo osebnih izkaznic in potnih listov ne sprejemajo, razen v nujnih zadevah,« je povedal Dovžan.

KOMENTAR
IGOR KAVČIČ

Zdravljica v času pandemije

Evropska komisija je konec marca potrdila nominacijo Prešernove Zdravljice za znak evropske dediščine. Kaj to pomeni? Zdravljica je s svojim pozitivnim in humanističnim sporočilom o miroljubnosti in povezovanju med narodi, o čemer še posebej govori njena sedma kitica, ki velja tudi za državno himno, zdaj še uradno prepoznana za skupno dediščino Evrope. Osnovna ideja pesmi je torej v skladu s temelji, na katerih obstaja Evropa kot skupnost, zdaj 27 enakopravnih držav, odraža njeno zgodovino, ideale in vrednote. Dogodek, ki bi mu sicer mediji in s tem javnost posvetili večjo pozornost, je v času, ko se spopadamo s pandemijo koronavirusa, ostal v ozadju.

A vendarle, kaj duh Zdravljice tudi v teh težkih časih sporoča nam, Evropi, človeštvu? Nas je pandemija med seboj povezala? Je in ni. Imamo skupno težavo – smrtonosni virus, ki ni več neke daleč na vzhodu niti zgolj v sosednji državi, prav tako ne le v tem ali onem domu starejših občanov. Virus nas povezuje, ker ne izbira. Ne zanimata ga spol, rasa, svetovni nazor, ne razlikuje med revnimi in bogatimi. Hkrati pa je v Evropski uniji njena temeljna listina, ki govori tudi o medsebojni povezanosti in solidarnosti, nemočna ostala v predalu. Enotnemu pristopu v boju proti zdravstvenim, gospodarskim, socialnim in drugim posledicam, ki jih prinaša epidemija, še vedno ni ne duha ne sluha. Vsaka država je najprej reševala »svojo kožo« in je, brez izkušenj v takih razmerah, ukrepala, kot je vedela in znala. Italija je ostala sama, Grčija je z begunci in migranti tempirana bomba, Evropa se deli na sever in jug, ko se je treba dogovoriti o instrumentih za reševanje ekonomske krize.

Prešeren piše o svobodi naroda, a tudi o bratstvu vseh, »ker dobro v srcu mislimo«. Čas epidemije od nas zahteva solidarnost – ne lokalno, ampak planetarno. Kot v Delovi Sobotni prilogi ugotavlja prof. dr. Ksenija Vidmar Horvat, je koronavirus razgalil preživetost nacionalnega modela človeške solidarnosti. Ideja pomoči svoji naciji, ki se je znašla v krizi, je v dobi transnacionalnega povezovanja in soodvisnosti anahrona. Zato edini način spopada z grožnjo, ki se ne menja za nacionalne meje, vidi v globalni solidarnosti. Pri tem stavi na solidarnost v izmenjavi znanja in podatkov, recimo na poti v iskanju cepiva.

Kaj bo prinesel čas po pandemiji? »Ne bojim se, da bi zbolel. Bojim se, kaj vse bi se lahko spremenilo. Bojim se spoznanja, da so temelji civilizacije, kakršno poznam, kot hišica iz kart,« je v uvod v svoj karantenski dnevnik zapisal italijanski pisatelj Paolo Giordano. Za začetek bi v roke znova veljalo vzeti Zdravljico.

V pripravi že novi ukrepi

Državni zbor je potrdil mega paket ukrepov državne pomoči prebivalcem in podjetjem, prizadetim zaradi epidemije covid-19. V pripravi je že naslednji sveženj ukrepov.

SIMON ŠUBIC

Ljubljana – Interventni ukrepi v mega paketu, ki ga je v četrtek potrdil državni zbor, so vredni okoli tri milijarde evrov, veljali pa bodo od razglasitve epidemije 13. marca do konca maja z možnostjo podaljšanja za dodaten mesec. Vlada je takoj pristopila tudi k pripravi drugega paketa. Oblikovala je pet delovnih skupin, ki naj bi do četrta pripravile poročilo s predlogi, na podlagi katerega bo svetovalna skupina pod vodstvom nekdanjega gospodarskega ministra Mateja Lahovnika pripravila predlog smernic za nov sveženj ukrepov. Po napovedi uradnega govornika vlade

Jelka Kacina mora biti uveljavljen do konca aprila.

Tudi prvi protikoronski zakonski sveženj je v večjem delu namenjen pomoči gospodarstvu. Država bo med drugim prizadetim podjetjem krila nadomestila plač delavcem na čakalno dobo, v delu ter vse socialne prispevke, aprila in maja pa bo poravnala tudi prispevke za pokojninsko in invalidsko zavarovanje za zaposlene v zasebnem sektorju, ki v času epidemije delajo. Zakon predvideva krizni dodatek za nadpovprečno izpostavljene zaposlene v boju z epidemijo, ki bo v javnem sektorju znašal do sto odstotkov urne postavke osnovne plače, v zasebnem

sektorju pa dvesto evrov. Nadomestila za vse bolniške odsotnosti v času epidemije od prvega dne dalje bo namesto delodajalcev prevzela zdravstvena zavarovalnica, samozaposleni, kmetje in verski uslužbenki bodo prejeli mesečni temeljni dohodek, oproščeni bodo plačila socialnih prispevkov. Upokojenci z najnižjimi pokojninami, redni študentje in prejemniki socialne pomoči bodo prejeli solidarnostni dodatek. Med drugim bo država tudi jamčila za obveznosti kreditovalcev v primeru odobrene enoletnega odloga plačevanja posojil, bodo pa banke na odloženi del glavnice še vedno obračunavale obresti.

V Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije so pozdravili sprejete ukrepe vlade, a opozarjajo, da so v zakonskem paketu nekatere varovalke nesmiselne, zato naj jih vlada odpravi v drugem paketu: »Nismo zadovoljni z varovalkami v t. i. megazakonu, zaradi katerih marsikdo ne bi bil upravičen do pomoči države. Naša osrednja naloga je, da dosežemo, da se v naslednjem antikoronem paketu odpravijo vse neživiljenjske in po naši oceni nesmiselne varovalke.«

O drugem paketu so se delodajalci v soboto na Brdu pri Kranju že pogovarjali s pristojnimi ministri in predlagali tudi sprejetje ukrepov za zagotovitev likvidnosti podjetij. V Gospodarski zbornici Slovenije so tako ocenili, da bi moral biti drugi paket, da bi podjetjem omogočil obstoj in ponovni zagon, prav tako vreden okoli tri milijarde evrov. Včeraj je vlada podobno srečanje pripravila še s sindikati.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Cveto Zaplotnik, Danica Zavrli Žlebir

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Petermel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrli Žlebir, stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, Illovar Stritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE

Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, faks: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: od ponedeljka do petka od 8. do 15. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: Vikend, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. o. o. Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,85 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po cenu; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Želeli bi še več testov

Dr. Bojana Beović je specialistka infektologinja, zaposlena na kliniki za infekcijske bolezni in vročinska stanja. Ta čas je javno zelo izpostavljena kot vodja svetovalne skupine za bolezen covid-19 na ministrstvu za zdravje. Je Ljubljanka, ki zdaj živi v Škofji Loki.

MATEJA RANT

Ali glede na število hospitaliziranih bolnikov in število oseb na intenzivni negi v Sloveniji lahko rečete, da za zdaj epidemijo obvladujemo in so torej dosednji ukrepi za omejevanje bolezni dosegli namen, da se virus ne širi prehitro med ljudmi?

Dosednji ukrepi so uspeli epidemijo zajeziti v taki meri, da število bolnikov ni presegllo kapacitet slovenskega zdravstvenega sistema. To je zelo pomembno, saj vemo, da slovenski zdravstveni sistem ni zelo razkošen ne s posteljami za bolnike, ki potrebujejo intenzivno zdravljenje, ne s kadrom. Obenem pa z ukrepi oziroma bolje povedano z njihovim doslednim upoštevanjem ne moremo biti povsem zadovoljni, saj nam krivulje epidemije ne uspe obrniti navzdol. Zato morajo ukrepi, ki hromijo naše življenje, še trajati. A če bodo trajali predolgo, bomo imeli številne gospodarske, pa tudi druge zdravstvene težave. Čeprav si prizadevamo, da bi se nujne zdravstvene storitve še vedno izvajale, je njihov obseg zmanjšan, kar seveda za naše čakalne vrste in predvsem za zdravje ljudi ni dobro.

Je na podlagi trenda naraščanja števila okuženih že mogoče vsaj približno napovedati, kdaj bomo dosegli vrh epidemije?

Obstajajo razna predvidevanja in izračuni, največ je odvisno od tega, kako nam bo z upoštevanjem ukrepov uspelo preprečiti širjenje virusa. Če bomo res uspešni, lahko vrh doživimo v enem tednu in bi v maju lahko začeli že sproščati ukrepe. Seveda, če, če ...

V Italiji in Španiji že govorijo o zlomu zdravstvenega sistema. Bi se kaj takega lahko zgodilo tudi pri nas? Kolikšna je zmogljivost naših bolnišnic v primeru, da bi število ljudi, ki bi potrebovali bolnišnično zdravljenje zaradi bolezni covid-19, hitro naraščalo?

Ta čas so zmogljivosti še dobre, število bolnikov se lahko več kot podvoji in bomo še vedno zmogli. Do zloma je v omenjenih državah oziroma nekaterih njihovih regijah prišlo zaradi prehitrega naraščanja števila primerov.

Kaj bi se zgodilo, če ne bi sprejeli nobenih ukrepov ali če bi z ukrepi popustili?

Raje ne razmišljam, preobremenjenost bolnišnic s

hudimi bolniki vodi v težke etične dileme, komu namestiti zadnji ventilator, zadnjo posteljo ... Več projekcij kaže, da bi šlo število umrlih brez ukrepov tudi v Sloveniji v tisoče.

Veliko je bilo polemik glede števila testiranj, saj nekateri zagovarjajo, da naj bi bili v boju proti novemu koronavirusu uspešni predvsem s čim širšim testiranjem. Kakšno je vaše stališče do tega vprašanja in ali po vašem mnenju dovolj testiranj, da si lahko ustvarimo pravo sliko o številu obolenih v Sloveniji?

V Sloveniji opravimo zelo veliko testov, če se primerjamo z drugimi državami, kljub temu pa še vedno premalo. Želeli bi si več testov, s katerimi bi pretestirali večje skupine ljudi z blagimi simptomi in njihove kontakte, pa tudi prav posebno ogrožene skupine. Na ta način bi dobili boljši vpogled v epidemijo v državi in bi lahko ukrepe načrtovali bolj smiselno.

Različna stališča se pojavljajo tudi glede nošenja zaščitnih mask. Kdaj si je po vašem mnenju smiselno nadeniti masko?

Dr. Bojana Beović / Foto: Bor Dobrin

V strokovni skupini na ministrstvu za zdravje smo že pred več kot tednom dni skrbno pretehtali nošenje mask. Ni dobrih znanstvenih dokazov, ki bi nedvoumno podpirali splošno nošenje mask. Poleg tega je nepravilna uporaba mask lahko nevarna; če človek prijema sprednjo površino maske, ki je lahko okužena, lahko virus z rokami prenese na svoje sluznice in se okuži. Zato je ob nošenju maske še posebno nujna skrbna higiena rok. Poleg tega z masko ne smemo pozabiti na fizično razdaljo med sabo in sogovornikom, ta naj bo vedno vsaj meter in pol. Po drugi strani pa je res, da maska lahko prepreči širjenje virusa iz naših ust na druge ljudi, zato jo vedno damo bolnikom v bolnišnici. V javnosti seveda odsvetujemo,

da bi ljudje hodili okoli, kadar so bolni, vemo pa, da lahko ljudje izločamo virus navzven malo preden zbolimo ali celo, če sploh nismo bolni, torej bi maske v tem primeru lahko preprečile okužbo drugih. Poleg tega so ljudje v javnosti nosili maske v azijskih državah, ki so epidemijo uspešno obvladale. Zato smo se odločili, da nošenje mask kljub številnim dilemam vendarle svetujemo. Morda bomo z maskami vendarle preprečili nekaj okužb, in ker epidemija ne čaka, je bilo treba to določitev sprejeti čim prej. Medtem je svoje stališče spremenila tudi Svetovna zdravstvena organizacija z zelo podobno obrazložitvijo. Na kratko: masko potrebujemo zlasti v zaprtem prostoru, kjer se nahaja več ljudi.

Na podlagi katerih kazalcev bo mogoče razglasiti konec epidemije?

Konec epidemije bomo ugotovili z zmanjševanjem števila novih primerov, kar bo kazalo na to, da iz enega primera nastane manj kot en nov primer. Tako začne epidemija ugašati.

Ali bo ta virus ostal v populaciji in se torej lahko zgodi, da bomo recimo jeseni pričali novemu izbruhu bolezni?

Virus bo zelo verjetno ostal med nami. Veliko ljudi bo ostalo za virus dovzetnih, zato bo vsak posamezen primer lahko sprožil nove in nove primere. Vseposod bodo vzplamtevali plamenčki in majhni požari. Še posebej bo to težavno v naši državi, kjer imamo veliko starejših ljudi, pri katerih poteka bolezen huje in je lahko celo usodna.

Možganska telovadba za upokojece na daljavo

URŠA PETERNEL

Jesenice – Na Jesenicah že vrsto let deluje skupina navdušencev nad namizno igro križemkrazem, ki se ob torkih redno srečujejo v prostorih Ljudske univerze Jesenice. Z uvedbo karantene pa so bili prisiljeni ostati doma, a igre niso prekinili in jo zdaj igrajo prek spleta. Organizirali so celo spletni turnir križemkrazma, v besednih partijah sodeluje deset članov

jeseniške sekcije, pridružile pa so se jim še štiri članice iz društva v Škofji Loki. Tako 'na daljavo' sestavljajo besede, čim daljše so, tem bolje je. »Možgani delajo s polno paro, kar je tudi naš cilj in v teh dneh nam ni prav nič dolgčas. Mnogi med nami igrajo hkrati tudi po več partij in se tako na internetu družijo z večjim številom soigralcev,« je povedal Cveto Erman, eden od jeseniških navdušencev nad igro.

Cveto Erman ob spletnem igranju igre križemkrazem

Pomoč malim podjetjem

Na Jesenicah bo občina za pomoč malemu gospodarstvu namenila skoraj sto tisoč evrov nepovratnih sredstev.

URŠA PETERNEL

Jesenice – Župan Občine Jesenice Blaž Račič je sprejel več ukrepov, s katerimi bodo na lokalni ravni skušali pomagati gospodarstvu, društvom in posameznikom v sedanjih razmerah.

Tako bodo najemniki poslovnih prostorov, ki so v lasti Občine Jesenice in tržne dejavnosti ne morejo izvajati, zaradi izpada prihodka od 16. marca do preklica oproščeni plačila najemnine. Hkrati bodo plačila najemnine oproščena tudi društva, ki imajo za potrebe izvajanja svoje dejavnosti najete prostore, ki so v lasti Občine Jesenice. Župan je pozval tudi javne zavode in javna podjetja ter zasebne lastnike, da najemnikom, ki v času

epidemije ne morejo izvajati svoje dejavnosti, ne zaračunavajo najemnine oziroma najemnino znižajo ali omogočijo odlog plačila.

Občina Jesenice bo malemu gospodarstvu namenila 95.000 evrov, in sicer tako,

za likvidno poslovanje Vrtca Jesenice. V času zaprtja vrtcev starši ne plačujejo izvajanja programa, kar za vrtce predstavlja velik izpad finančnih sredstev. Če sredstva ne bodo zagotovljena iz državnega prora-

Odložili bodo tudi izdajo odločb o plačilu nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča. Lastniki nepremičnin bodo tako odločbo prejeli šele v drugi polovici leta.

da bo preoblikovala trenutno objavljeni javni razpis o dodeljevanju državnih pomoči de minimis za pospeševanje malega gospodarstva. Vsa na razpisu zagotovljena sredstva bo usmerila v ukrep, ki zagotavlja pomoč mikro, malim in srednjim podjetjem ter 'espejnim' in fizičnim osebam.

Župan je tudi napovedal, da bodo zagotovili sredstva

čuna, jih bo zagotovila Občina Jesenice iz svojega proračuna, s tem pa vrtcu omogočila nemoteno nadaljnje poslovanje.

Kljub začasni prekinitvi teka rokov v upravnih zadevah pa bo Občina Jesenice nadaljevala tudi dodeljevanje občinskih sredstev prek razpisov na področju družbenih dejavnosti in gospodarstva.

Zamik položnic za komunalni prispevek

Žirovnica – Na Občini Žirovnica so se odločili, da v času epidemije ne bodo pošiljali položnic za obročno odplačevanje komunalnega prispevka za naknadno opremljanje zemljišč s kanalizacijo. Pogodbe, ki so sklenjene, se avtomatično podaljšajo za čas moratorija, obresti pa ne bodo tekle, je pojasnil župan Leopold Pogačar. Kot je dodal, je to eden od drobnih ukrepov pomoči občanom, da jim v času epidemije in izpada prihodkov olajšajo življenje.

Razpis glede najemnin so podaljšali

Kranj – S kranjske občine so sporočili, da je nov rok za prijavo na javni razpis za sofinanciranje najemnin poslovnih prostorov v starem Kranju v letošnjem letu podaljšan do 1. junija. Prvotni rok je bil 15. april. Skupna višina razpisanih sredstev znaša 18.300 evrov. Javni razpis je objavljen tudi na spletnih straneh Mestne občine Kranj.

Domovi pripravljani na ukrepe

V domovih za starejše, kjer je tveganje za okužbo s koronavirusom trenutno največje, se pripravljajo na izvedbo navodil, ki jih je izdalo ministrstvo za zdravje. V Skupnosti socialnih zavodov se z vsemi ne strinjajo, na težave pri izvedljivosti opozarjajo tudi v domovih.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Kranj – Vsak socialnovarstveni zavod mora po navodilih ministrstva organizirati tri cone: eno za zdrave uporabnike, drugo za uporabnike s sumom na okužbo z novim koronavirusom ter tretjo cono za uporabnike, ki so pozitivni na covid-19. V primeru okužbe z novim koronavirusom med uporabniki morajo v zavodu delo organizirati tako, da zaposleni ne prehajajo med zdravimi uporabniki in uporabniki s sumom na okužbo oz. pozitivnimi na okužbo. Poleg tega morajo v zavodih poskrbeti za spremljanje zdravstvenega stanja pri zaposlenih in v njihovih družinah. Po navodilu ministrstva za zdravje morajo v vseh domovih za starejše organizirati ekipe za obravnavo uporabnikov v primeru izbruha covid-19. Poleg tega svojcem stanovalcev tudi priporočajo, naj jih iz domov vzamejo k sebi na domove.

Z ukrepi pa se ne strinjajo v Skupnosti socialnih zavodov Slovenije (SSZ) in vlado pozivajo, naj za domove starejših pripravi take ukrepe, ki bodo upoštevali omejene prostorske, kadrovske in druge zmožnosti domov. Povsod namreč predlagani ukrepi niso izvedljivi, celo v domovih, kjer trenutno še lahko organizirajo tri ločena območja, je to izvedljivo le ob zelo nizkem številu stanovalcev s sumom ali potrjeno okužbo. Zato od pristojnih zahtevajo, da poiščejo rešitve za zagotavljanje najvišje možne varnosti zaposlenih in stanovalcev ter visoke strokovnosti oskrbe in zdravljenja obolenih. Nasprotujejo predlogu o selitvi domnevno zdravih

stanovalcev iz domov za starejše na druge lokacije. Kot opozarjajo, bi večina stanovalcev domov za starejše tudi v primeru selitve potrebovala posebna ležišča in posebno nego. Skupnost prav tako ni naklonjena predlogu, da bi svojci stanovalce preselili v domače okolje. Vsak stanovalca ima možnost, da se odloči za odhod iz doma, a je odločitev predhodno treba temeljito pretehtati, tudi z vidika zmožnosti izvajanja vseh previdnostnih ukrepov za preprečevanje širjenja okužbe s koronavirusom v domačem okolju. Hkrati se stanovalca, ko enkrat odide domov, v obdobju epidemije ne more več vrniti v dom za starejše. To velja tudi v primeru, če se mu poslabša zdravstveno stanje in bi nujno potreboval domske storitve, npr. osnovno in socialno oskrbo ali zdravstveno nego in rehabilitacijo.

Razseljevanju niso naklonjeni

Tudi v domovih se povsod ne strinjajo s predlogi. Tako denimo Matej Križanič, direktor Doma starejših občanov Preddvor, razmišlja: »Strokovno stališče domov za stare je, da je treba razmišljati ravno v nasprotni smeri, kot pa je bil podan predlog na tiskovnih konferencah. Zdravi stanovalci morajo ostati v domovih, za okužene stanovalce pa je treba najti rešitve in lokacijo ter ustrezno usposobljeno zdravstveno osebje. Ljudje v domovih za stare živijo in »domujejo«. Zato imajo sklenjene dogovore (kot neke vrste pogodbe) in bivanje ter storitve plačujejo. Ali si lahko predstavljamo, če bi se v večstanovanjski hiši ali bloku pojavila okužba s

V domovih starostnikov ljudje stanujejo in »domujejo«. Fotografija je simbolična in so nam jo 23. marca poslali iz Centra slepih, slabovidnih in starejših v Škofji Loki.

koronavirusom in bi prišel nekdo ter nas vse izselil za nedoločen čas na neko drugo lokacijo? Verjetno bi ga čudno pogledali in mu seveda razložili, da to ne bo šlo, ker je to naša lastnina ali pa smo v najemnem razmerju. Ob tem se pojavlja pravi problem: Kakšen odnos imamo v naši družbi do starih ljudi? Mar niso to državljani z enakimi pravicami kot mi in vsi ostali? Ob tem je zelo jassen apel SSZ, da zahtevamo enak dostop do strokovnega zdravljenja za vse državljane, mlade in stare. Ne pozabimo, da gre za stare ljudi, ki se težje navajajo na spremembe, ki niso tako fleksibilni in seveda potrebujejo strokovno pomoč, ki jo nudimo v domovih za stare. Gre za velik odstotek oseb z demenco. Kako lahko takšen človek razume odločitev, da se mora nekam preseliti?»

K Domu starejših občanov Preddvor sodi tudi enota Naklo, kjer za zdaj ni novih okužb, ostaja pri enem okuženem stanovalcu, ki pa je hospitaliziran v bolnišnici na Golniku. »V Enoti

Preddvor nimamo okužb. Seveda smo takoj vzpostavili izolacijo za stanovalce in vzpostavili kar se da optimalne pogoje za delovanje enote v Naklem. Ob tem bi rad posebej pohvalil požrtvovalnost vseh zaposlenih v obeh enotah, saj so pokazali, da imajo resnično srce za naše stanovalce. Ni jim bilo težko prihajati v službo, pogosto se je dogajalo, da so kar sami poklicali in ponujali svojo razpoložljivost ter pomoč. Za zdaj delujemo zadovoljivo in imamo nekaj ljudi doma, ki nam bodo priskočili v pomoč, če pride do težjih situacij,« dodaja Križanič. Kako pa je v DSO Preddvor z možnostjo selitve starostnikov v domače okolje? To je se doslej zgodilo le v enem primeru. »Glede preselitve stanovalcev v domače okolje se strinjam z odgovorom SSZ, ki je to vprašanje zelo dobro razdelal,« še pravi Križanič.

Predano delo zaposlenih v domovih

Kako so na ukrepe pripravljani v Domu starejših občanov Kamnik? Direktorica

Maja Gradišek odgovarja: »V DSO Kamnik smo pripravili več ločenih prostorov za izolacijo stanovalcev, ki bi zboleli za COVID-19 oziroma bi pri njih bil prisoten sum za okužbo; za njihovo nego so pripravljene ločene ekipe zaposlenih z ustrezno zaščitno opremo. O aktivni selitvi zdravih stanovalcev v tem trenutku ne razmišljamo, saj nimamo organizacijskih zagotovil, da bi v tem primeru bilo zanje bolj varno poskrbljeno. Zdravstveni delavci nam še ne pomagajo; osebje je izčrpano, močno obremenjeno, vendar v tej izredni situaciji mirno, odgovorno, skrbi za preprečitev boleznih COVID-19. Posamezni svojci so se zanimali za možnost vzeti starostnika domov, z njimi se o tem individualno dogovarjamo ter skupaj pretehtamo vsa tveganja in koristi za takšno odločitev.«

Tudi v SVZ Taber v Cerkljah so pripravljani na ukrepe. »Pripravili smo dva ločena prostora, in sicer za stanovalce s sumom na okužbo s COVID-19 ter stanovalce s potrjeno okužbo s COVID-19. V

zvezi s selitvijo zdravih stanovalcev še iščemo ustrezne namestitve,« pojasni v. d. direktorice Martina Martinčič. Ker okužbe v tem domu ni, pa dodaja, da tudi ni potrebe po dodatni zunanji pomoči. Zaposleni delajo po ustaljenem urniku in vsakodnevno izkazujejo veliko pripadnost domu in svojemu poklicu. Kljub težkim razmeram ostajajo pozitivni, za kar se jim zahvaljujem, doda Martinčičeva. Nihče od svojcev tudi ni vzel starostnika domov, so se pa zanimali za to možnost.

Nihče še ni šel domov

»Na ločitev stanovalcev v tri cone se pripravljamo po navodilih ministrstva za zdravje, v kratkem bodo prilagoditve končane,« pa pove tudi direktorica Doma dr. Franceta Bergelja na Jesenicah Mojca Pavšič. »Predlog, da bi selili zdrave in gibljive stanovalce, se nam ne zdi sprejemljiva, saj so stanovalci v domu doma in imajo svoje pravice. Po strokovnem mnenju Skupnosti socialnih zavodov je treba poskrbeti za okužene stanovalce in jim zagotoviti ustrezno oskrbo in zdravljenje v institucijah, ki imajo za to ustrezne pogoje in usposobljeno osebje.« Tudi svojci se za zdaj še ne odločajo za to, da bi starostnike vzeli v domačo oskrbo, in tudi stanovalci ne izražajo želja, da bi odšli domov v negotovih razmerah. Zunanje pomoči zdravstvenih delavcev za zdaj še niso potrebovali. Zaposleni v domu, ob stalni podpori in razpoložljivosti domske zdravnice Maje Robič, zelo predano delajo tudi v tej krizni situaciji, kljub hudim fizičnim in psihičnim obremenitvam, pravi Pavšičeva in nadaljuje: »Sem v skrbi zanje, ker se sprašujem, koliko res človek zmore, saj vemo, kakšni so kadrovske normativi že v običajnih razmerah in kako so zaposleni v domovih obremenjeni in izgoreli. Zaposleni se maksimalno trudijo in tudi v tej situaciji dokazujejo, da so res predani svojemu poklicu.«

Potrošnik ima pravico do vračila

Na Zvezi potrošnikov Slovenije opozarjajo, da se nekatere turistične agencije pri vračilu vplačil za potovanja, ki so odpovedana zaradi izrednih razmer, ne držijo zakona. Gospodarsko ministrstvo pozivajo k iskanju ustrezne rešitve.

ANA ŠUBIC

Kranj – Na Zvezi potrošnikov Slovenije (ZPS) prejemajo številna vprašanja potrošnikov o njihovih pravicah v primeru odpovedi potovanja, saj jim turistične agencije zavračajo zahteve za vračilo vplačil in vztrajajo, da so upravičeni le do dobropisa oz. vrednostnice za potovanje v

kasnejšem obdobju. Tržni inšpektorat jim odgovarja, da prijav ne morejo obravnavati, dokler na ravni države oz. EU ne bodo sprejeta stališča oz. rešitve tega vprašanja. Na ZPS opozarjajo, da je treba rešitve poiskati takoj, problematiko množičnih odpovedi potovanj pa reševati hitro, saj se s tem prepreči nastajanje nepotrebnih sporov

in ohrani zaupanje potrošnikov v turistične agencije. Dodali so, da so pripravljene sodelovati pri oblikovanju ustrezne rešitve, gospodarsko ministrstvo pa pozivajo k čimprejšnjemu ukrepanju.

Na ZPS poudarjajo, da je treba tudi v času izrednih razmer spoštovati zakonodajo. Zakon o varstvu potrošnikov

organizatorju potovanja v primeru odpovedi zaradi izrednih razmer nalaga, da potrošniku v 14 dneh vrne vsa plačila brez kakršnih koli odbitkov. »Nedvomno je obveznost vračila vplačil za turistične agencije zelo težka, a to ne more biti razlog za kršitev zakonodaje. Prepričani smo, da mora pri reševanju te situacije turističnemu

gospodarstvu priskočiti na pomoč država v sklopu interventnih ukrepov,« je poudarila predsednica ZPS Breda Kutin in dodala, da so ministrstvu že 17. marca predlagali, da bi to problematiko reševali z zagotovitvijo posebnega jamstva za izdane dobropise ali vrednostnice, s katerim bi poleg agencij za izplačilo dobropisa jamčila tudi država. Ocenjujejo, da bi se na ta način potrošniki lažje odločali za sprejem dobropisa ali za odlog vrnitve vplačil na kasnejši čas, kar bi bistveno olajšalo položaj turističnih agencij.

Potrošniške organizacije, članice Evropske

potrošniške organizacije BEUC, so v sporočilu Evropski komisiji poudarile, da se omenjena problematika ne more reševati na plečih potrošnikov, zato mora vsak imeti pravico izbirati, ali bo zahteval vrnitev vplačil ali sprejel drugo ponudbo turistične agencije, države pa naj z zagotovitvijo dodatnega jamstva olajšajo obremenitev agencij. Evropska komisija je v svojem priporočilu zavzela enako stališče glede pravice potrošnikov do vračila vplačil in pozvala države, naj zagotovijo razširitev jamstva tudi na dobropise (vavčerje).

Karanteno »meri« tudi Google

Po podatkih tehnološkega podjetja Google se Slovenci v času omejitvenih ukrepov zaradi koronavirusa več zadržujemo doma in manj v trgovinah in parkih.

ALEŠ SENOŽETNIK

Kranj – Tudi nekatere evropske države v času koronavirusa gibanje državljanov spremljajo preko mobilne telefonije. Med njimi sicer ni Slovenije, a nekaj podatkov o gibanju Slovencev razkriva tehnološki gigant Google, ki je pred dnevi objavil podatke za 131 držav, med njimi tudi Slovenijo.

Prvi objavljeni podatki kažejo sliko na nedeljo, 29. marca, torej zadnji marčevski konec tedna, po katerem so se razširile novice, da se številni niso držali priporočil vlade in lokalnih skupnosti, naj ne obiskujejo priljubljenih izletniških točk.

Podatki, ki jih je posredoval Google, vendarle kažejo, da se večina uporabnikov drži navodil družbenega distanciranja in ostaja doma. Tehnološko podjetje je za merilo vzelo podatke o gibanju med pettedenskim obdobjem od začetka do sredine februarja in jih primerjalo s podatki z zadnje marčevske nedelje.

Google je v tem času zabeležil, da se je na območju Slovenije za 13 odstotkov povečalo zadrževanje v domačem okolju, na delovnih mestih se je mobilnost zmanjšala za skoraj polovico, v parkih, kamor Google prišteva tudi plaže, nacionalne in mestne parke, pa za 43 odstotkov. Jasno je skoraj

povsem upadlo gibanje oz. zadrževanje na površinah, kot so bari in restavracije, muzeji, knjižnice in gledališča. Zabeležili pa so tudi, da se je v času tik pred razglasitvijo karantene povečal obisk živilskih trgovin in lekarn, nato pa je upadel kar za 92 odstotkov, kar kaže na to, da uporabniki te prostore obiščejo manjkrat in nakupe opravijo hitreje.

Podobne trende so zabeležili tudi za nekatera mesta na Gorenjskem. V Kranju so denimo zabeležili tridesetodstoten porast zadrževanja na domu, v Radovljici pa denimo 62-odstoten upad mobilnosti na parkovnih površinah. Na Jesenicah in v Kamniku pa se je mobilnost v lekarnah in trgovinah zmanjšala za približno polovico, kar je manj, kot kažejo Googlovi podatki na ravni države.

Kot pravijo v podjetju, so se podatke odločili deliti, ker menijo, da bi lahko državam pomagali v boju proti koronavirusu ter dajejo vpogled v spremembe, ki jih prinašajo ukrepi družbenega distanciranja, ki jih uporablja vse več držav. Hkrati pri Googlu zagotavljajo, da svojim uporabnikom še vedno zagotavljajo anonimnost in ne kršijo pravice do zasebnosti uporabnikov. Pri analizi so sicer upoštevali zgolj podatke tistih, ki so v nastavitvah svojega mobilnega telefona dovolili beleženje zgodovine lokacij.

Ogrožena delovna mesta

Skupnost Julijskih Alp je predlagala ukrepe za omilitev posledic epidemije na področju turizma.

MARJANA AHAČIČ

Bohinjska Bistrica – Turistična regija Julijske Alpe, v katero so od gorenjskih vključene občine Bled, Bohinj, Kranjska Gora, Radovljica, Gorje, Jesenice in Žirovnica, je eno najpomembnejših in od turizma bolj odvisnih območij v Sloveniji; samo lani je regija ustvarila več kot štiri milijone nočitev, kar predstavlja dobro četrtno vseh prenočitev v Sloveniji, in več kot dvesto milijonov evrov prihodkov neposredno v gostinstvu in hotelirstvu.

S pandemijo koronavirusa se je turistična dejavnost tudi na tem območju v celoti ustavila, ugotavljajo v Skupnosti Julijskih Alp. Ocenjujejo, da bi ob predpostavki dvajsetodstotne realizacije tujih gostov, ki so v regiji lani ustvarili kar 84 odstotkov vseh nočitev, in dvajsetodstotne rasti domačih gostov glede na leto 2019 letos lahko prišlo tudi do šestdesetodstotnega upada nočitev, to je s 4 na 1,5 milijona, kar pomeni več kot sto milijonov evrov izpada prihodkov turističnega gospodarstva in za okvirno tri milijone manj prihodkov iz naslova turistične takse.

Zaradi trenutnega položaja, opozarjajo, je na območju Julijskih Alp ogroženih dva tisoč delovnih mest v turizmu ter še najmanj toliko v povezanih dejavnostih. Med najbolj izpostavljenimi so občine Kranjska Gora, kjer je v panogi gostinstvo in turizem več

Foto: Gorazd Kavčič (arhiv Gorenjski glas)

Letos bi lahko v regiji Julijske Alpe prišlo tudi do šestdesetodstotnega upada nočitev.

kot polovica vseh delovnih mest, Bled, kjer je takšnih mest okoli štirideset odstotkov, in Bohinj, kjer je na gostinstvo in turizem vezanih približno trideset odstotkov vseh delovnih mest v občini.

»Razmere so resne, vendar se turistično gospodarstvo Julijskih Alp zaveda, da moramo ta čas kar najbolje izkoristiti za drugačen, še bolj zeleni zagon dejavnosti po zaključku epidemije. Na ravni direktorjev turističnih organizacij Julijskih Alp smo vzpostavili "tim za prenovo" (Re-Set tim), ki dnevno spremlja razmere in usmerja ponudnike. Pripravili smo tudi nabor najnujnejših ukrepov, ki jih bomo izvedli sami, in ukrepe, kjer potrebujemo pomoč in podporo ministrstva za gospodarski razvoj, drugih ministrstev ter Slovenske turistične organizacije,« je

povedal Klemen Langus, direktor Turizma Bohinj.

Med petimi ključnimi ukrepi, ki so jih predlagali vladi, tako izpostavljajo: podaljšanje ukrepov iz prvega korona zakona za turistično gospodarstvo za vsaj tri

Zaradi trenutnega položaja je na območju Julijskih Alp ogroženih dva tisoč delovnih mest v turizmu ter še najmanj toliko v povezanih dejavnostih.

mesece po prenehanju veljavnosti obstoječih ukrepov, uvedbo ukrepov za hitro in enostavno premagovanje likvidnostnih težav v turizmu, uvedbo ukrepov, ki bodo spodbudili preživljanje počitnic doma in pritegnili prve tuje turiste v poletni in

jesensko-zimski sezoni (na primer regres v obliki vavčerjev za počitnice doma); preusmeritev prioritet obstoječe in nove kohezijske politike v ključne naložbe, ki bodo pomagale zagnati trajnostni turizem in bodo hkrati stimilirale potrošnjo, ter podporo turističnim destinacijskim organizacijam, ki bodo v tem času na terenu pomagale turističnemu gospodarstvu do spodbud in jih usmerile v nov, bolj trajnosten koncept zelene, butične in petzvezdične ponudbe.

»Navkljub novim izzivom, pred katere smo zdaj vsi postavljeni, zdajšnja situacija nikakor ne sme zavreti naših razvojnih aktivnosti – ravno nasprotno: moramo jih še okrepi. Močno verjamemo, da je to čas, ki ga moramo na polno izkoristiti,« poudarjajo v Skupnosti Julijskih Alp.

Dodatne omejitve gibanja v občini Železniki

Železniki – Skladno z začasnimi vladnimi odloki, ki prepoveduje gibanje zunaj občine stalnega ali začasnega prebivališča, je župan Železnikov Anton Luznar izdal sklep o podrobnejši opredelitvi dostopov na javne površine oz. javne kraje v njihovi občini, ki je začel veljati minulo soboto. S sklepom, ki velja do preklica, je prepovedano zbiranje in zadrževanje na območju Krekove kočice na Ratitovcu. Po novem sta ob sobotah in nedeljah zaprti cesta Železniki–Podlonk–Železniki na odseku od športne dvorane do začetka Dašnice in cesta Podlonk–Prtoč, razen za stanovalce in lastnike zemljišč s tega območja ter nujne voznje (gasilci, reševalci, policija, redarji...). Prav tako je omejen, na določenih območjih pa zaprt, dostop do izletniških točk in parkirišč na območju občine. Zaprt je tudi območje Soriške planine. Na območju celotne občine je prepovedano izvajanje športnih aktivnosti s povečanim tveganjem za nastanek poškodb. Prepovedana je tudi uporaba klopi za počitek na javnih površinah, ob planinskih in lovskih kočah ter ob večstanovanjskih objektih.

Vrtec podaril hrano domu starejših občanov

Kamnik – Vrtec Antona Medveda Kamnik, ki do nadaljnjega ne obratuje, je v torek hrano, ki jim je ostala v skladiščih, podaril Domu starejših občanov Kamnik. »V našem vrtcu velja rek, da skupaj lahko naredimo največ,« je ob tej priložnosti dejala ravnateljica vrta mag. Liana Cerar, direktorica doma starejših Maja Gradišek pa se jim je za donacijo in vse dobrote, ki so se jih stanovalci razveselili, iskreno zahvalila.

Povabilo na gozdne olimpijske igre

Kranj – Na sprehodu skozi bližnji gozd so nas te dni na več točkah pričakali plastificirani listi papirja s povabili na gozdne olimpijske igre. Sporočilo v glavi nosi ime Inštituta za gozdno pedagogiko in Mreže gozdnih vrtcev in šol, z risbo in besedo pa spodbuja h gibalnim igram v gozdu. S skoki poskušaj doseči najbližjo vejo, hodi po deblu, z vso močjo skušaj »podreti« drevo, skoči čez lužo, vrzi storž ... In ko opraviš vseh deset gozdnih izzivov, dobiš medaljo, ki si jo lahko izdeliš iz listja, storžev in cvetlic. Zanimiv predlog, kako si lahko družine popestrijo vsakodnevni sprehod v gozd v času, ko si starši za otroke že težko domisljajo česa novega in zabavnega.

Povabilo na deset gozdnih izzivov

SOČUTNI TELEFON

Dodajamo žrtvljenje dnevom.

Območni odbor Gorenjska
Gorenjska cesta 25
4240 Radovljica
031 614 925
gorenjska@hospic.si

Sočutno vam bomo prisluhnili.

Vsi smo na poti med rojstvom in smrtjo, na poti iskanja ljubezni in smisla. Ko gre za umiranje in žalovanje potrebujemo nekoga, ki mu zaupamo, ki ne daje površnih odgovorov in je pripravljen hoditi po poti strahu.

Tu bomo, ko nas boste potrebovali.

Slovensko društvo hospic 25 let

Gradnja še do konca julija

Čeprav naj bi se prenova Delavskega mostu čez Savo v Kranju po prvih napovedih zaključila konec marca, pa trenutno kaže, da bo trajala še vsaj do sredine poletja.

VILMA STANOVNIK

Kranj – To, da dela pri obnovi Delavskega mostu še ne bodo kmalu zaključena, je bilo jasno že v začetku tega leta. Kot pojasnjujejo na Direkciji Republike Slovenije za infrastrukturo, je bil rok izvedbe prenove zaradi nepredvidenih del podaljšan do konca julija letos.

Most je bil bil zgrajen leta 1980. Kot so pričakovali ob delni zapori lani spomladi, se je voznikom osebnih avtomobilov podaljšal potovalni čas. Za tovorna vozila nad 3,5 tone na mostu velja popolna zapora, tovorni promet pa je še vedno preusmerjen na obvozne poti, kar pomeni, da je na drugih kranjskih cestah več tovornjakov. K sreči, kot zatrjujejo kranjski policisti, težav zaradi tega ni.

Se je pa v času gradnje pokazalo, da so nekateri deli mostu v slabšem stanju, kot je bilo sprva predvideno, zato so se dela zavlekla.

»Trenutno je na gorvodni strani objekta že izvedena

Prenova Delavskega mostu v Kranju se bo po pričakovanjih zavlekla do konca julija.

polovica novega hodnika za pešce s kolesarsko stezo, na dolvodni strani pa skoraj v celoti. Na eni strani objekta so zamenjana dotrajana ležišča in polovica dilatacij na mestu, kjer je izvedena nova asfaltna prevleka, izvedena je sanacija opornika v smeri Primskovega in tudi

sanacija betonskih plošč iz spodnje strani. Prav tako je izvedena tudi protikorozijska zaščita notranjega dela objekta in sanirana razsvetljava v notranjosti objekta,« pojasnjujejo na Direkciji Republike Slovenije za infrastrukturo in dodajajo, da je za dokončanje del treba

narediti še manjkajoče hodnike za pešce in kolesarsko stezo, zamenjati dilatacije in ležišča na drugi strani objekta, dokončati protikorozijsko zaščito jeklenih delov objekta ter zamenjati manjkajočo dotrajano prometno opremo in cestno razsvetljava na objektu.

Nov projekt Iskratela v Ukrajini

◀ 1. stran

»Skupna naložba v projekt izgradnje omrežja znaša približno 5,5 milijona evrov. To je že drugi skupni projekt Ukrtelekoma in Iskratela v okviru dolgoročnega sodelovanja med podjetjema,« poudarjajo v Iskratel.

Omenjeni projekt vključuje postavitev več kot 2000 kilometrov optičnih povezav in namestitve sodobne certificirane telekomunikacijske opreme, ki jo razvijajo in proizvajajo v kranjskem Iskratel. Z izgradnjo novega omrežja bo lahko več sto tisoč prebivalcev trinajstih ukrajinskih regij dostopalo do interneta s hitrostjo do 1 Gbit/s in uporabljalo IPTV ter druge IP-storitve. Večina naselij, vključenih v projekt, do sedaj ni imela obstoječe internetne povezave.

Matjaž Aljančič, direktor poslovne enote Dostop pri Iskratel, je ob tem poudaril, da imajo projekti, ki jih financirajo izvozne in razvojne banke, pomembno vlogo pri razvoju širokopasovnega interneta v Evropi. Projekt, ki ga financira SID banka, pa nadaljuje dolgoročno in uspešno sodelovanje Ukrtelekoma ter Iskratela pri razvoju optičnega širokopasovnega dostopa v Ukrajini.

Izvršni direktor Ukrtelekoma Jurij Kurmaz je dejal, da ima Ukrtelekom kot največji telekomunikacijski operater v Ukrajini edinstveno priložnost, da privabi v programe za premagovanje digitalnega razkoraka v Ukrajini evropske finančne in proizvodne partnerje, kot sta Iskratel in SID banka.

Izgradnja omrežja trenutno poteka po načrtu. Dela so se začela v Harkovski regiji. Razmere v zvezi s pandemijo novega koronavirusa pa niso vplivale na načrtovane dejavnosti, še pojasnjujejo v Iskratel.

Glavni direktor Iskratela Željko Puljić je sicer pred kratkim za Gorenjski glas povedal, da tudi v skupini Iskratel že čutijo posledice epidemije, kljub spremenjenemu načinu dela pa jim za zdaj še uspeva izpolnjevati zaveze do kupcev in partnerjev, s katerimi so ves čas v stiku prek digitalnih komunikacijskih poti. Poslovno škodo si prizadevajo omiliti, prilagodili so procese in delo, tako da njihovi zaposleni opravljajo poslovno nujne naloge, fizična prisotnost na delovnih mestih je minimalna, nekateri delo opravljajo od doma oz. so (bodo) na čakanju na delo.

Pomoč občanom po več poteh

V Škofji Loki v času epidemije deluje občinski center za pomoč, občanom pa pomagajo tudi s prostovoljskimi projekti.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka – Občinski center za pomoč deluje po telefonu in elektronski pošti. Dnevno se po obeh kanalih nanj obrne veliko število ljudi, navajajo na Občini Škofja Loka in dodajajo: »Največ jih je vedno, ko pridejo v javnost dodatne informacije. Pomagamo prav vsakemu, če ne drugače, pa z informacijami o tem, na koga natančno se lahko obrnejo za kakšen zelo specifičen problem. Težave naših občanov in občanov so zelo različne, nekateri se želijo samo pogovoriti, spet drugi potrebujejo hrano, zdravila oziroma druge osnovne življenjske potrebščine. Veliko smo

se pogovarjali o zaščitni opremi, razkuževanju pa tudi o razumevanju posameznih ukrepov. Veseli nas, da mnogo Ločanov in Ločank želi pomagati, javljajo se za prostovoljno delo oziroma sprašujejo, kakšni so načini, na katere lahko pomagajo. Dnevna komunikacija preko obeh kanalov je torej zelo pestra, veseli nas še, da se je odzvalo mnogo ljudi, ki so pohvalili hitre odzive in dobro informiranje v naši občini.«

V občini deluje tudi prostovoljski projekt prek Zavoda O, ki ga ta izvaja skupaj s Klubom škofjeloških študentov. Projekt so poimenovali Skupaj za pomoč, namenjen pa je vsem, ki so v

karanteni oziroma samoizolaciji, nimajo svojcev, sosedov ali druge možnosti. Zanje organizirajo nabavo nujnih proizvodov in dobrin (časopisi, revije, čistila, kozmetika, cigarete) in nujnih prehranskih proizvodov (dietna in/ali veganska prehrana), ki lajšajo življenje v času koronavirusa. »Njihove doseganje izkušnje so dobre. Zagotovo je treba pohvaliti odziv prostovoljk in prostovoljcev, predvsem študentk in študentov, ki so se takoj odzvali in se še želijo priključiti projektu. Na drugi strani pa za zdaj še ni veliko naročil. Za tista, ki so bila, pa pravijo, da so bili občani in občanke zadovoljni, izvajalci pa tudi, ker

so lahko pomagali,« nam še povedo na občini.

Omeniti pa velja tudi pobudo Zavoda Tri, kjer so se odločili zbirati računalnike. Aktivnosti potekajo, nekaj računalnikov so dali v popravilo, nekaj imajo obljubljenih, zbrali pa so kar veliko povpraševanj, zato še naprej pozivajo vse tiste, ki imajo doma rabljeno elektronsko opremo in je ne potrebujejo, da se jim oglasio. V akciji sodelujejo s šolami, domom za ostarele, centrom za socialno delo in organizacijami, ki dosega ljudi, ki tovrstno pomoč potrebujejo. Opremo, ki potrebuje manjši servis, skušajo usposobiti moštvi prostovoljci, ki se lahko še vedno javijo za pomoč.

Tudi v Naklem maska v vsako gospodinjstvo

Naklo – Občina Naklo in Štab Civilne zaščite Občine Naklo sta sporočila, da jim je uspelo zagotoviti šest tisoč pralnih mask (za petdeset pranj), ki so jih že začeli pakirati in razdeljevati po občini (v nabiralnike ali na prag hiš). Vsako gospodinjstvo prejme po tri maske, ki jih bodo lahko uporabljali za zaščito tudi ob nujnih odhodih od doma, na primer v trgovino, lekarno ... Kot je dejal župan Ivan Meglič, imajo v skladišču še kar nekaj kirurških mask, ki jih delijo trgovinam in obratom, ki so izpostavljeni okužbam.

Zaščitne maske za gospodinjstva v Kranjski Gori

Kranjska Gora – Poveljnik Štaba Civilne zaščite (CZ) Občine Kranjska Gora Blaž Lavtižar je konec prejšnjega tedna sporočil, da je občina v sodelovanju z občinsko CZ priskrbel 3300 pralnih zaščitnih mask. Predstavniki krajevnih skupnosti so pakete in navodila za varno uporabo že razdelili. Če jih kakšno gospodinjstvo ni prejelo, naj pokličejo na številko 04 580 98 09 in bodo to uredili. Vzporedno poteka opremljanje z drugo zaščitno opremo za delovanje interventnih in drugih služb v občini.

Gorenjski nagelj dobro »raste«

Šenčur – Članice Društva kmečkih in podeželskih žena Cerklje - Šenčur Gorenjski nagelj so se še pred epidemijo koronavirusa zbrale na rednem občnem zboru, pri tem pa so se jim pridružili tudi gostje – šenčurski župan Ciril Kozjek, cerkljanski župan Fran Čebulj, direktor Kmetijsko-gozdarskega zavoda Kranj Mitja Kadoič ... Društvo, ki deluje na območju cerkljanske in šenčurske občine, je ob ustanovitvi marca lani štelo 110 članic, zdaj jih ima že 140, njegov glavni namen pa je po besedah predsednice Andreje Bogataj oživiljanje tradicionalnih vrednot ter izboljševanje strokovne izobraženosti kmečkih gospodinj. Na zboru so potrdili program dela za letošnje, še posebej pa so se zahvalili Anici Gašpirc za 40-letno uspešno delo v društvu – najprej v Društvu kmečkih žena Kranj in zdaj v Društvu Gorenjski nagelj.

Sešili bodo maske za vsa gospodinjstva

Šenčur – V Šenčurju so se na občini odločili za nakup materiala za izdelavo zaščitnih mask. Maske bodo pralne, vsako gospodinjstvo bo prejelo dve. Pozvali so prostovoljce, ki bi bili pripravljeni šivati maske, in naleteli na dober odziv: oglasilo se je kar 25 prostovoljk z območja občine. V izrednih razmerah se prebujata solidarnost in ljudje se tudi s tem, ko pomagajo, čutijo povezane, je povedal šenčurski podžupan Aleš Perič Močnik. Ljudje so zaradi omejitev vse bolj vezani na domači kraj in znane sprehajalne poti. Kot pove Perič Močnik, je bilo v preteklosti izdanih več brošur s tematskimi in učnimi potmi. Spoznanja o teh bi radi obnovili, posodobili in o njih kaj več objavili na spletu, še dodaja sogovornik in občane vabi, da pri tem pomagajo.

Domu Taber podarili antibakterijske gele

Zgornji Brnik – Solidarnostni pomoči ob izbruhu epidemije koronavirusa se pridružujejo tudi različna podjetja. Cargo-partner, ki od septembra deluje v brniški poslovni coni, je tako Domu Taber minuli teden podaril antibakterijske gele, s čimer, kot pravijo, želijo izkazati podporo lokalnemu okolju, v katerem delujejo. Pred kratkim pa se je logistično podjetje pridružilo tudi akciji trboveljskega podjetja Dewesoft, ki je lokalni bolnišnici podarilo dva respiratorja, Cargo-partner pa je organiziral brezplačno dostavo.

Nevarni prehod so dodatno zavarovali

Železniški prehod Jarše Rodica so dodatno zavarovali z zaporo.

JASNA PALADIN

Rodica – Občina Domžale je prejšnji teden ob soglasju družbe Slovenske železnice Infrastruktura in sektorja za železnice pri Direkciji za Infrastrukturo izvedla dela na železniškem prehodu Jarše Rodica, kjer je v samo zadnjih treh letih prišlo do dveh nesreč s smrtnim izidom pri prečkanju prehoda.

Prehod dnevno prečka veliko ljudi, predvsem otrok in mladostnikov, saj je to glavna in edina povezava za učence OŠ Rodica ter študente Oddelka za zootehniko Biotehniške fakultete v Ljubljani na poti v šolo oziroma domov. Z dodatnimi tehničnimi rešitvami je prehod odslej bolj zavarovan in posledično bolj varen, so prepričani na občini. »Železniški prehod smo dodatno zavarovali z zaporo, ki bo fizično onemogočala neposreden dostop do železniških tirov. To smo izvedli s

Železniški prehod so zavarovali z dodatnimi preprekami za pešce in kolesarje. / Foto: Občina Domžale

postavitev ograje za pešce in kolesarje, ki bo v največji možni meri izključila možnost neposrednega prečkanja. Hkrati smo varovanje izvedli tudi deset metrov v levo in deset v desno stran, za preprečitev izogibanja

na novo postavljeni ureditvi. Tehnično rešitev smo v ustrezni obliki izvedli na obeh straneh prečkanja, torej na vzhodni in zahodni strani, v obeh smereh Domžale–Kamnik,« so projekt predstavili na občini.

Delajo kljub epidemiji

Kljub koronavirusu v Cerkljah potekata gradnja in obnova komunalne infrastrukture, a do določenih zamud bo prihajalo, pravi cerkljanski župan.

ALEŠ SENOŽETNIK

Cerklje – V občini Cerklje, kjer so v začetku leta potrdili proračun za letošnje leto, v katerem je 11 milijonov namenjenih različnim investicijam, se kljub oteženim razmeram zaradi epidemije koronavirusa nadaljujejo gradbena dela. Kot nam je povedal župan Franc Čebulj, trenutno poteka utrjevanje struge potoka Dobrič in hudoournika Trskovec skozi Velesovo. Zaključujejo tudi vodovod Šmartno–Glinje, gradnjo in obnovo komunalne infrastrukture v Zalogu pa bodo nadaljevali sredi tega meseca.

Kot je še dejal Čebulj, bo do določenih zamud pri dokončanju projektov skoraj zagotovo prišlo. »Dela potekajo normalno, kolikor je to v danih razmerah mogoče. Gradbena podjetja zagotavljajo toliko delavcev, kot je zakonsko dovoljeno,« pravi cerkljanski župan, ki dodaja, da bo nekoliko kasneje, kot je bilo to načrtovano, dokončan tudi zdravstveni dom v Cerkljah. »Smo v fazi priprave dokumentacije za pridobitev gradbenega dovoljenja, sicer pa bomo v kratkem začeli tudi zunanjo hortikulturno ureditev okolice objekta in bližnjega krožišča, ki smo ga sofinancirali skupaj z državo.«

Sicer pa v Cerkljah spomladi načrtujejo tudi gradnjo oziroma obnovo več manjših odsekov kanalizacije in vodovoda v Šmartnem, Poženiku in Pšati, v Pšenični Polici in Lahovčah ter na Zgornjem Brniku.

Nedavno so z Gorenjsko gradbeno družbo podpisali tudi pogodbo za projekt krvavškega vodovoda v vrednosti 12,4 milijona evrov. Obsežen projekt vključuje tudi občine Kranj, Šenčur, Vodice in Komenda in bo v prihodnjih letih predstavljal glavno skrb cerkljanske občinske uprave. Projekt namreč vodi Občina Cerklje, ki k investiciji prispeva tudi največji delež.

Podžupan Bogdan Pogačar

Novi kamniški podžupan je Bogdan Pogačar, dosedanji podžupan dr. Jernej Markelj je odstopil iz osebnih razlogov.

JASNA PALADIN

Kamnik – Z aprilom se je ožji ekipi kamniškega župana Mateja Slaparja pridružil njegov strankarski kolega in svetnik NSi Bogdan Pogačar, ki bo kot podžupan funkcijo prav tako opravljal nepoklicno.

Pogačar, ki je v lokalni politiki aktiven že vrsto let, bo kot podžupan zadolžen za koordinacijo delovanja krajevnih skupnosti občine Kamnik, za izvedbo Občinskega podrobnega prostorskega načrta Smodnišnica ter realizacijo projekta izgradnje Osnovne šole Frana Albrehta Kamnik.

Bogdan Pogačar / Foto: Gorazd Kavčič

Štiridesetletnik z Bakovnika je sicer zaposlen kot vodja komunalnih dejavnosti na

Komunalnem podjetju Kamnik. Občinski svetnik je od leta 2014.

Ostanimo doma

Upoštevajmo nasvete strokovnjakov in ostanimo doma, na ta način smo varni pred okužbo. Ven se odpravimo le po najnujnejših opravkih, pri tem uporabimo zaščitno masko za čez nos in usta ter zaščitne rokavice. Gorenjski glas vsak torek in petek nemoteno izhaja še naprej, le jutranja dostava je začasno ukinjena, prav tako je iz varnostnih razlogov zaprto okence za sprejem strank.

Gorenjski glas je zvest prijatelj, ki vas spremlja tudi v teh težkih časih. Spoštujemo navodila in skupaj premagajmo virus!

Če se želite na časopis Gorenjski glas naročiti, pokličite 04/201 42 41 vsak delovnik od 8. do 15. ure ali pišite na: narocnine@g-glas.si

ŽELIMO VAM VELIKO ZDRAVJA!

Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si

Odprli poseben račun za zbiranje donacij

JASNA PALADIN

Kamnik – Občina Kamnik se je skupaj z Občinskim štabom Civilne zaščite in Območnim združenjem Rdečega križa Kamnik minuli konec tedna odločila za odprtje posebnega računa za zbiranje donacij, katerega namen je blažitev posledic epidemije koronavirusa in pomoči potrebnim. V zadnjih dneh so namreč prejeli kar nekaj telefonskih klicev posameznikov, o tem, kako lahko donirajo finančna sredstva tistim, ki to potrebujejo.

Sredstva lahko donirate na transakcijski račun Območnega združenja Rdečega

križa Kamnik, Ljubljanska cesta 1, 1240 Kamnik, in sicer na številko TRR: SI56 0231 2001 1158 889 ter z obveznim pripisom namena: KORONAVIRUS 2020. Vsa zbrana sredstva bodo razdeljena s strani za to ustanovljene strokovne skupine s predstavniki različnih ustanov in občinske uprave ter občinskega sveta, ki jo bo imenoval župan Matej Slapar.

Prav tako na sedežu Območnega združenja Rdečega križa Kamnik na Ljubljanski cesti 1 v tem času zbirajo prehranske izdelke z daljšim rokom uporabe, ki se bodo potem tudi razdeljevali ogroženim občanom.

Tržna prostora sta spet odprta

Domžale, Kamnik – Občina Domžale je s torkom, 7. aprila, znova odprla tržni prostor v središču Domžal, ki je bil zaradi epidemije koronavirusa nekaj tednov zaprt. Veljal bo nov režim nakupovanja, in sicer bodo tako prodajalci kot kupci obvezno morali nositi zaščitne rokavice in maske, pred vstopom na tržnico si bo treba razkužiti roke, stranke bodo morale upoštevati varnostno razdaljo. Tržnica, ki obratuje ob torkih in sobotah, bo med 8. in 10. uro namenjena upokojencem, nosečnicam in drugim ranljivim skupinam, med 10. in 14. uro pa vsem ostalim kupcem. Odločitev, da danes, 7. aprila, znova odprejo tržnico, so včeraj sprejeli tudi v Kamniku. Tudi tam bo veljal poseben režim nakupovanja.

zdravje & lepota

Kranjski Rdeči križ v novih razmerah

Skladišče s humanitarno pomočjo kranjskega Rdečega križa je do nadaljnjega zaprto za skupinske delitve hrane in oblačil, vsi vnaprejšnji dogovori so individualni. Krvodajalce glede na potrebe kličejo posamezno.

SUZANA P. KOVAČIČ

Tudi na Rdečem križu Slovenije, O b m o č n e m združenju (RKS OZ) Kranj imajo v dneh epidemije povečano in spremenjeno delo. Skladišče s humanitarno pomočjo je do nadaljnjega zaprto za vse skupinske delitve hrane in oblačil, kot je pojasnil sekretar RKS OZ Kranj Marjan Potrata: »Hrano delimo po novem, varnem načinu; uporabnik po vnaprej določeni uri sam prevzame hrano. Prostore vsak dan razkužimo. Naši prostovoljci so ustrezno zaščiteni. Prostovoljci tudi z lastnim prevozom vztrajajo pri dnevni oskrbi pomoči potrebnih občanov. Precej so se povečali tudi dnevni razvozi kosil.« V skladišču začasno ne sprejemajo oblačil in obutve. Trenutne razmere ne omogočajo izvedbe klasičnih terenskih krvodajalskih ali »avtobusnih« akcij, zato Zavod za transfuzijsko medicino predpisuje nov način odvzema krvi. »Glede

na potrebe po določeni krvni skupini kličejo posameznike, ki jih ob določeni uri povabimo na individualne odvzeme krvi. Vzpostavili smo triažne kontrolne točke, kjer krvodajalce pred darovanjem krvi pregledajo, saj morajo biti povsem zdravi. Po do sedaj znanih podatkih se s transfuzijo krvi covid-19 ne prenaša. Zadnji vladni ukrepi glede prepovedi gibanja iz ene v drugo občino za krvodajalce ne veljajo, ko gredo na krvodajalsko akcijo. Če jih ustavi policija, je dovolj, če pokažejo prejeto SMS – vabilo za krvodajalsko akcijo,« je še pojasnil Marjan Potrata. Prostovoljke RKS OZ Kranj se vključujejo tudi v pomoč učencem pri učenju na daljavo, člani ekip Prve pomoči sodelujejo pri zdravstvenih nadzorih potnikov na mejnih prehodih. Tečaji prve pomoči za voznike motornih vozil in za podjetja so do nadaljnjega odpovedani. RKS OZ Kranj je uporabnikom v času epidemije za njihove težave na voljo na številki 04 20 186 72 ali po e-pošti ozrk.kranj@siol.net.

Na previdnost opozarjajo tudi talne nalepke

Kamnik – Predstavniki Občine Kamnik so skupaj z Občinskim štabom Civilne zaščite in ob pomoči prostovoljk Študentskega kluba Kamnik ta konec tedna ožje mestno središče opremili z opozorilnimi talnimi nalepkami o varnostni razdalji z željo, da občani ostanejo zdravi. Nalepke, s katerimi opozarjajo, da je previdnost potrebna prav na vsakem koraku, so namestili pred lekarno, pošto, bančne poslovalnice, pekarno, trafiko in druge še delujoče trgovine in ustanove, na pločnike in prehode za pešce ter drugje, kjer se gibljejo občani.

Talne nalepke so nameščene po vsem ožjem središču Kamnika.

Previdno pri nabiranju čemaža

SUZANA P. KOVAČIČ

S pomladjo pride nabiranje čemaža, užitne divje rastline. Previdnost pri nabiranju

vsako leto svetujejo na Centru za klinično toksikologijo in farmakologijo Interne klinike UKC Ljubljana. Opozarjajo nabiralce

čemaža na nevarnost zamenjave s podobnimi strupenimi rastlinami, kot je jesenski podlessek. Ob sumu na zastrupitev (pre-

bavnih težavah) je potreben čimprejšnji pregled pri dežurnem zdravniku. Rastlino ali njene dele oz. ostanke vedno vzamete s seboj, saj bodo tako v bolnišnici lažje prepoznali rastlino in ustrezno ukrepali.

gorenjske lekarnе

Farmaceutov nasvet iz Gorenjskih lekarn

Vloga lekarne v kriznih časih

V kriznih časih, ko prebivalci potrebujejo zdravila, druge izdelke za samozdravljenje in verodostojne informacije, se je pokazalo, kako pomembno vlogo znotraj zdravstvenega sistema ima tudi lekarna. Po razglasitvi epidemije je bilo dela v lekarnah res zelo veliko. Prebivalci so želeli poskrbeti tudi za ustrezne zaloge zdravil na recept in brez recepta ter drugih izdelkov, namenjenih lažšanju težav pri virusnih obolenjih ter seveda razkužil, mask in rokavic. Pokazalo se je tudi, kako pomembno je, da bolniki dobro poznajo svoja zdravila.

Začnimo torej z vprašanjem: Kako dobro poznate svoja zdravila?

Vsak bolnik bi moral poznati vsaj imena svojih zdravil, namen uporabe zdravila ter navodilo za odmerjanje in pravilno uporabo. Najbolje je, da so te informacije nekje zapisane. Tak zapis pride še posebej v poštev, ko mora druga oseba v lekarno po zdravila, saj je strokovnim zdravstvenim delavcem v lekarni lažje podati nasvet in odgovoriti na vprašanja v zvezi z zdravljenjem z zdravili, tako z režimom izdaje na recept kot brez recepta. Seznam zdravil oziroma osebno kartico zdravil lahko izdelamo tudi v lekarni. Čeprav se v teh dneh vse vrti okrog koronavirusa, je pomembno, da bolnik redno in pravilno uporablja svoja zdravila ter izvaja druge priporočene ukrepe, da s tem ne vpliva na poslabšanje kronične bolezni. Bolnik naj tudi poskrbi, da doma ne zmanjka ustrezne zaloge zdravil.

Lekarne z ukrepi prispevamo k zmanjšanju širjenja okužbe

V lekarnah se v zaprtem prostoru srečujejo zdravi posamezniki, kronični bolniki, akutno bolni in zaposleni. Ob vstopu v lekarno si je zato treba razkužiti roke, v prostoru držati razdaljo vsaj dva metra do najbližje osebe. Oseba z znaki okužbe dihal (vročina, kašelj, težko dihanje) ter z drugimi kroničnimi in akutnimi boleznimi naj ostane doma, v lekarno pa naj napoti zdravega svojca oziroma drugo zdravo osebo. Za onemogle osebe v karanteni ali

osebe v samoizolaciji je za zagotavljanje preskrbe možen tudi dogovor s predstavniki civilne zaščite v posamezni občini. V lekarnah imamo dogovorjeno, na kakšen način lahko prevzame zdravila tudi bolnik z okužbo, če nima možnosti, da druga oseba zanj dvigne zdravila. Ta oseba naj najprej pokliče v izbrano lekarno, da dobi ustrezna navodila.

Veliko skrb namenjamo tudi zaščiti vseh zaposlenih v lekarni, saj smo pri svojem delu zelo izpostavljeni. Ti ukrepi so namenjeni tudi preprečevanju zapiranja lekarn, če bi kdo od zaposlenih v lekarni zbolel, saj bi s tem bistveno zmanjšali dostopnost prebivalcev do zdravil. Zaradi povečane potrebe po razkužilih za roke te izdelke po navodilu ministrstva za zdravje izdeluje tudi Galenski laboratorij Gorenjskih lekarn.

Preskrba prebivalcev z zdravili

Osnovna naloga lekarne je zagotavljanje preskrbe prebivalcev z zdravili. Z odredbo ministra za zdravje je trenutno omejeno izdajanje zdravil na recept na količino, ki zadošča za obdobje enomesečnega zdravljenja, za zdravila brez recepta pa na eno pakiranje na osebo. Recepti, na katere so bile izdane delne količine zdravil, ostanejo veljavni, preostala količina pa se lahko po novem dvigne v katerikoli lekarni. Prav tako so še vedno veljavni že predpisani obnovljivi recepti, na katere se lahko dvignejo zdravila v katerikoli slovenski lekarni. Prilagodili smo odpiralne čase naših lekarn in dežurnih lekarn. Aktualne informacije o odpiralnih časih lekarn so objavljeni na naši spletni strani www.gorenjske-lekarne.si. V Gorenjskih lekarnah imamo dovolj nje tudi za spletno lekarno. Naročanje preko spleta ni smiselno, če bolnik potrebuje zdravila takoj. Opozarjamo na tveganja pri kupovanju zdravil in drugih izdelkov na nezakonitih spletnih straneh in pri drugih prodajalcih, katerih cilj je pogosto le izkoriščanje strahu in tesnobe med pandemijo. Ne kupujte izdelkov, za katera navajajo, da zdravijo ali preprečujejo okužbo s koronavirusom. Za lajšanje blažjih simptomov, povezanih z okužbo s koronavirusom, kot je na

primer vročina, se posvetuje z zdravnikom ali farmacevtom oziroma sledite navodilom s strani uradnih zdravstvenih organizacij.

Dostop do verodostojnih informacij

V strokovni in splošni javnosti, zlasti na spletu, so se pojavila številna sporočila o varnosti uporabe nekaterih zdravil v času epidemije s koronavirusom (zlasti ibuprofena in zdravil za zniževanje povišanega krvnega tlaka). Nekatera sporočila so bila tudi napačno in pomanjkljivo povzeta za laično javnost. Mednarodna in slovenska strokovna združenja stalno spremljamo dostopne podatke in ugotovitve znanstvenih raziskav ter pripravljamo priporočila za strokovno javnost, s katerimi smo seznanjeni tudi v lekarnah. Za dodatne informacije in pojasnila o teh sporočilih se obrnite na zdravniška ali farmacevta oziroma na spletni strani uradnih zdravstvenih organizacij. Za vprašanja smo na voljo tudi na spletnem naslovu info@gorenjske-lekarne.si.

Združimo moči v premagovanju velikega izziva!

Mag. Nina Pisk, mag. farm, spec. klin. farm.

www.gorenjske-lekarne.si, info@gorenjske-lekarne.si

Lekarniške enote: Zlatorog, Bohinjska Bistrica, Cerklje, Gorenja vas, Jesenice, Jezersko, Kranj, Kranjska Gora, Kropa, Lesce, Planina, Planina II, Podlubnik, Preddvor, Primskovo, Radovljica, Stražišče, Šenčur, Škofja Loka, Tržič, Železniki, Žiri, Žirovnica

Farmakoinformativna služba, Galenski laboratorij, Kontrolno analizni laboratorij

Homeopatska zdravila za samozdravljenje - Za svetovanje se predhodno naročite.

PSIHOLOŠKA POMOČ

Urnike si ustvarjamo na novo

»Sprememba ritma življenja in dnevne rutine lahko vpliva na doživljanje občutka zadovoljstva, sreče, izpopolnenosti, kar se pri nekaterih posameznikih lahko kaže tudi v povečani razdražljivosti, depresivnih občutkih, žalosti, tesnobi,« je trenutno stanje zaradi epidemije covid-19 povzela mag. Sergeja Lombar Bogataj, specialistka klinične psihologije. Ste pomislili na sproščanje, ki lahko pomaga? Predvsem starejša generacija je tega manj vajena.

SUZANA P. KOVAČIČ

»Tisto, kar ljudje potrebujejo, to je stik, druženje, nam je zaradi epidemije začasno odvzeto. Obenem so nam odvzete možnosti in pravice, o katerih prej nismo niti razmišljali. Možnost, da zbolimo, strah za bližnje, izguba dobička, omejenost gibanja – vse to lahko poraja neprijetne občutke; nekateri so zaradi tega lahko bolj žalostni, drugi bolj tesnobni ali celo jezni. Pomembno je zavedanje, da je za obdobje epidemije normalno ali pričakovano, da nismo v redu. Vsakodnevno se lahko soočamo s stiskami, vezanimi na konkretne strahove in omejitve, na primer, da ne moremo objeti hčerke ali preživeti lepega popoldneva ob kramljanju s sosedo. Kar smo počeli prej in je bil del našega vsakdana, je na neki način postalo "nevarno",« je povzela mag. Sergeja Lombar Bogataj, univ. dipl. psih., specialistka klinične psihologije.

Vzpostaviti nadzor, občutek varnosti

Psihologi zato priporočajo, da si naredimo strukturo dneva, nekakšen urnik, kot pojasni sogovornica: »Ljudje imamo tudi sicer urnike, a jih ne napišemo. Sledimo jim avtomatično, saj sledimo ritmu narave, letnih časov, starostnemu obdobju. Gospa, ki živi sama, si zjutraj naredi zajtrk, popije kavico, gre v trgovino, prebere časopis, skuha kosilo, po kosilu na vrtu poklepeta

Mag. Sergeja Lombar Bogataj, specialistka klinične psihologije, dela v Psihiatrični bolnišnici Begunje.

s sosedo in obdela gredico, zvečer si pripravi večerjo in pogleda poročila. V aktualni situaciji si moramo urnike predrugačiti in napisati nove. Ko jim sledimo, vemo, kaj nas čaka. To nam

pomaga vzpostaviti nadzor in daje občutek varnosti, predvidljivosti. Psihologi priporočamo dnevno rutino tudi za družine z otroki, razširjene družine. Če je možno, naj družina ponudi

svojemu članu tudi mesto, kjer je lahko sam. Morda je to samo en kotiček, ki je temu namenjen; in spoštujemo tudi čas, ki ga oseba v kotičku preživi,« svetuje psihologinja.

Začnete lahko že z osnovno dihalno tehniko

Če ste nagnjeni k zaskrbljenosti, boste v aktualni situaciji lahko še bolj vznemirjeni, kot pojasni Sergeja Lombar Bogataj: »Odgovorno ravnamo, da v tem času spremljamo nove ukrepe in se nanje odzovemo. Lahko pa omejimo čas ogleda novic. Vsakourno preverjanje statistik, novic prinese lahko samo še večjo zaskrbljenost. Preostali del dneva nameni-

ugodno, jih sprošča. Sodobni človek, ki brzi skozi čas, je na obrede in rituale te vrste celo malo pozabil. Tehnike sproščanja opisujejo tudi na radijskih in televizijskih programih. Začnete lahko že z osnovno dihalno tehniko. Ko ste zaskrbljeni, tesnobni, vam je neprijetno, se ustavite in počasi vdihnite skozi nos. Vdihnite tako, da se vam bo izbočil trebuh. Dih nekaj trenutkov zadržite in potem počasi izdihnite skozi rahlo priprta usta. Izdih naj bo

Psihologi v tem času organizirajo psihološko pomoč po telefonu. Ena linija deluje tudi v Psihiatrični bolnišnici Begunje, dežurna številka je 070 723 582. Za pomoč so na voljo vsak delavnik med 9. in 15. uro. Če je bil kdo zaradi težav z duševnim zdravjem že kje v obravnavi, pa je najbolje, da se obrne kar na psihologa, ki ga že pozna. Ne odlašajte s klicem, če ste preveč zaskrbljeni, težko preživite dan, imate težave z apetitom, motnje spanja ...

mo drugim dejavnostim, ki nas veselijo. Mogoče je čas, da uredite album s fotografijami? Za tiste zelo aktivne je mogoče napočil čas, da se uležete na kavč in pogledate serijo, za katero prej ni bilo časa. Dnevne aktivnosti vključujejo tudi skrb zase. Zdrav duh v zdravem telesu velja tudi v času epidemije. Pomembno je tudi sproščanje. Psihologi v praksi vidimo, da je starejša generacija tega manj vajena. A sproščanje je že obstajalo v preteklosti, v oblikah, ki so napolnjevale človekov vsakdan. Ugotovili so, da npr. molitev vsebuje ponavljanje zvokov in besed, ki na možgane vpliva

daljši od vdiha. Nekajkrat ponovite in opazujte svoje počutje.«

Bodimo pozorni do starejših, pomagajmo jim

Ta čas bomo verjetno lažje prenašali, če bomo kljub vsemu na neki način ohranili človeške stike – »... resda v malo drugačni obliki, zdaj prav pride tehnologija. Dobro bi bilo, da bi njene uporabe naučili starejše in jim stike olajšali. Mlajši smo tisti, ki se moramo potruditi, da stike s starejšimi navežemo in jih ohranjamo. Bodimo strpni in pozorni do sočloveka,« je še pozvala Sergeja Lombar Bogataj.

Samo do odprodaje zalog

180 + 70 tabl. GRATIS!

- ✓ Za mišice in srce
- ✓ Proti utrujenosti
- ✓ Za živčni sistem

Magnezij prispeva k delovanju mišic in živčnega sistema ter k zmanjšanju utrujenosti.

www.magnex.fi/sl **Vitalabans**

MAGNEX 375mg + B6

Prehransko dopolnilo ni nadomestilo za uravnoteženo in raznovrstno prehrano ter zdrav način življenja. V lekarnah in specializiranih trgovinah.

Ostanite telesno dejavni

V Združenju fizioterapevtov Slovenije (ZFS) so pripravili priporočila in nasvete o gibanju za ohranjanje zdravja v času epidemije novega koronavirusa za zdrave in za osebe s poškodbami ter boleznimi.

SUZANA P. KOVAČIČ

Dolgotrajno sedenje in znižana stopnja telesne dejavnosti lahko v trenutni situaciji vodita do bolečin v križu, poslabšanja stanja kroničnih bolezni, zmanjšane splošne telesne pripravljenosti in drugih posledic nedejavnega življenjskega sloga. Že sedenje je treba prekinjati na uro ali dve, še bolje na dvajset minut.

V tem času se soočamo tudi s prekinitvijo izvajanja večine preventivnih zdravstvenih storitev in rehabilitacije, kamor se uvrščajo tudi fizioterapevtske storitve. Zato so v ZFS za prebivalce pripravili napotke, prilagajene za različna zdravstvena stanja in situacije. »Fizioterapevti smo ambasadorji telesne vadbe, zato v vseh življenjskih obdobjih znamo svetovati, kako razviti,

ohranjati in ponovno vzpostaviti najboljše mogoče gibanje in delovanje telesnih funkcij. V ZFS delujejo številne sekcije, katerih strokovnjaki so pripravili uporabne nasvete, od promocije zdravja do terapevtskih vaj, ki jih lahko individualno izvajamo v domačem okolju,« je dejal predsednik ZFS dr. Tine Kovačič. Nasveti so zbrani na spletni strani ZFS.

NASVET

Masko za domačo uporabo lahko izdelamo tudi sami

V Univerzitetnem kliničnem centru Ljubljana so pripravili navodila za uporabo pralnih zaščitnih bombažnih mask, njihove šivilje pa tudi navodila za izdelavo zaščitne maske iz bombaža.

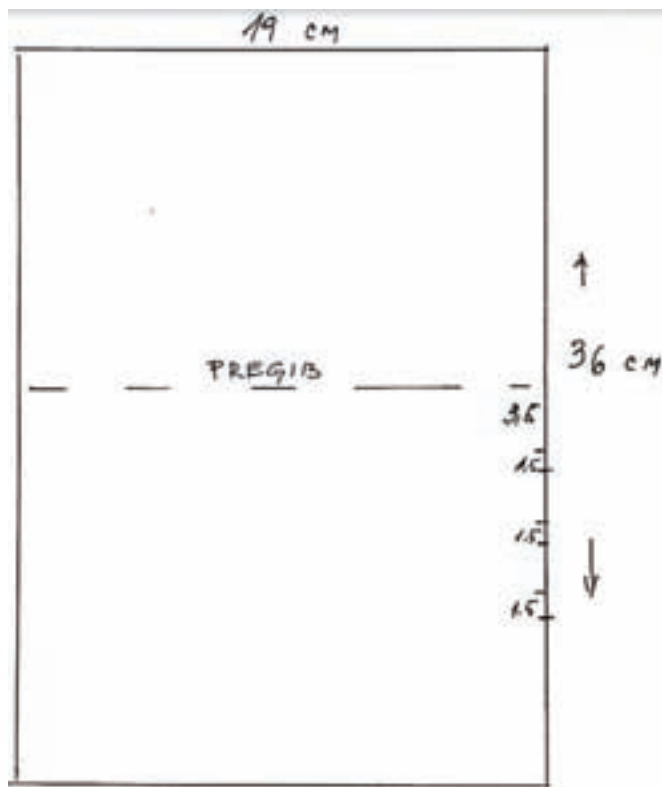
SUZANA P. KOVAČIČ

Zaščitna bombažna maska je namenjena večkratni uporabi. Pred namestitvijo maske si umijte ali razkužite roke. Na obraz jo namestite od zgornjega dela nosnega korena čez usta in pod brado, da se tesno prilega obrazu. Maske se med uporabo ne dotikajte, v primeru dotika si vedno umijte ali razkužite roke; s tem preprečite prenos mikrobov. Maske nikoli ne nosite pod nosom ali nad brado.

Po dveh urah ali v primeru ovlažitve maske to odstranite s prijemom za trakove ali elastiki. Maske se nikoli ne dotikajte spredaj. Ob njenem odstranjevanju glavo držite naravnost (ne glejte navzdol), s tem preprečite raztros mikrobov s površine maske po obleki. Po odstranitvi si obvezno umijte ali razkužite roke.

Vzdrževanje maske

Po uporabi masko odložite na določeno mesto, da ne bo prišla v stik s čistim perilom, materialom. Maske izdelujte iz materialov, kot je bombaž, ki omogočajo pranje v pralnem stroju na najmanj 60 stopinj Celzija ali 95 stopinj Celzija. Uporabite običajne pralne praške. Suho masko prelikajte.

Za izdelavo ene maske potrebujemo kos bombažnega blaga velikosti 19 krat 36 centimetrov in dva bombažna trakova, dolga sto centimetrov.

Navodila za izdelavo maske iz bombaža

Pri izdelavi so v šivalnici UKC Ljubljana izhajali iz kirurške maske, izmerili so širino in dolžino, odločili pa so se za zavezovanje z bombažnimi trakovi, ker elastika ni primerna za pranje na visokih temperaturah.

Kdaj je maska obvezna

Zaščitno masko (oziroma šal ali ruto, ki zakrije usta in nos) in zaščitne rokavice morate obvezno uporabljati v zaprtih javnih prostorih. Prav tako je nošenje maske nujno, če imate okužbo dihal oziroma skrbite za nekoga s takšno okužbo.

Pripravimo šablono za označitev gubic, ki so namenjene temu, da je masko mogoče razširiti in prilagoditi.

Za tesnjenje maske na nosnem predelu uporabimo gospodinjsko žičnato sponko za vrečke, ki jo damo v kos materiala.

Delo si lahko poenostavimo tako, da položaj gubic označimo, ko imamo blago že na stroju.

Dokončano masko si namestimo tako, da zgornji trak zavežemo za glavo, spodnjega pa za vratom.

mari**fit**

f/Marifitdopolnila

Naredite nekaj za svoje zdravje.

Javni zdravstveni zavod Mariborske lekarnice Maribor, Minařikova ulica 6, 2000 Maribor

Tudi vaše srce je mišica.

Izdelek Marifit Koencim Q10 DE je prehransko dopolnilo in ni nadomestilo za uravnoteženo prehrano.

“ Izdelek je primeren tudi za vegetarijance. Brez sladil, arom, laktoze in glutena. Vsebuje vitamina D in E. Vitamin D prispeva k delovanju mišic. Preizkusite Marifit Koencim Q10. ”

LEKARNE MARIBOR

Naj tudi jutri zmaga duh Zdravljice

»To je res svetla novica v tem mračnem času. Naj jo pòjejo narodi z vseh balkonov!« se je ob novici, da je Evropska komisija Prešernovo Zdravljico nagradila z znakom evropske dediščine, odzval nemški slovenist Klaus Detlef Olof, prevajalec Zdravljice v nemščino. O tem smo vprašali dr. Mirana Hladnika.

IGOR KAVČIČ

Kranj – Evropska komisija je konec marca potrdila nominacijo Prešernove Zdravljice za znak evropske dediščine. Zdravljica, nominacija je nastala v sodelovanju Ministrstva za kulturo in Narodne in univerzitetne knjižnice kot nosilke spomenika ter zunanjih strokovnjakov, je poleg Spominske cerkve na Javorci in Partizanske bolnice Franja že tretji vpis slovenske dediščine na prestižnem seznamu evropske dediščine. Skupaj z letošnjimi desetimi novimi vpisi se je nanj od leta 2013 uvrstilo 48 arhitekturnih objektov, predelov mest, zgodovinskih spomenikov, muzejev, dogodkov, časovnih obdobij, dokumentov in dru-

miroljubne Evrope. Prešernovi svobodoljubni in svetovljanski verzi presegajo časovne in prostorske meje ter so globoko aktualni še danes. Na vprašanje, kako vidi uvrstitev na omenjeni seznam evropske dediščine, literarni zgodovinar in profesor na oddelku za slovenistiko dr. Miran Hladnik pomenljivo najprej poudari mnenje nemškega kolega: »Na forumsko sporočilo o potrditvi nominacije Prešernove Zdravljice za znak evropske dediščine se je nemški slovenist Klaus Detlef Olof, ki je Zdravljico prevedel v nemščino, odzval z vzklikom: »To je res svetla novica v tem mračnem času. Naj jo pòjejo narodi z vseh balkonov!« Pred meseci je profesor Olof dovo-

kateri) so objavljeni z oznako 'copyright' in je treba za njihovo uporabo prositi lastnike avtorskih pravic.«

Zdravljica ni zgolj slovenski nacionalni simbol: je neposredni izraz pomladi narodov ter želje po mirnem sobivanju skupin in posameznikov ter boja za svobodo izražanja in odpravo cenzure. Ne nazadnje je tudi edina državna himna, ki identiteto skupnosti gradi na univerzalni, kozmopolitski izkušnji sobivanja in prijateljstva, v čemer odzvanja tudi sporočilo Beethovnov Ode radosti, himne Evropske unije.

Zdravljica za sožitje med narodi

Dr. Miran Hladnik ob tem tudi meni, da podelitev statusa pomembnega evropskega kulturnega spomenika Zdravljici Prešernovemu narodu lajša skrb za prihodnjo usodo te pesmi. »Pred desetletjem so se namreč pojavile ideje o zamenjavi Zdravljice, ki je bila leta 1989 izbrana za državno himno, s kako drugo pesmijo ali vsaj z zamenjavo njene sedme kitice, ki se prepeva na proslavah, s kako drugo kitico. Razlog nezadovoljstva z Zdravljico je bil, da je premalo borbeno in da je v svojem ključnem

Vrednote, ki jih je Prešeren zapisal v Zdravljico, so tudi temeljne vrednote Evropske skupnosti. Fotografija je simbolična. / Foto: Igor Kavčič

sporočilu (»Žive naj vsi narodi ...«) preveč svetovljanska in premalo slovenska. Nacionalni interes bi v ustrežnejši meri izražali verzi druge kitice »Bog našo nam deželo, Bog živi ves slovenski svet«, še bolj pa npr. militantni verzi Jenkove pesmi Naprej (»Naprej zastava slave, na boj junaška kri! Za blagost očetnjave naj puška govori!«), ki je danes himna slovenske vojske.« poudarja Hladnik in s tem v skladu s pesnikom daje prednost miroljubnosti

in svobodi pred agresivnostjo in nadvlado. Prav uveljavljanje vseh vidikov osebne svobode, vključno s svobodo govora, je tudi temeljno načelo Evropske konvencije o človekovih pravicah in Listine EU o temeljnih pravicah, ki sta osnovna dokumenta evropskega povezovanja.

Profesor dr. Miran Hladnik pa hkrati v aktualnem času, ki je vendarle oddaljen od dobe, ki je pesniku narekovala pesem, opozarja: »Zdravljica je bila sprejeta med

evropske kulturne spomenike prav zaradi svojega humanističnega, svobodoljubnega in svetovljanskega sporočila ter ideje sožitja med narodi, s katerima se razlikuje od atavistično agresivnih državnih simbolov drugih nacij. Držimo pesti in delujmo za to, da duh Zdravljice zmaga nad zloveščimi načrti militarizacije, omejevanja svobode in strahovlade pod izgovorom zagotavljanja varnosti, ki se širijo pri nas, po Evropi in po svetu.«

Letos je bilo podeljenih deset znakov evropske dediščine, Zdravljica pa se je na seznamu 48 vpisov pridružila Spominski cerkvi na Javorci in Partizanski bolnici Franja.

gih znamenitosti, ki jih je komisija s podelitvijo znaka prepoznala za evropsko dediščino, saj ta pričajo o evropskih idealih, vrednotah, zgodovini in povezovanju.

Zdravljica s svojim humanističnim sporočilom odraža bistvo ideje povezane in

lil postaviti svoj prevod Zdravljice (Trinklied) na Wikivir in ga s tem prepustil v javno last – redko in plemenito dejanje! Na Wikiviru je Zdravljica prosto dostopna še v hrvaščini, ruščini in makedonščini, vsi drugi prevodi (francoški, italijanski, angleški in še

Nagrada knjigi Z Valvasorjem za mizo

Ljubljana – Knjiga Z Valvasorjem za mizo – Prehranska kultura na Kranjskem v 2. polovici 19. stoletja (v angleškem prevodu With Valvasor at the Table – Nutrition culture in Carniola in the second half of the 17th century) avtorja prof. dr. Janeza Bogataja, ki je lani jeseni izšla pri založbi Hart, je konec preteklega leta že osvojila nagrado Winner Gourmand Cookbook Awards v kategoriji Lokalno. Na začetku leta je bila izbrana tudi med najboljša tri v svoji kategoriji in tako pridobila nagrado najboljša na svetu (Best in the World). Prestižni naslov v konkurenci 225 držav bi bil podeljen na 25. slavnostni obletnici te nagrade v mesecu maju 2020 na Kitajskem, a je bil zaradi aktualnih razmer v svetu seznam najboljših prvič od ustanovitve nagrade objavljen pred podelitvijo nagrad. Na ta način so organizatorji želeli vnesti nekaj pozitivne energije v tem negotovem času in zmagovalce počastiti na njihovih domovih. Glavni cilj je, kot pravijo, po najboljših močeh pomagati tistim, ki »kuhajo z besedami«. Kot so povedali v založbi Hart, je nagrada za Slovenijo tudi prepoznavna popotnica v prihodnje leto, ko je Slovenija pridobila naziv Evropska regija gastronomije 2021 ter v leto 2022, ko bo Slovenija častna gostja Frankfurtskega knjižnega sejma.

Prof. dr. Janez Bogataj z nagrajeno knjigo / Foto: Igor Kavčič

Najdeni na spletu

Na spletu je na ogled razstava ilustracij Kje nas najdete? s podnaslovom Mlada ilustracija 2020, na kateri se predstavlja devetnajst avtorjev mlajše generacije.

IGOR KAVČIČ

Radovljica – Virus je del našega življenja preselil na splet, kar še posebno velja vsebine, povezane s kulturo in umetnostjo. V času izolacije je bilo tako »odprtih« kar nekaj predhodno načrtovanih likovnih razstav. V Galeriji Šivčeve hiše so tako za splet pripravili razstavo ilustracij Kje nas najdete? Mlada ilustracija 2020.

V uvodu k razstavi preberemo, da je ilustracija od nekdanj osvetljevala besedila, pojme, sporočila in jim dodajala nekaj, kar je povzročilo, da so se posredovane ideje kar najbolj vtisnile v zavest. »Tako moč ima, ker nas vselej znova preseneča s svojo dovršenostjo, humorjem, z inovativnostjo in neomejeno zmožnostjo, da podoba razločno spregovori.

To ostaja dejstvo tudi, ko spremljamo delo najmlajše generacije ilustratorjev, kjer avtorji vsak po svoje raziskujejo izrazne zmožnosti ilustracije in svetu posredujejo dela ter s tem množico svojih unikatnih likovnih govoric,« sta zapisali kuratorki tokratne razstave Ajda Ana Kocutar in Lara Mejač.

Pripravili sta izbor mladih umetnikov, ki ustvarjajo v najrazličnejših likovnih tehnikah, od risbe, ki ostaja temelj marsikatere ilustracije, preko raznovrstnih kolažev, do sodobnih pristopov povsem digitalne ilustracije in 3D-modeliranja podob. »Pestrost izraznih načinov avtorjem omogoča neskončno domiselnost in pomensko večplastnost, ki dane podobe povezuje z brezčasnim poljem referenc,« dodajata kuratorki

Tereza Prepadnik: Good boy, akrl na papirju, 2020

razstave, ki sta v galerijo na spletu povabili 19 umetnikov mlade generacije. Svoja aktualna dela predstavljajo: Jure Brglez, Tjaša Cizej, Peter Ferlan, Veronika Hozjan, Hana Jesih, Jaka Juhant, Zala Kalan, Petra Korent, Janja Kosi, Alin Kostiov, Gašper Kunšič, Luka Lavrenci, Matija Medved, Eva Mlinar, Sangara

Perhaj, Tereza Prepadnik, Maruša Račič, Dorijan Šiško in Lea Zupančič, ki je k razstavi pripravila tudi ličen katalog. Na naslov razstave si boste najlažje odgovorili s klikom na spletni strani Muzejev Radovljiške občine (www.mro.si) ali direktno na <https://kjenasnajdete.cargo.site/>.

Po nesreči se je našel v sedeči odbojki

Pred več kot tremi leti je Matic Keržan nesebično pomagal udeležencem prometne nesreče, pri tem pa bil tudi sam hudo poškodovan. Pod kolenom so mu morali amputirati nogo. Nekdanji nogometaš ni obupal. Nov izziv je našel v odbojki sede. Je član slovenske reprezentance.

MAJA BERTONCELJ

Srednje Jarše – Bilo je konec januarja leta 2017. Takrat 21-letni Matic Keržan iz Srednjih Jarš pri Domžalah se je s prijatelji odpeljal v Ljubljano. Opazili so avtomobilske luči in zaleten avto. Ustavili so in nudili pomoč, medtem pa se je vanje zaletel avtomobil. Matic je bil hujše poškodovan. Pod kolenom so mu morali amputirati nogo. Kljub temu je ostal pozitiven in ostal je tudi v športu. Je član slovenske moške reprezentance v odbojki sede.

S športom je bil povezan že pred nesrečo. »Šport me spremlja že celo življenje. Bil sem perspektiven nogometaš

in treniral sem tudi druge ekipe športe.« je povedal Matic Keržan. O nesreči mu ne glede navse ni težko govoriti: »V tem ne vidim ničesar slabega. Ljudi je treba spodbujati in ne vidim zadržkov, da jim ne bi povedal svoje zgodbe, pa čeprav je tragična. Tudi mene je spremenila,« pravi. Njegovo zgodbo so slišali že številni mladi, ki jim je Matic predstavil tudi paraolimpijski šport.

»Po nesreči mi seveda ni bilo lahko. Najtežje je bilo prva dva, tri mesece, ko sem bil v bolnišnici na intenzivni negi. Imel sem hude bolečine. Ko sem izgubil del svoje ga telesa (nogo), sem izgubil tudi veliko drugih stvari, ki so bile prej del mojega življenja. Vse se je nekako obrnilo

na glavo, a vedno sem ostal pozitiven. Ko se zaprejo stara vrata, se ti odprejo nova, le navaditi se je treba na to in seveda sprejeti, kar ti je dano,« razmišlja. Motivacija in izziv je našel v novem športu. Že v času rehabilitacije na URI Soča se je seznanil s sedečo odbojko. »Moj sedanj trener Branko Mihorko me je povabil na trening sedeče odbojke takrat v Soči, kjer je imel treninge klub ISD Ljubljana. Že na prvem treningu sem bil navdušen. Rad imam ekipe športe,« je pojasnil in dodal še nekaj besedo sedeči odbojki: »Sedeča odbojka je zelo atraktiven in kar težek šport. Premikati se je treba z rokami in nogami in hkrati še odbijati žogo. Poskusite doma in boste videli, kako vam bo šlo. Ni enostavno, je pa zelo zabavno.« Da je še vedno lahko športno aktiven, mu pomeni vse. »Šport je zame pomemben del življenja, brez katerega ne gre.« Hitro se je dokazal, napredoval in postal del slovenske moške reprezentance v odbojki sede. V tem športu je dosegel že kar nekaj uspehov, tako v državnem prvenstvu kot z reprezentanco na mednarodnih tekmovanjih.

Foto: arhiv Matica Keržana

Matic Keržan (v sredini s številko 3) uživa v igranju sedeče odbojke. »Premikati se je treba z rokami in nogami in hkrati še odbijati žogo. Ni enostavno, je pa zelo zabavno,« pravi.

Čas rad preživlja v družbi dekleta. / Foto: arhiv Matica Keržana

Matic Keržan je bil v reprezentanci tudi jeseni 2018, ko je prvič po letu 2011 nastopila na uradnem tekmovanju. V Franciji so zmagali na conskem prvenstvu. V kvalifikacijah za evropsko prvenstvo so kasneje osvojili tretje mesto. Velike načrte so imeli tudi za letošnjo sezono, kot v drugih športih pa jim jih je prekrizal koronavirus. »Skupnih treningov trenutno nimamo, vsak pa

trenira doma individualno,« je povedal.

Z Maticem sva se prvič srečala v prostorih podjetja Moor ortotika in protetika, kjer je del kolektiva. Je tisti, ki sprejme obiskovalce. »Delam v zame najboljši ortotiki in protetiki v Evropi. Ima vse, kar potrebuje nekdo, ki se mu zgodi kaj takega ali podobnega, kot se je meni. V čast in veselje mi je delati tukaj. Seveda je prednost, da je na

sprejemnem mestu nekdo, ki ima lastne izkušnje. V pogovoru skušam dati ljudem potrebno energijo za nov zagon v življenju in to me osrečuje. Nisem zagovornik smiljenja samemu sebi, sem pozitiven in v tem duhu tudi spodbujam vse ljudi,« še pove.

In njegove želje? »Da bi še naprej ostal zdrav, da bi si z dekletom ustvarila družino in da bi maksimalno uspel na športnem področju.«

Znova Anamarija, prvič Timotej

Objavili so, kdo sta športnika leta 2019 v občini Medvode. To sta smučarska tekačica Anamarija Lampič in gorski tekač Timotej Bečan. Jubilejno, dvajseto prireditev Večer športa so sicer predstavili na jesen.

MAJA BERTONCELJ

Medvode – Pretekli tork bi v Medvodah morala potekati tradicionalna prireditev Večer športa, na kateri se vsako leto zberejo najboljši športniki v občini. Za jubilejni, dvajseti Večer športa so načrtovali še posebej atraktiven program. Dogodek so prestavili

na jesenski čas, kljub temu pa so že objavili, kdo sta prejemnika najprestižnejšega naziva, športnica in športnik leta 2019.

Na prireditvi bi priznanje iz rok župana Medvod Nejca Smoleta prejelo 41 posameznikov in ekip, kar pomeni več kot 120 športnic in športnikov. Na podlagi prispelih kandidatur

oz. najboljših dosežkov v lanskem letu je sedemčlanska komisija odločila, da je športnica občine Medvode za leto 2019 pričakovano znova smučarska tekačica Anamarija Lampič. »Priložnost na sprinterski preizkušnji lanskega svetovnega prvenstva v Seefeldu sta Anamarija Lampič in Katja Višnar izkoristili na

najboljši način in Sloveniji v klasičnem slogu pritekli srebrno medaljo. Temu uspehu je Anamarija v lanski sezoni dodala še eno najzlahtnejše vrste. Na drugi tekmi novoletne turnee v Švici je v drsalni tehniki opravila z vso kontovnega prvenstva v Seefeldu zmago v svetovnem pokalu,« so zapisali v obrazložitvi.

Športnik občine Medvode za leto 2019 pa je gorski tekač Timotej Bečan. Ta naziv je osvojil sploh prvič. »Veliki up slovenskega gorskega teka, nosilec številnih prestižnih nazivov, najhitrejši Slovenec, ki priteče na vrh Šmarne gore, najuspešnejši slovenski gorski tekač, drugi najhitrejši slovenski tekač na 21-kilometrski razdalji lanskega Ljubljanskega maratona in rekorder številnih domačih tekaških preizkušenj. Triindvajsetletni nekdanji košarkar je lani v Argentini na svetovnem prvenstvu v gorskem teku osvojil odlično 15. mesto v izredno hudi svetovni konkurenci,« pa so zapisali v obrazložitvi naziva za Timoteja Bečana.

Športnika Medvod za leto 2019 bosta skladno s Pravilnikom o priznanjih športnikom, športnim delavcem in športnim društvom v občini Medvode prejela denarni nagradi.

Anamarija Lampič je znova najboljša športnica leta v domači občini. / Foto: Gorazd Kavčič

Timotej Bečan je naziv športnika Medvod osvojil prvič. Tudi v teh dneh ostaja pozitiven. / Foto: osebni arhiv

Slovo Janeza Mlinarja

Rateče – Umrli je nekdanji smučarski tekač olimpijec Janez Mlinar. Rodil se je 14. avgusta leta 1941 v Ratečah. »Že v mladih letih se je zaljubil v zimске športe, ki so mu ostali blizu vse do pozne starosti, ko zaradi težke bolezni v zadnjih letih ni bil več viden, kako se s tekaškimi smučmi na rami s kolesom pelje proti njemu ljubi Planici na vsakodnevno rekreacijo. Janez Mlinar je za bivšo Jugoslavijo med drugim nastopil na zimskih olimpijskih igrah leta 1968 v Grenoblu, kjer je tekmoval v teku na 15 (bil je 43.), 30 (bil je 47.) in 50 kilometrov (odstop). Tudi v zrelih letih je ostal povezan s smučarskimi teki in se je udeleževal največjih smučarskotekaških maratonov po svetu. Trikrat je osvojil naziv Worldloppet master. Kot domačin je bil dolga leta povezan s Planico in organizacijo smučarskih tekmovanj. Posebno je bil znan po tem, in tudi ponosen na to, da se je dolga leta z jugoslovansko in kasneje s slovensko zastavo kot zadnji zastavonoša spuščal po hrbtišču planiške velikanke,« so ob njegovem slovesu zapisali na Smučarski zvezi Slovenije.

PLANINSKI IZLET: KROŽNA PLANINSKA POT PENTLJA, 2. DEL

Trigonometrična točka

Danes se bomo lotili druge etape planinske poti Pentlja. Med hojo sem večkrat pomislila na roman Janeza Jalna Bobri: »Spomlad je razživila zemljo. Pred dobrimi tremi lunami so južni vetrovi razlomili nepregledno planjavo ledu na obsežnem jezeru v nešteto plošč.«

JELENA JUSTIN

Prvo etapo smo zaključili na parkirišču v Preserjah, pod Sv. Ano. In tukaj bomo danes začeli. Preden bomo začeli hojo, bomo drug avto odpeljali na Rakitno, kjer parkiramo ob cerkvi. Z enim avtom se zapeljemo v Preserje in začnemo etapo. Naslednji cilj je vrh Krima, ki je s svojimi 1107 metri najvišji vrh celotne planinske poti Pentlja. S parkirišča nadaljujemo proti Planinici in Krimu. Na senožeti Planinica je na desni strani izrazita skala, ki se imenuje Miklavževa skala. Vas je bila med drugo svetovno vojno s strani Italijanov požgana. Nad vasjo je cerkev sv.

Tomaža, ki jo je v 14. stoletju sezidal grof Auersperg v zahvalo za rešitev pred medvedom. Tukaj nas smerokaz usmeri tudi proti Ledeni jami, ki si jo lahko ogledamo. Nadaljujemo desno, mimo cerkve, po gozdni poti. Planinska pot se ponekod strmo dvigne, da nam zaokroži kri po žilah. Pod vrhom Krima dosežemo cesto, po kateri se povzpne do vrha. Na vrhu je na koči skrinjica, kjer odtisnemo že šesti žig. Krim je lep razglednik: na severu je pogled na Ljubljansko kotlino z Ljubljanskim barjem, ki mu izjemno kuliso delajo Kamniško-Savinjske Alpe, Julijci s Triglavom, Karavanke s Stolom, v ospredju pa

Polhograjsko hribovje, Blegoš in Ratitovec. Na vzhodu je Posavsko hribovje, kjer dominira Kum, v ozadju je Pohorje.

Z vrha Krima nadaljujemo v smeri Pentlje, proti Kavcu, a le do makadamske ceste, ki pelje na Krim iz Rakitne. Zavijemo levo in sledimo cesti ter markacijam Pentlje. V t. i. Lepi dolini zavijemo s ceste levo v gozd, na planinsko pot, ki nas pripelje pod Rotovc, 964 m n. m. Povzpne se na vrh, kjer dobimo sedmi žig. Pod nami je Rakitna, kjer bomo današnjo etapo zaključili, a do tja nas čaka še dobre štiri ure hoje. Z vrha sestopimo nazaj do planinske poti in sestopimo skoraj do

Najvišji vrh Pentlje je Krim, ena od trigonometričnih točk Slovenije. / Foto: Jelena Justin

Rakitne, zaselek Boršt, kjer pa v smeri Pentlje zavijemo levo. Sledimo makadamski cesti do Ustja, kjer je osamelela stara kmetija. Smerokaz nas usmeri desno, mimo spomenika padlim. Strmo se začnemo spuščati v sotesko Iške in Zale. Izredno lep del poti, ki pa terja trden korak. Ko dosežemo sotočje Iške in Zale, smo v Vrbici, kjer je na skali na levi strani osma skrinjica z žigom. Prečkati moramo Zalo.

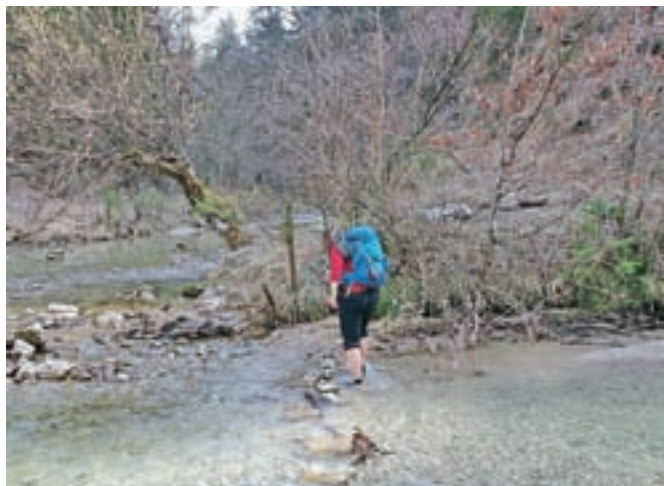
Hm? Prehod je po obilnem deževju nemogoč oz. zelo nevaren. V sredini marca je bilo kljub suši vode precej, zato je bilo treba sezuti čevlje in zabresti v mrzlo Zalo. Ja, rezervne nogavice morajo biti nujno v nahrbtniku. Če ne veste, je varneje v nogavicah prečiti vodo kot pa bos. Nogavice lahko zamenjamo, pa še drsi ne. Po prečanju nadaljujemo strmo skozi gozd proti vasi Osredok. Steza je res strma, trenutno so tukaj plantaže čemaža. Ko dosežemo vas, sledimo oznakam za turistično kmetijo Sterle, kjer dobimo deveti žig naše Pentlje. Nadaljujemo skozi vas Osredok oz. zaselek Grič. Hodimo po cesti, ko nas smerokaz usmeri desno na planinsko pot. Gremo mimo farne jelenov. Pot se spušča, na križišču nas mimo razpela usmeri levo navzgor, nato pa sledi strmejši spust spet v sotesko reke Zale. Tukaj je čez Zalo postavljena lesena brv, ki se sicer malce maje, a je kljub temu stabilna. Na

drugi strani brvi zavijemo desno do kolovoza, po katerem se strmo povzpne. Na vrhu kolovoza zavijemo levo in dosežemo makadamsko cesto, po kateri nadaljujemo navzgor vse do Rakitne. Dosežemo mladinsko zdravilišče, ko pridemo v vas, nas pa markacije usmerijo desno do lokala Krimček, kjer odtisnemo že deseti žig naše poti.

Sestopimo do glavne ceste Rakitna-Cerknica, saj nas pri Župnijski cerkvi povišanja sv. Križa iz 15. stoletja čaka jekleni konjiček. Ja, dolga je bila. Tretja etapa bo še daljša, vendar bomo do takrat že spočiti.

Tura trenutno zaradi omejenega gibanja na teritorij občine stalnega ali začasnega bivališča ostaja za Gorenjce nedosegljiva. A posijalo bo sonce ...

Nadmorska višina: 1107 m
Višinska razlika: 1800 m
Trajanje: 10 ur
Dolžina: 32 km
Zahtevnost: ★★★★★

Prečenje Zale na sotočju z Iško / Foto: Jelena Justin

Lep, a ponekod izredno strm je sestop do Vrbice.

Kolesarjenje znotraj občinskih meja

GREGA FLAJNIK

Pri zadnjih ukrepih za omejevanje okužb s koronavirusom, ko je vlada omejila gibanje na poti znotraj občinskih meja, so se na forumih nekateri kolesarji pritoževali, da sedaj ni možno več izbirati lepih kolesarskih tras. Zanimalo me je, kakšen kolesarjem logičen krog lahko naredimo, ne da bi prečkali mejo kranjske občine, ki ima svoj tloris v obliki črke Y in je v njej težko narediti krog, ne da bi kolesarili dvakrat po isti cesti. Kljub temu sem našel traso, ki je dolga 51 kilometrov, na njej pa se kolesar dvigne za 410 višinskih metrov, kar je lepa pot za povprečnega rekreativca.

Torej: Kolesarjenje začnemo v Kranju na Zlatem polju in se peljemo čez reko Savo po gorenjesavskem klancu v Stražišče in nato skozi vas (in ne po glavni cesti) Bitnje, zavijemo desno

na Šutno v Žabnico in nato preko glavne ceste in železniške proge na polje, kjer zavijemo levo in se ob železniški progi ter mimo farne peljemo do Brega, kjer zavijemo levo proti Orehku, zavijemo desno na Delavski most, ki vodi čez reko Savo, na Planico in se po Cesti 1. maja peljemo do mostu čez reko Kokro v Kranju in nato zavijemo desno na Primskovo in proti Gorenjam ter Britofu, tam zavijemo v

Predoslje in naredimo še ovinek v lepo vas Suha ter nazaj v Predoslje, nato mimo posesti Brdo na začetek Kokrice ter pri Kolesarskem servisu Žagar zavijemo desno skozi Bobovek proti Beli, zavijemo levo proti Tatincu in naprej v Čadovlje in Žablje ter levo proti Trsteniku. Ko pridemo skozi Trstenik po približno petsto metrih zavijemo desno proti Goričam in nato levo nazaj po cesti Golnik-Kranj

Z Jamnika je lep razgled proti Storžiču

GLASOVA KOLESARJENJA

skozi Tenetiše na Mlako in desno proti Naklem. Po približno dvesto metrih zavijemo levo čez avtocesto in polje na kolesarsko pot Naklo-Kranj, kjer zavijemo levo nazaj na Zlatem polju.

Za zahtevnejše rekreativce imamo tudi v kranjski občini možnosti kolesarjenja v večje klance, in sicer:

1. Če se peljemo iz Kranja skozi dolino Besnice na Jamnik in nazaj bomo prekolesarili 34 kilometrov in se dvignili za 590 višinskih metrov.
2. Če se peljemo na Sveti Jošt in nazaj bomo prekolesarili 16,6 kilometra in se dvignili za 490 metrov.
3. Če kolesarimo na Planico, ki je najbolj južni hrib v kranjski občini, prekolesarimo 22,7 kilometra in se dvignemo za 610 metrov.
4. Kratka in hkrati najbolj strma cesta je na Šmarjetno

goro, kjer se bomo na 5,8 kilometra dolgi poti dvignili za 280 višinskih metrov.

5. Če se iz Kranja podamo v Povelje, ki so najbolj severna vas občine, bomo prekolesarili 26 kilometrov in se dvignili za 410 višinskih metrov.

Če torej ekstremni kolesar želi v kranjski občini opraviti dober trening, lahko na zgoraj opisanem krogu in z izletni na omenjene vrhove prekolesari več kot sto kilometrov in se povzpne za okrog 2300 metrov.

Tako se tudi znotraj občinskih meja najde dovolj možnosti za kolesarjenje. Seveda ob tem velja napisati opozorilo: kolesarite sami ali z družinskimi člani, v zmeren tempu in brez ekstremnih in nevarnih spustov. Pazite nase in na druge udeležence v prometu.

Eden sadil, drugi izkopaval

Zadnje marčno soboto se je na njivi na Zlatem polju v Kranju dogajala nenavadna zgodba, ki se je končala z gospodarsko škodo: kmet Ivan Štular iz Strahinja je krompir posadil v zemljo, traktorist ga je po naročilu KŽK-ja na približno enem hektarju površine s predsetvenikom izkopal iz zemlje in ga nekaj tudi poškodoval.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Dogodek, na katerega so priklicali tudi policijo, je posledica neurejenega (pod) zakupnega razmerja. Ivan Štular, ki sodi med večje pridelovalce krompirja na Gorenjskem, svojo plat zgodbe pojasnjuje takole: »V podjetju KŽK Kmetijstvo so lani na podlagi ustnega dogovora dali približno štirinajstim kmetom v podzakup okrog dvesto hektarjev kmetijskih zemljišč v lasti države in v upravljanju sklada kmetijskih zemljišč in gozdov, meni okrog dvajset hektarjev, pri tem pa so nam tudi obljubili, da bomo zemljišča lahko obdelovali še naprej, če bomo le plačali najemnino. In smo jo plačali – ne v denarju, ampak z opravljanjem strojnih storitev v vrednosti približno šeststo evrov za hektar, ob tem, da je KŽK tudi uveljavljala subvencije. Na podlagi obljub in tudi pravnega mnenja, da smo z obdelovanjem pridobili posestno pravico, smo letos na teh zemljiščih začeli spomladan-

Foto: Gorazd Kavčič

Ivan Štular na njivi na Zlatem polju, kjer je zadnje marčno soboto zman posadil krompir

kmetje naredili, za našo kmetijo lahko povem, da bomo na sodišče vložili tožbo za motenje posesti in tudi za izrečene grožnje.«

Kot je znano, je sklad kmetijskih zemljišč in gozdov

sklad dodelil v začasno obdelavo tudi zemljišče na Zlatem polju, kjer je zadnje marčno soboto sadil krompir. »V sklepu sicer piše, da bomo posest na zemljišču lahko pridobili šele po prepustitvi posesti dosedanjega zakupnika KŽK Kmetijstvo, a nam na to ni treba čakati, saj posestno pravico že imamo,« pravi Štular.

KŽK: Nikoli nismo dajali zemljišč v podzakup

Z vprašanji smo se obrnili tudi na KŽK, zanimalo nas je, ali drži, da je skupina kmetov na podlagi ustnega dogovora s KŽK-jem obdelovala zemljišča, ki jih je KŽK imel v zakupu od sklada, ali drži, da so kmetje na teh zemljiščih pridobili posestno pravico in da so jih upravičeni obdelovati tudi letos, kako komentirajo dogodek, ki letos spomladi spremenjajo obdelovanje zemljišč,

in kakšna je rešitev, da do takšnih dogodkov (in posledično tudi gospodarske škode) v prihodnje ne bo prihajalo. Iz KŽK-ja so odgovorili, da iz poslovne dokumentacije podjetja KŽK ni razbrati, da bi KŽK zemljišča, ki jih je imel v zakupu na podlagi zakupne pogodbe, oddajal v podzakup. »Ko sem ob prevzemu postal solastnik in direktor podjetja, mi je dotodanji lastnik in direktor zatrdil, da je podjetje vselej poslovalo zakonito, v zvezi z odpovedano zakupno pogodbo pa je zatrdil, da je KŽK ni kršil in da je odpoved pogodbe neosnovana in zato neutemeljena.« je zapisal direktor KŽK-ja Peter Bugar in dodal, da podrobnih odgovorov na naša vprašanja zdaj še ne more posredovati, saj na sodišču v zvezi z zakonitostjo odpovedi zakupne pogodbe poteka sodni postopek.

KŽK se je na odločitev sklada, da mu odpove zakupno pogodbo za nekaj manj kot 630 hektarjev zemljišč, pritožil na Okrajno sodišče v Kranju, češ da je bila odpoved nezakonita, potlej pa je tudi predlagal sodišču izdajo začasne odredbe z razlogom, da bi z izgubo zemljišč moral zmanjšati čredo krav za devetdeset odstotkov in odpustiti vsaj 22 delavcev. Sodišče je predlog za izdajo začasne odredbe zavrnilo.

ska dela, naša kmetija tudi že sajenje krompirja. Novi lastnik KŽK nas pri teh delih ovira oziroma nas onemogoča, doslej so bili že štirje takšni dogodki – na Meji, v Vašci in dvakrat na Zlatem polju, na nekaterih je bila navzoča tudi policija. Ne vem, kaj bomo

KŽK-ju že julija lani odpovedal zakupno pogodbo za obdelavo državnih zemljišč, ker naj bi brez njihovega soglasja dal zemljišča v podzakup, in v začetku letošnjega leta tudi že objavil razpise za začasno obdelavo zemljišč. Na razpis se je prijavil tudi Štular, ki mu je

Finančna pomoč pri obnovi gozdov

Država namenja dva milijona evrov finančne pomoči za ublažitev posledic škode v gozdovih in za njihovo obnovo.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je v okviru programa razvoja podeželja marca objavilo javni razpis, na podlagi katerega namenja dva milijona evrov finančne pomoči za ublažitev škode in za obnovo gozdov, ki so jih poškodovala naravne ujme in škodljivci – žledolom leta 2014,

vetroloma v letih 2017 in 2018 ter podlubniki. Denar za finančne podpore zagotavlja Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja in državni proračun.

Pri žledolomu je finančno podporo možno uveljavljati za stroške dela pri odpravljanju škode in obnovi gozdov, ki so nastali po 30. januarju 2014, pri vetrolomu v letu 2017 za stroške, nastale

po 13. decembru 2017, pri vetrolomu v letu 2018 za stroške, nastale po 30. oktobru tega leta, in pri podlubnikih za dela, opravljena po 15. maju 2015. Upravičenci so začeli vlagati vloge v informacijski sistem agencije za kmetijske trge in razvoj podeželja včeraj, v ponedeljek, vlagali pa jih bodo lahko do porabe denarja oziroma do objave obvestila o

zaprtju razpisa na osrednjem spletnem mestu državne uprave gov.si in spletni strani programa razvoja podeželja. Priznane vrednosti za posamezna dela določata vladni uredbi, višina finančne podpore pa je odvisna od stopenj poudarjenosti ekoloških in socialnih funkcij gozda, ki so določene v načrtih za gospodarjenje z gozdovi.

Odsvetujejo redno sečnjo

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Zavod za gozdove Slovenije v času epidemije koronavirusa poziva lastnike gozdov in druge uporabnike njihovih storitev, da do nadaljnjega ne vstopajo v njihove poslovne prostore, ampak naj vloge in vprašanja naslovijo na zavod po elektronski pošti ali naj pokličejo po telefonu. Na spletni strani območnih in krajevnih enot zavoda so objavljeni tudi e-naslovi, stacionarne in mobilne telefonske številke vseh revirnih gozdarjev in vodij krajevnih enot.

Tudi v času epidemije potekajo v gozdovih vsa nujna dela – odkrivanje žarišč podlubnikov in izvajanje odločb sanitarne sečnje. V zavodu za gozdove pozivajo lastnike, naj upoštevajo roke, pravočasno pospravijo napadena drevesa in redno pregledujejo svoje gozdove, o odkritju

znakov napada podlubnikov naj obvestijo revirnega gozdarja. Redno sečnjo odsvetujejo. Spomladanska obnova poškodovanih gozdov s sajenjem gozdnega drevja naj poteka ob upoštevanju preventivnih zdravstvenih ukrepov, pri tem je treba delo organizirati tako, da ne prihaja do stikov med ljudmi oziroma da so med njimi ustrezne razdalje. Enako velja pri izbiri drevja za posek in pri vseh drugih gozdnih delih in opravilih. Zavod tudi v sedanjih razmerah izdeluje elabore za gradnjo gozdnih vlak, potrebnih za sanitarno sečnjo, ter izdaja odločbe za gojitvena in varstvena dela. Pri poseku in spravilu drevja poziva lastnike in izvajalce del k skrajni previdnosti, saj v sedanjih razmerah vsaka oskrba v gozdu poškodovanega pomeni dodatno obremenitev za zdravstvene delavce.

Odkupne cene mleka

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Po podatkih Agencije RS za kmetijske trge in razvoj podeželja so mlekarne februarja letos za mleko, dostavljeno v mlekarno ter s 3,7 odstotka maščobe in 3,15 odstotka beljakovin, plačale v povprečju 31,48 evra za sto kilogramov, kar je bilo za 30 centov ali za 0,94 odstotka manj kot mesec prej. Ker je mleko v povprečju vsebovalo 4,20

odstotka maščobe in 3,44 odstotka beljakovin, je bila povprečna dejanska odkupna cena 35,23 evra in je bila za 75 centov ali za 2,08 odstotka nižja kot januarja. Odkupovalci so za mleko s 3,7 odstotka maščobe in 3,15 odstotka beljakovin plačali povprečno 28,95 evra za sto kilogramov, cena, izračunana glede na dejansko vsebnost maščob in beljakovin v mleku, pa je znašala 32,97 evra.

Odkupna cena (v evrih/100 kg) za mleko s 3,7 odstotka maščobe in 3,15 odstotka beljakovin (standardna) in glede na dejansko vsebnost maščobe in beljakovin (dejanska)

Mesec	Cena mlekarn		Cena odkupovalcev	
	*standardna	*dejanska	*standardna	*dejanska
December 2012	31,00	32,56	26,56	30,71
December 2013	36,23	38,36	31,06	36,12
December 2014	32,64	34,09	27,77	31,72
December 2015	28,88	30,70	24,86	28,33
December 2016	26,84	30,01	24,15	28,18
December 2017	32,87	35,25	28,63	32,97
December 2018	31,43	34,40	28,37	31,95
December 2019	32,26	36,62	29,55	34,16
Januar 2020	31,78	35,98	29,33	33,68
Februar 2020	31,48	35,23	28,95	32,97

Vladni odlok dovoljuje tudi izjeme

Kranj – Vladni odlok, ki zaradi epidemije koronavirusa prepoveduje gibanje izven občine stalnega ali začasnega prebivališča, dovoljuje tudi nekatere izjeme pri opravljanju kmetijskih in gozdarskih dejavnosti. Med takšne izjeme sodijo prodaja in dostava pridelkov in izdelkov s kmetije do kupca, klanje goveda in nakup živine, prodaja in dostava sadik zelenjave, spomladanska dela v sadovnjakih, dela na njivah (gnojenje, saditev krompirja, priprava za setev koruze), dela v steklenjakih in plastenjakih, skrb za čebele, konje in druge živali ... Odlok dovoljuje tudi dostop do kmetijskih trgovin, trgovin s hrano za živali in drugih prodajnih mest, vendar le, če takšna prodaja ni zagotovljena v občini prebivališča. Splošna prepoved gibanja in zbiranja tudi ne velja za lovce pri izvajanju zakonsko predpisanih nalog, dovoljen je tudi individualni ribolov, če to občinski odlok dovoljuje oziroma izrecno ne prepoveduje.

Občani kurili, se družili ...

SIMON ŠUBIC

Kamnik – Kamniške policiste so minuli petek trikrat poklicali zaradi kurjenja v naravnem okolju, ki je sicer prepovedano že od 20. marca, ko je bila na območju celotne države razglašena velika požarna ogroženost. V dveh primerih je ogenj kršilcema tudi ušel izpod nadzora.

Okoli poldneva so jih obvestili o požaru na vrhu Vovar pri kraju Gozd pri Kamniku. Gasilec je požar uspelo pogasiti, policisti pa so ugotovili, da je domačinu pri kurjenju trave in grmičevja ogenj ušel izpod nadzora. Izdali so mu plačilni nalog zaradi kurjenja v času razglašene velike požarne ogroženosti.

Sredi popoldneva je podoben požar nastal tudi na območju Kamnika, kjer je domačin kuril vejevje. Požar so prav tako pogasili gasilci, občanu pa so policisti izdali

plačilni nalog. Policisti tudi ugotavljajo, da na območju Kamnika še naprej prihaja do kršitev prepovedi držanja in zadrževanja oseb na javnem kraju. V zadnjih dneh so večkrat posredovali na javnem kraju, opravili postopke ugotavljanja identitete in zoper posameznike, ki so kršili odlok o začasni splošni prepovedi gibanja in zbiranja ljudi na javnih mestih in površinah, podali predlog na zdravstveni inšpektorat. Občane znova pozivajo, da zaradi zaježitve in obvladovanja epidemije boleznih COVID-19 do nadaljnjega resno upoštevajo prepoved gibanja in zbiranja ljudi na javnih krajih in površinah.

O kršitvah prepovedi kurjenja v naravi je policija poročala tudi z drugih delov Gorenjske. Policisti so namreč zadnji konec tedna obravnavali še štiri tovrstne kršitve, in sicer na Belci, v Dovjah, Podkočni in na Jesenicah.

Zagorelo v dimnikih

SIMON ŠUBIC

Naklo – V petek zvečer je v stanovanjski hiši na Stari cesti v Naklem zagorelo v okolici dimnika ob kamini. Kranjski poklicni gasilci ter prostovoljni gasilci iz gasilskih društev Naklo, Podbrezje in Duplje so požar, ki je zajel tudi del ostrešja, pogasili, prezračili objekt in iznesli pogorel material.

V četrtek popoldan so saje zagorelev dimnikustanovanjskega objekta v Podbrezjah. Posredovali so domači gasilci, ki so požar pogasili, okolico pa preverili s termovizijsko

kamero in prepovedali kurjenje do dimnikarskega pregleda. Istega dne zvečer je zagorelo v dimniku stanovanjske hiše v Žirovnici. Požar so pogasili jeseniški poklicni gasilci in prostovoljni gasilci iz Zabreznice. Očistili so še dimno tuljavo, pregledali okolico dimnika, prezračili prostore in odsvetovali kurjenje do prihoda dimnikarja. V noči na četrtek so saje zagorele tudi v dimniku objekta v Domžalah. Posredovali so gasilci Centra za zaščito in reševanje Domžale, ki so ohladili dimniško tuljavo in iz peči iznesli goreče snovi.

Gasilce je poklical takoj

SIMON ŠUBIC

Bled – Po objavi članka Gorelo v centru Bledu v Gorenjskem glasu minuli petek se nam je oglašil Aleš Mušič, lastnik objekta, v katerem je izbruhnil požar. Demantiral je navedbo, da naj bi sprva sami skušali pogasiti požar in da naj bi gasilce poklicali šele kasneje.

»Ko sem na domu prejel klic točno ob 8. uri, da gori na lokaciji Zagoriška 12, sem čisto takoj, ob 8.01, poklical 112 in obvestil o požaru. Nato sem se odpravil na

omenjeno lokacijo. V času, ko sem klical gasilce, sploh nisem vedel, kaj točno gori in kakšen je obseg. Na lokacijo sem prispel pred gasilci in začel gasiti z gasilnimi aparati. Požar se je hitro širil in na srečo so gasilci prišli zelo hitro in rešili, da se požar ni razširil še na sosednje hiše. Ob tej priložnosti bi se jim iz srca rad zahvalil za tako hitro in strokovno intervencijo,« je povedal Mušič. Kot je še dodal, objekta še ni imel zavarovanega, v požaru pa je nastala ogromna gmotna škoda.

Poškodovala sta se pri delu

Škofja Loka – Škofjeloški policisti so v petek obravnavali poškodbo moškega pri delu s strojem za kmetijska opravila, v soboto pa so kranjski policisti obravnavali poškodbo pri delu v rastlinjaku. Poškodovala se je ženska. Obema je bila nudena zdravniška pomoč.

Večina spoštuje prepoved

Gorenjski policisti večjih kršitev prepovedi gibanja zunaj občine bivališča niso zaznali niti zadnji konec tedna. Nadzore bodo nadaljevali do preklica ukrepov, še napovedujejo.

SIMON ŠUBIC

Kranj – »Prepovedi so neprijetne, a nujne za dobro vseh – ta konec tedna bomo preverjali, ali spoštujete prepovedi gibanja in zbiranja,« je policija minuli četrtek napovedala poostren nadzor nad upoštevanjem odloka o začasni splošni prepovedi gibanja in zbiranja ljudi, ki je potekal na avtocestah ter ostalih državnih in lokalnih cestah.

V nadzoru na slovenskem avtocestnem omrežju je od petka do nedelje sodelovalo 139 policistov. Kontrolirali so 3.348 voznikov in pri tem ugotovili 103 kršitve odloka. Od tega so v 69 primerih izrekli opozorilo, za 34 kršitev pa bodo podali predlog zdravstvenemu inšpektoratu, so razložili na generalni policijski upravi. »Najpogostejši

Gorenjski policisti kontrole opravljajo v rednem prometu, na kontrolnih točkah in javnih krajih znotraj občin. Na sliki: sobotna kontrola na Hrušiči. / Foto: Gorazd Kavčič

izgovori pri nadzoru so bili povezani z oskrbo starih staršev, obiskom sorodnikov ali prijateljev, popravlilom

vodovoda pri znancu, delom na vrtu v drugem kraju ali obiskom vnukov, nekateri so navajali, da gredo

iskat zaščitna sredstva v svoje podjetje itd. Policisti ugotavljamo, da so vozniki zelo iznajdljivi pri opravičevanju razlogov vožnje v času veljave odloka,« so dodali.

Tudi gorenjski policisti so dodano okrepili nadzore na občinskih mejah in cestah znotraj občin. Nadzor so izvajali tudi na nekdanji cestinski postaji Torovo, kjer so kontrolirali vsa vozila, ki so peljala v smeri Gorenjske, je razložil Bojan Kos s Policijske uprave Kranj. »Na splošno ljudje v zelo veliki meri spoštujejo prepoved prehajanja občin, kljub temu pa se tako v tem segmentu kot tudi pri zbiranju na javnih krajih še vedno ugotavljajo kršitve,« je dejal. Skupno so kontrolirali 1.190 vozil in ugotovili 23 kršitev odloka, za vsa so izrekli le opozorila.

Z vodnim skuterjem kar po Bohinjskem jezeru

SIMON ŠUBIC

Ribčev Laz – V četrtek si je neki moški privoščil vožnjo z vodnim skuterjem po Bohinjskem jezeru. V precep so ga seveda takoj vzeli nadzornik Triglavskega narodnega parka in blejski policisti. Kršitev plovbe po jezeru so

obravnavali občinski redarji, ker pa je moški kršil tudi prepoved gibanja izven občine bivanja, so ga policisti prijaviли zdravstvenemu inšpektoratu.

Po Bohinjskem jezeru je vožnja s plovili na motorni pogon prepovedana, dovoljena je le plovba turistični ladji na električni pogon.

Spor zaradi telefona

SIMON ŠUBIC

Kamnik – V Kamniku sta se v nedeljo soseda sprla zaradi mobilnega telefona. Pri tem je prišlo do fizičnega napada s strani enega soseda, ki je drugega lažje poškodoval. Kamniški policisti še zbirajo obvestila, nato bodo na tožilstvo

poslali kazensko ovadbo. V Velikih Laščah pa sta se pred dnevi med seboj sprla brata in se pri tem nedostojno vedla drug do drugega. Tudi v tem primeru so morali posredovati policisti, ki bodo po vseh zbranih obvestilih ustrezno ukrepali zoper kršitelja po zakonu o javnem redu in miru.

Vinjen trčil v ograjo

Mengeš – V soboto okoli 23. ure je voznik zaradi vožnje z neprilagojeno hitrostjo povzročil nesrečo na območju Mengeša. Trčil je v ograjo ob objektu. V nesreči se ni nihče poškodoval. V postopku so policisti ugotovili, da je vozil pod vplivom alkohola, saj je alkotest pokazal rezultat 0,73 mg/l alkohola v izdihanem zraku. Začasno so mu odvzeli voziško dovoljenje, zoper voznika pa bodo podali obdolžilni predlog na pristojno okrajno sodišče. Ker je na kraju žalil tudi lastnike objekta, so mu izdali še plačilni nalog. Policisti bodo podali tudi predlog za uvedbo postopka na zdravstveni inšpektorat, saj so bile v vozilu še druge osebe.

Hodil po avtocesti

Radovljica – Radovljiški policisti so v petek naleteli na moškega, ki je hodil kar po avtocesti. Kršitelja so oglobili in ga odstranili z avtoceste.

Kolesar nepravilno, voznik avtomobila pa vinjen

Domžale – V petek nekaj po 18. uri se je v Domžalah zgodila prometna nesreča, v kateri sta bila udeležena voznik osebne vozila in mladoletni kolesar. Nesrečo je povzročil kolesar, ki se je pripeljal po napačni strani ceste, nato pa s kolesom zapeljal čez prehod za pešce, zato je voznik osebne vozila trčil vanj, so pojasnili na policiji. Kolesar se je v nesreči lažje poškodoval. Vozniku osebne vozila je bil odrejen preizkus z alkotestom, ki je pokazal rezultat 0,54 mg/l alkohola v izdihanem zraku, zato so mu policisti izdali plačilni nalog in začasno odvzeli voziško dovoljenje. Skrbniku mladoletnega kolesarja so izdali plačilni nalog zaradi opustitve nadzorstva in vožnje po napačni strani vozišča.

Izklopiti so mu morali elektriko

Kamnik – Policisti so pred dnevi v Kamniku obravnavali kršitev javnega reda in miru zaradi glasne glasbe in vpitja iz stanovanja kršitelja, ki se je na trkanje in zvonjenje policistov odzval z nerazumljivim vpitjem in še glasnejšo glasbo. Kljub vztrajnemu trkanju kršitelj ni odprl vrat, prav tako ni utišal glasbe. Za preprečitev nadaljevanja prekrška, s katerim je občan motil in vznemirjal ostale stanovalce bloka, je policist ustno odredil delavcu Elektra Ljubljana začasen izklop elektrike. Kršitelju bodo izdali plačilni nalog po zakonu o javnem redu in miru.

Poplava v praznem stanovanju

Škofja Loka – V soboto dopoldan je v praznem stanovanju v Frankovem naselju v Škofji Loki iztekala voda. Posredovali so prostovoljni gasilci iz gasilskih društev Trata in Godešič, ki so s tehničnim posegom odprli vhodna vrata in omogočili vstop upravitelju stanovanja.

Onesnaženje v Lazah

Kranj – V nedeljo okoli 17. ure so v potoku v Lazah opazili domnevno nevarno tekočino. Kranjski gasilci so zaježili odtekanje in vzeli vzorec neznane tekočine. Do pogina rib ni prišlo, postopek pa še poteka, so sporočili policisti.

Pohodnica zdrsnila s ceste

Kranjska Gora – V soboto okoli 23.20 je nad Kranjsko Goro pohodnica zdrsnila s ceste in se poškodovala. Kranjskogorski gorski reševalci so jo oskrbeli in prepeljali v dolino, kjer so jo prevzeli reševalci Nujne medicinske pomoči Jesenice.

Kolesar ga je imel krepko pod kapo

Kranj – V petek je v Kranju padel kolesar, ki je pred tem zelo nezanesljivo vozil. Policisti so hitro ugotovili razlog: alkotest je pokazal kar 1,53 mg/l alkohola v izdihanem zraku.

RAZVEDRILU

GG

NA JAKOBA GREMO

Ansambel Lun'ca je na domači narodno-zabavni glasbeni sceni prisoten že šest let. Vsi njegovi člani so Štajerci, razen Gašperja Seljaka, ki prihaja iz Gorenjske, natančneje iz Preddvora. Na gregorjevo je ansambel na družbenih omrežjih predstavil nežen valček, nedavno pa tudi koračnico Na Jakoba gremo.

Alenka Brun

Glavno poslanstvo ansambla Lun'ca je širiti in ohranjati slovensko narodno-zabavno glasbo, ki jo, kot pravi njihov član Gašper Seljak, nosijo s seboj na vsakem koraku. Kot petčlanska zasedba, trio s pevko in pevcem, poleg štiriglasnega petja narodno-zabavne glasbe igrajo tudi zabavno glasbo, slovenske popevke in seveda nepozabne ljudske pesmi, kjer se jim ljudje še prav posebej radi pridružijo pri petju.

Ansambel deluje letos že šesto leto. »Vesel sem, da sem pred dobrima dvema letoma stopil v čevlje odličnega pevca in govornika Žiga Derška, s katerim smo res v dobrih odnosih,« pravi Gašper, ki je edini član ansambla, ki ni Štajerec, saj prihaja iz Gorenjske, natančneje Preddvora. Vendar Lun'co na Gorenjskem dobro poznajo, Gašper pa je tudi član ekipe Radia Gorenc.

Lun'ca so poleg Gašperja še pevka Ana Šket, Alen Tilinger (harmonika), Miha Selič (kitara) in basist Luka Pintarič.

Veliko ljudi Gašperja vpraša, kaj pa harmonika, saj pri Lun'ci poje. »Zanima jih, ali jo še igram,« se nasmehne mladi glasbenik, ki so ga ljudje najprej spoznali skozi njegovo igranje na diatonično harmoniko oziroma frajtonarico. Znan je bil po tem, da če ste ga povabili na kakšno praznovanje rojstnega dne, abrahama ali

Ansambel Lun'ca; Gašper Seljak je drugi z leve. / Foto: Tina Dokl

česa podobnega, je bil njegov repertoar skladb izjemnih. Igral je lahko ure in ure. Seveda igranja na harmoniko ni opustil. Še jo igra, in to kar precej, jim odgovarja in doda, da tudi pri Lun'ci še poprime zanjo. Z ansamblom nastopajo po vsej Sloveniji in tudi v tujini, na Švedskem in po Nemčiji. »Udeležili smo se raznih festivalov in osvojili tudi kar precej nagrad,« pove.

Člani ansambla Lun'ca so polni energije, motivirani in predani delu. V prihodnosti se jim zagotovo obeta še veliko novih skladb in projektov, je bil pa tudi začetek letošnjega leta zelo obetaven.

»Nedavno smo v sodelovanju s Planinskim društvom Preddvor in Branetom Tičarjem ustvarili poskočno

koračnico Na Jakoba gremo. Za glasbo in besedilo skladbe je poskrbel Brane, za aranžma pa Boštjan Grabnar,« razloži Gašper. Videospot za omenjeno skladbo naj bi posneli ravno v teh mesecih, in sicer kar na Sv. Jakobu nad Preddvorom, a ker je stanje zaradi epidemije novega koronavirusa, kakršno je, bo vse skupaj seveda nekoliko počakalo. Skladbi pa vseeno lahko prisluhnete na YouTubeu. Opreмили so jo tudi s simpatičnimi fotografijami te zelo priljubljene pohodniške točke nad Preddvorom.

Na gregorjevo pa je na družbenih omrežjih Lun'ca predstavila še nežen valček z naslovom Ti si drugačen. »Skladbo smo sicer premierno predstavili že na festivalu Graška Gora poje in

igra 2018, kjer je prejela tudi nagrado za najboljši aranžma, prav tako pa smo si z njo pripeli in priigrali zlatega pastirčka,« je ponosen Gašper, saj se pod valček podpisujeta dva odlična in zelo priznana avtorja: melodija in aranžma sta delo izvrstnega Martina Juharta, besedilo pa je spesnil prav tako vedno izjemni Igor Pirkovič.

Dokler bo v Sloveniji družabno življenje v krču, pa so se člani Lun'ce prilagodili in se odločili, da se njihova ljubezen do glasbe in nastopanja oziroma igranje preseli na splet. Ob nedeljah bodo tako zaigrali vsak iz svojega doma in potem posnetek objavili na družbenih omrežjih. »Minulo nedeljo smo to že storili,« še pove Gašper.

VRNIL SE JE

Vrata ordinacije dr. Gruberja so se na Pop TV odprla 6. aprila ob 20. uri in bodo do nadaljnjega odprta vsak večer od ponedeljka do četrтка. Serija Najini mostovi pa se je poslovila do jeseni.

Alenka Brun

Minevajo skoraj tri leta, odkar je šarmantni Hans Sigl obiskal Slovenijo. Vloga priljubljenega zdravnika Martina Gruberja je zaznamovala njegovo igralško kariero in oboževalke so v idilično vasico Ellmau drle kar z recepti v rokah. Tudi pri nas je spomin na to še živ. Simpatični in ljudski dr. Gruber je osvojil številna srca.

»Sprehajam se po enem najlepših mest na svetu,« so bile besede Hansa Sigla ob obisku Ljubljane, ki ga je popolnoma očarala. Na male zaslone pa se z novo sezono vračajo slikovita avstrijska pokrajina, napeto reševanje

življenj, družinski in ljubezenski zapleti starega znanca, ki se ga nikakor ne naveščamo.

Kakšen bo uvod v novo sezono? Kot smo bili vajeni doslej, dr. Gruber svojim pacientom ne nudi zgolj zdravstvene oskrbe, temveč tudi nasvete in moralno oporo. Pri tem seveda nikoli ne manjka zapletov, ljubezenskih iskric in ljubosumnih pogledov. In tudi v nadaljevanju se obetajo zgodbe in izzivi tako iz osebnih življenj njegovih pacientov kot seveda doktorja samega.

Serija Najini mostovi pa se je s prvim aprilom z zadnjim delom spomladanskih epizod poslovila z malih ekranov in se z nadaljevanjem prigrad v očarljivi Vipavi spet vrača na male zaslone jeseni.

Petdesetletni avstrijski igralec Hans Sigl se pred slovensko televizijsko publiko ponovno vrača v vlogi dr. Gruberja. Že trinajsto sezono priljubljene nemško-avstrijske serije Gorski zdravnik si lahko premierno ogledate na Pop TV. V preteklosti je obiskal tudi Ljubljano, kjer je v živo nagovoril svoje gledalce in gledalke pod odrom. Tam je nastala tudi zgornja fotografija. / Foto: Tina Dokl

JAKA

CineStar TV Channels v mesecu aprilu odklenil programa Premiere

CineStar TV Channels, skupina, sestavljena iz sedmih televizijskih programov, ki ponujajo gledalcem bogato izbiro filmov in nadaljevanj, bo v aprilu vsem gledalcem omogočil gledanje svojih najprestižnejših programov CineStar TV Premiere 1 in CineStar TV Premiere 2. V skrbi za dobro počutje gledalcev in da jim olajšajo bivanje doma, so pri CineStar TV Channels odklenili programa pri izbranih ponudnikih: A1, Total TV, T-2 in Telemach. Programa CineStar TV Premiere ponujata tudi najnovejše ekskluzivne premiere filmskih uspešnic, ki jih ne morete najti nikjer drugje. Med filmskimi vsebinami, ki se že prikazujejo, je filmska uspešnica John Wick 3: Parabellum s Keanujem Reevesom v glavni vlogi, v aprilu pa si bodo lahko gledalci med drugimi premierami ogledali še Zapeљи me, če moreš, Rojstvo zvezde, Anna in Rdeča Joan.

www.gorenjskiglas.si

PESMI MLADIH

Virus

Stoj!
Kot bi bil čas naš gospodar ...
Pa je prišla
in rekla je stop.
Postoj,
jaz te ustavim,
jaz te umirim, jaz –
ker zemlja rabi svoj čas,
svoj mir.
Zdaj vse miruje,
zdaj je čas za novo priložnost,
jo bomo znali izkoristiti?
Premagali bomo ta virus,
dobili novo priložnost,
šli močnejši naprej.
Zemlja nam dala bo drugo priložnost,
svet ne bo več isti kot prej ...
Ko vse se umiri ...
Gremo naprej ...
A ne napravimo te priložnosti,
gremo močnejši in modrejši naprej.

Lea Lukanec

Besede neznanega modreca: Na koncu bo vse dobro. Če še ni dobro, pomeni, da še ni konec. Naj nas sonce greje in pozitivne misli naj preženejo temne oblake. Ostanite zdravi. **Meta**

Pesmi pošljite na elektronski naslov:
pesmi.mladih@gmail.com ali na naslov:
Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj.

OBISKALI PORTUGALSKO

Pet učencev in trije učitelji iz Osnovne šole Žiri so se v marcu v okviru projekta Erasmus+ udeležili izmenjave na Portugalskem.

Mateja Rant

VOsnovni šoli Žiri so se v začetku letošnjega šolskega leta pridružili mednarodnemu projektu Erasmus+ z naslovom Smart waste managers (Pametni upravljavci odpadkov). Koordinator projekta je šola iz Španije, projekt pa je poleg španske in slovenske šole povezal še štiri šole iz Romunije, Turčije, Poljske in Portugalske. V začetku marca so se v okviru projekta udeležili izmenjave na Portugalskem, in sicer so obiskali mesto Montemor-o-Novo.

V okviru dvoletnega projekta se bodo po besedah koordinatorke projekta v žirovski šoli Maje Brezovar osredotočili na pet različnih stvari, ki jih preveč tratimo, pri čemer so se poleg pretirani potrošnji oblačil, hrane, virov energije in vode posvetili tudi tratenju časa. V šoli so tako med drugim izvedli anketo o tem, kako koristno upravljati s

časom, rezultate pa so na Portugalskem predstavili tudi drugim partnerjem v projektu. Gostitelji so jim pripravili še predavanje na temo, kako čim bolj smotno izkoristiti čas, na podlagi novo pridobljenih znanj pa so izdelali plakat ter posneli krajši video o porabi in pojmovanju časa. V nadaljevanju pa so svoj čas koristno izrabili še tako, da so pomagali pri čiščenju brežine pod tamkajšnjim gradom. Kot je pojasnila ena od učenk, ki je sodelovala na izmenjavi, gre za prostovoljski projekt, v okviru katerega čistijo okolico gradu na naraven način, brez strojev. »Iz zemlje smo morali vleči drevesa in grmovje, ki tja ne sodi. Vsi smo se zabavali, čeprav je bilo delo naporno.«

Učenci so na izmenjavi pridobili veliko novih izkušenj in spleti prijateljske vezi s tamkajšnjimi vrstniki. V spominu so jim ostali kot zelo zelo topli in prijazni, saj jih je marsikdo presenetil s pristrčnim objemom in poljubom že ob prvem stiku.

Učenci so izdelali tudi plakat o porabi in pojmovanju časa.

POTOVANJA • VINO • HRANA • DOGODIVŠČINE • MOŠKI • ŽENSKO • POTOVANJA • VINO • HRANA • ŽENSKO

SLOVENKA IN AVSTRALSKA NESKONČNOST S KOLESOM (3)

Alenka Brun

Večino časa Bernarda na poti ni imela mobilnega signala, spanje v postelji je bilo luksuz. Ta čas, ko je oprala in osušila ene in

edine kolesarske hlače, je oblačilo nadomestila kar z brisačo. Zgodilo se ji je tudi, da je bila pot za kolesarjenje na zemljevidu zarisana tam, kjer to ni bilo dovoljeno ... Seveda je za kolesarje morda lažje kot za kolesarke, kadar »kliče narava«, a dejstvo je, da v Avstraliji ne moreš kar

za prvo grmovje. Pa tovrstna: ki jo je kakšen teh cestnih velikanov prehiteval, je imela precej opraviti, da je ostala na kolesu.

V knjigi 12.000 kilometrov greha najdemo še mnogo drugih zanimivih odlomkov, pisana pa je po poglavjih. Recimo: Garanje na kvadrat, linija gre v franže, Krasne na riti, In resveratrol veritas, Gradbenica na kolesu, Disk ploščice in smrčanje za Guinnessa, Trenutek pred SOS, Beg iz Faradayeve kletke ...

Seveda pa mora kot udeleženka tovrstnih kolesarskih podvigov Bernarda Jurič poznati tudi svoje kolo, ga znati popraviti in v tem, pravi, je postala že mojstrica: »Pred vsakih odhodom na dirko nekaj ur preživim na učnih urah pri serviserju, kjer ne obravnava samo teorije, temveč praktično razstavljam in sestavljam kolo.«

In še en zanimiv podatek izvemo v knjigi: da na

tovrstnih tekmah žensk skrajda ni. Bernarda pojasni: »Ja, na "solobikepacking" dirkah res ne. Na Indian Pacific Wheel Ride IPWR nas je bilo osem od vseh 54 udeležencev, na Terra Australis Bike Epic TABE pa sem bila med enajstimi udeleženci edina tekmovalka.« Doda še, da je pravzaprav – uporabi moški spol – prvi kolesar, ki je v enem koledarskem letu prevozil obe trasi in tako naredil križ čez Avstralijo.

Po njenem mnenju morajo biti kolesarke hvaležne Susan B. Anthony, ameriški borki za pravice žensk v tej panogi: »Po njeni zaslugi in zaslugi drugih pogumnih pripadnic nežnejšega spola kolesarjenje tako v večini držav ni greh. Razmerje med moškim in ženskim kolesarstvom je razmerje dneva in noči, tudi kar zadeva denarne nagrade. Lani je zmagovalka skupne razvrstitve na Giru Rosa dobila

Prečkanje enega od številnih vodotokov med Cape Yorkom in Cairnsom / Foto: osebnih arhiv

520 evrov, zmagovalca moškega Gira pa pol milijona ... Kako je z ultrakolesarkami v Sloveniji in svetu? Pri nas jih lahko prešteješ na prste ene roke, podobno je tudi na sosednjem Hrvaškem. Na ultra dolgih kolesarskih

dirkah brez spremljevalne ekipe je ženski spol rarijeta – če se jih sploh udeležuje. Na dirkah po svetu se delež žensk giblje okrog petih odstotkov, velikokrat pa je še nižji.«

(Se nadaljuje)

Kamele so bile mogoče celo bolj presenečene ob srečanju z Bernardo kot ona. / Foto: osebnih arhiv

PRAZNOVANJA

TRIDESET LET RADIA GA GA

Alenka Brun

V začetku aprila mineva trideset let, odkar je na Prvem programu Radia Slovenija na sporedu razvedrilno-humoristična-satirična radijska oddaja Radio Ga Ga. V njej vodi ekipe Sašo Hribar s številnimi imitatorji znanih osebnosti iz političnega in javnega življenja satirično predeluje aktualno dogajanje v slovenski družbi in politiki ter s svojim satiričnim komentarjem nastavlja ogledalo slovenski sedanjosti.

Ob tridesetletnici si lahko danes zvečer, 7. aprila 2020, ob 20.55 na prvem programu Televizije Slovenija ogledate tudi dokumentarni film z naslovom Radio Ga Ga. Film je vpogled v delovanje oddaje in razumevanje, kako je nastala, se spreminjala in se ustalila v današnji obliki. Uporabljeni so arhivski videoposnetki iz prvih let, kjer ob

Sašo Hribarju, ki je od vsega začetka duša, energija in motor oddaje, v etru sodelujejo tudi Emil Filipčič in drugi začetniki te izjemne radijske oddaje. Poleg posnetkov oddaj iz različnih časovnih obdobij v filmu sodelujejo še nekateri ustvarjalci ter liki, ki so jih in jih še vedno imitira ekipa Radia Ga Ga. Scenarist in režiser filma je Dušan Moravec.

Današnja ekipa Radia Ga Ga šteje osem članov, in sicer jo poleg Saša Hribarja, ki je vseskozi njen idejni in izvedbeni vodja, sestavljajo še Tilen Artač, Aleksander Pozvek, Nejc Mravlja, Nejc Krevs, Jure Mastnak, Marko Cirman in Valentina Plaskan.

Sašo Hribar je ob tej priložnosti povedal: »Optimistično zrem na tridesetletnico Radia Ga Ga. Praznovanje smo prestavili za dvajset let, torej na petdesetletnico, ko bomo člani ekipe Radia Ga Ga zreli, odgovorni in morali tudi smešni.«

Boštjan Protner je znani vinogradnik iz Štajerske, z družinskega posestva Hiša Joannes Protner, ki leži nekaj kilometrov iz središča Maribora, na Mariborski vinski cesti. Ljudje hitro povežejo njegovo ime z renskim rizlingom, po katerem je klet Joannes poleg drugih vin tudi precej znana. Boštjan je konec marca praznoval rojstni dan, ki ga je glede na nastalo situacijo zaradi koronavirusa proslavil v družinskem krogu. Dopolnil je 52 let, seveda pa ni manjkala tudi simpatična torta. / Foto: osebni arhiv

Novorojenčki

V zadnjem tednu se je v kranjski porodnišnici rodilo 19 dečkov in 8 deklic. Najtežji in najlažji sta bila dečka. Najtežjemu je tehtnica pokazala 4500, najlažjemu pa in 2810 gramov. **Jeseniške porodnišnice** pa nam tokrat ni uspelo priklicati, zato bomo podatke o številu rojstev minulega tedna v tej porodnišnici objavili prihodnji torek.

IZ KUHINJE NA PLESNI PARKET

Ljubljanka Teja in Škofjeločan Jani Jugovic, znana tudi pod imenoma Cool Mamacita in Cool Fotr, sta se iz kuhinje, kjer sta se spoznala pred dobrimi sedmimi leti, preselila na plesni parket. Spremljali ju bomo v četrti sezoni šova Zvezde plešejo, ki pa je zaradi trenutnih razmer do nadaljnjega prekinjen.

Maša Likosar

Tejo in Janija že od samega začetka, ko sta se spoznala v prvi sezoni šova Gostilna išče šefa, družijo ljubezen do kuhanja in uživanja v hrani. Skupaj sta ustanovila podjetje Tejani, ki je bilo, kot pravita, zanju velik zalogaj, saj sta od idejne zasnove do nje realizacije naredila vse sama.

V kuharske vragolije sta vpeta še danes, tako v zasebnem kot poslovnem življenju. »Še vedno pripravljava recepte za različne naročnike, partnerje in najine sledilce,« nam zaupata. Do nedavnega sta bila vsejeda, potem pa je Jani predlagal, da poskusita omejiti meso in seskušata prehranjevati pretežno rastlinsko – predvsem z razlogom, ker je Teja imela načrtovano operacijo glasilk, Janiju pa je primanjkovalo kondicije. »Dobra dva meseca sta mimo in počutiva se veliko bolje kot prej. Še vedno jeva zelo dobro, predvsem pa raznoliko in kar nama odgovarja. Mesa ne pogrešava, hrana je večinsko rastlinskega izvora, občasno pojeva le kakšen sir,« pojasnjuje Jani.

Njuno vsakodnevno življenje lahko spremljamo

tudi na socialnih omrežjih. V tovrstne vode sta se podala zaradi kuhanja. »Za večjega naročnika sva snemala video recepte in pri projektu sva sodelovala s snemalcem, ki je zadevo tudi zmontiral do končne oblike. Ker se rad učim novih stvari in ker me je zanimalo, kako pride do končnega izdelka, sem budno opazoval celotno dogajanje. In tako sem začel sam. Znanje sem prenesel v vloge, ki sem jih zaradi dobre odziva začel redno objavljati na Facebooku na strani Cool Fotr. Istočasno sva si s Tejo ustvarila tudi račune na Instagramu in po štiri mesecih so prispela prva povpraševanja s strani podjetij,« pripoveduje Jani. Teja na svoji strani Cool Mamacite sledilcem pomaga z nasveti, jih zabava in predstavi izdelke z vidika realnega potrošnika. »Teja je človek, ki svoj vpliv uporablja za dober namen. To delo jo osrečuje in si ne predstavlja, da bi delala karkoli drugega. Z Instagramom so se ji urednišile otroške sanje, saj je želela postati pevka ali igralka,« pove Jani.

Ker imata oba »cool« starša zelo rada izzive in sta tekmovalna, sta se na Janijevo pobudo odločila za sodelovanje v šovu Zvezde plešejo. Prvo oddajo smo si že lahko

V šov Zvezde plešejo sta se Teja in Jani Jugovic podala brez pričakovanj, po novo izkušnjo, znanje in zabavo, a bo to moralo zdaj malce počakati. / Foto: arhiv POP TV (Ana Gregorič)

ogledali, do nadaljnjega pa je produkcija zaradi pandemije novega koronavirusa prekinjena. Priprave na prvi nastop so bile po njihovih besedah izredno zahtevne, a hkrati prijetne. »Oba imava krasna soplesalca in komaj čakava, da nadaljujemo treninge,« pravita in nam še zaupata, da sta pred prvimi nastopom trenirala vsak dan. »Najina soplesalca Nika in Tomaž sta izredno razumevajoča in prilagodljiva. Pri plesu sta najtežji drža in koncentracija oziroma motorika. Zelo težko je usvojiti toliko stvari hkrati v tako kratkem času,« pove

Teja, ki se je že predstavila v prvi oddaji, v prihodnje pa se najbolj veseli odrezavih plesov, kot so quick step ali tango oziroma paso doble. »Janiju pa je popolnoma vseeno. On si želi plesati vse,« še doda. Janijevih plesnih korakov še nismo videli, a kot pravi Teja: »Ko Jani usvoji koreografijo, pleše s srcem.« V času, ko je zaradi koronavirusa javno in družabno življenje zastalo, zelo resno jemljeta navodila, da je treba ostati doma in čim manj hoditi ven. »Ta čas bova izkoristila za druženje s svojimi otroki,« sta sklenila Teja in Jani Jugovic.

TANJA ODGOVARJA

tanja.70@hotmail.com

»Leto 2020 – varnost«

Že dolgo čakam na vaš odgovor. Upam, da bom tokrat imela več sreče. Za pet oseb me zanima zdravje, finance, varnost, sodišče, operacija. Lep pozdrav.

Kot obe veva, sem vam odgovorila že velikokrat. So ljudje, ki se name obrnejo prvič. Za vsakogar od nas so lastne težave največje. Taki smo vsi in težko bi se spremenili. In ker nočem delati razlik med ljudmi, je treba včasih počakati malo dlje časa. Vedno pa vsem odgovorim. Sprašujete me za več različnih ljudi in to je težje, kot ko nekdo sprašuje samo zase. Letnik 45: zdravje se bo uredilo in operacija, ko bo, bo več kot uspešna. Še en letnik 45: zdravje v redu, ne vidim česa posebnega, glede sodišča se bo še malo zavle-

klo, končne rezultate vidim v naslednjem letu; finance pri tej osebi so na varnem in vse je pozitivno. Letnik 74: Zdravje bo še naprej tako, kot je, pri finančnih vidim vzpon v drugi polovici leta, varnost je in bo še naprej. Letnik 75: vidim neke zdravstvene težave, ampak se hitro uredijo in ne bo nobenih zapletov. Trenutno so finančne težave, ampak se do konca leta vse lepo uredi. Varnost ima in ne bo nič narobe. Lep pozdrav, ostanite zdravi.

»Levinja«

Vse vaše odgovore preberem, zato se ne morem upreti, da vam ne bi napisala še enega pisma. Po smrti moža so se odnosi v družini zaostriili in ni več tako, kot je bilo. Jaz in sin nisva delala težav, sva se

Lahko se udeležite tečaja vedeževanja.

Naročniki Gorenjskega glasa, izkoristite popust v višini 10 %. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: 040 514 975

Gorenjski Glas

prilagodila, drugi sin z ženo pa je čisto nekaj drugega. Polno očitkov, neiskrenosti, laži in podtikanj. Kaj me čaka in ali se bodo odnosi izboljšali? Hvala vam za odgovor in še veliko uspehov pri delu, saj nam s svojimi odgovori vlivate voljo do življenja.

Mama je samo ena, hudo mi je bilo ob branju vašega pisma, saj stvari, ki se vam dogajajo, niso prijetne za nobeno mater. Oba sinova sta vaša in oba imate enako radi, je pa težko, ko vidite, da se dogaja krivica. Moj nasvet je, da se čim bolj umaknete in na ta način pokažete, da vam ni prav. Bolj boste govorili in razlagali, slabše bo. Nasprotna stran nima namena priznati svojih napak, saj se obema zdi vse samoumevno, kar ni res. Sinova partnerka je prepriča-

na, da vse dela prav in niti ne pomisli, koliko hudega vam je naredila s svojim sebičnim obnašanjem. Sin – tudi če je čisto na vaši strani – tega ne bo pokazal zaradi nje, saj noče imeti dodatnih težav. Žal. Preveč ste dajali, ampak za nazaj se je brez pomena obremenjevati. Pomembno je, da v prihodnosti ne delate več samo v to smer, da zanje vse naredite in vse daste, kar imate. Od zdaj naprej poskrbite zase in za drugega sina. On se niti ne počuti toliko prikrajšanega, se pa dobro zaveda, da vse skupaj ni prav. Po naravi ni prepirljiv in zamerljiv. Kot tudi vi ne. Sčasoma, recimo v enem letu, se bodo odnosi izboljšali, do takrat pa imejte sebe najraje in ne bodite žalostni. Ostanite zdravi in hvala za lepe besede.

NAGRADNA KRIŽANKA

GORENJSKI GLAS	SL. PESNIK (ALLOJZ)	DOKUMENT	KONICA	NOČNI LOKAL	ODISEJ PO LATINSKO	ZIMSKA PADAVINA
MODEL ZEMLJE ZA UČNE NAMENE	2					
RISALNA PRIPRAVA						
PISATELJICA LINDGREN						10
DANIEL TAYLOR			IGRALEC	OZNAKA KRANJA KIT ENOROŽEC		
BARVNI ODTENEK						
INKOVSKI VLADAR					VNETJE SKLEPOV, REVMA	BIBLIJSKI PRAOČAK
DESTILAT PREMOGA				3		
GORENJSKI GLAS	MRZEL VETER V VOJVODINI	EVROPSKA VALUTA				
BORILNA VEŠČINA		GL. MESTO GRČIJE				
OLIVER TORRES			LOU REED			DEČEK
LISAST VOL			SKLADBA ZA KLAVIR			
DRUŽBENA PLAST V INDIJI				IVAN FARAGO		
				SL. PESNIK (GREGOR)		

SESTAVIL: F. KALAN	SLOVENSKI ARHITEKT (FRANCE)	NAKIT (STAR.)	GLAVNA ULICA V ZAGREBU	OBROT HELIOSA V MEDVODAH	IVO BAN	UMETNOST	DRISTILO	PEVKA HORVAT	GORENJSKI GLAS	TV PROGRAM	PEVKA JURČEVIČ	UROŠ ROZMAN	ČEŠKI PISATELJ (KAREL)	DRŽAVNIK IZETBEGOVIC	PEVEC PLESTENJAK	IGRA S KARTAMI		
OKRAŠENA ZAČETNA ČRKA									NAKLJUČJE							RIMSKI GRIC PIJAČA IZ ŠIPKA		
OBALNI NASIP, KI VARUJE PRED VALOVI	7								OPT. NAPAČKA PRI ODČITAVANJU MORSKI RAK							TRIESTE (SL. ZAPIS) SVETILO V LESTENCU		
KOŠARKAR MITCHELL					GRŠKI MIT. RAZBOJNIK			14				SORTNO BELO VINO IZDELEK ZA BARVANJE				DESKAR KOŠIR SMUČIŠČE V ZDA		
VOZNIK F-1 ROSBERG					GRAFIČNI DELAVEC	HROŠČ GOVNAČ									KRAJŠI SPEV V OPERI NARAVA (STAR.)			
ZAČETEK TEKMOVANJA						REKA V ŠVICI, AAR MIRUJOČI DEL STROJA					OKRASNA RASTLINA KAMEN IZ TERCIARJA			15		AMERIŠKI LESNIK SL. PESNIK (MATEJ)		
EVGEN JURIC			STROK. ZA STATIKO	JADRANSKI OTOK			DEL GLEDALIŠČA OBIČAJ, SEGA						DOMAČNOST	JUDOVSKI TEOLOG ODŽAGAN KOS DEBLA			OČE	
KESANJE		4			BRITANSKI PEVEC MAKEDONSKO KOLO					BARIERA, ZAPREKA OŽINA NA MALAKI					OLIVER (KRAJŠE) KRONIKA, LETOPIŠ		SL. IGRALEC (PRIMOŽ) KILO-METER ANTIČNA SRAJCA	
GORENJSKI GLAS	AKONTACIJA	GRAPA, SOTESKA STEKLIKA (MED.)							KOVAČ (EKSPR.) VETRNI JOPIČ							ZLITINA ZA GRELNICE ŠKOTSKI VZOREC	8	
NAJVIŠJI VRH V TURČIJI						POLOPICA Z MADAGASKARJA						HRV. IGRALKA (INGE) OKRAS. OLEPSAVA				ZLATO JABOLKO GORAN IVANIŠEVIČ		STAR IZRAZ ZA VRV DEL KROŽNICE
LETOVIŠČE PRI UMAGU						ANATOLIJ (KRAJŠE) URADEN SPIS						9	STRANSKI POGANJEK DREVEŠA	TURŠKI VELIKAS SLOVNIČAR BOHORIC		6	KORALNI OTOK ZORAN RANT	
PAS PRI KIMONU				UVODNA GLASBA K ODDAJI	PISATELJ MURNIK	11				POZIV	STRAUSOVA OPERA KRAČA, ČAČKA							
PEVKA ZORJAN					IT. PISEC (UMBERTO) ŽENSKI CEVELJ									SPIKER PUCER REKA V NEMČIJI			KRAJ PRI VELIKIH LASČAH	
TELUR			NOVICA V CASNIKU MESTO V ITALIJI				APATIČNOST AČAL (DALJŠI ZAPIS)											
ŠTEVILKA OSEM							AM. PLOŠČ. MERA TROPŠKA PAPIGA						SAMUEL, SAMANTHA JUŽNOAMERIŠKI PTIC					
IVANŠEK KARACI KAVATINA LAKŠATV PARALAKSA	PIŠKOT	IZOLIRANA RASNA SKUPINA ORANJE		5				OŽJA DEŠČICA KOKOŠ (NAREČNO)							TV VODITELJICA (ALENKA)			DEL ROKE
BICIKEL					KMET, KI ORJE ŠAHISTKA KUŠNIR					KOLOTEK	BIRO, PISARNA RIM. BOGINJA JEZE	12						
EPOHA				STROK. ZA ANALIZO GORAZD VAHEN											RAY LIOTTA LUKA DONČIČ			
POSODA ZA ZALIVANJE VRTA						OBREKLJIVKA (ŽARG.)	16											
BESEDNJAK									AMERIŠKA IGRALKA (SUSAN)									

1. nagrada: darilni bon trgovine Baldrijan Kranj v vrednosti 20 evrov, 2. in 3. nagrada: knjiga

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do četrтка, 23. aprila 2020, na Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Nazorjevi ulici 1.

1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	16

N JAZ, MIDVA IN MI

Prazniki in karantena

MOJCA LOGAR

Odkar smo v karanteni, smo doživeli že marsikaj. Navadili smo se dela od doma, nenehno sobivanja z vsemi družinskimi člani, v trgovine hodimo z maskami, kupujemo manj, vozimo se skoraj ne, upam, da več hodimo in se gibamo na zraku, pa še kaj.

Mnogim pa delo teče enako kot prej ali ga imajo mnogo več. Kmetje obdelujejo polja, gradbinci delajo, zdravstveni delavci garajo. Upokojenka, ki jo srečam na poti, pravi, za nas ni bistvene spremembe. Prej smo bili večina doma, sedaj smo tudi doma. Ne obiskujem svojcev, pogrešam kavo, telovadbo, druženje. Nič ni hudega, pa je vseeno čudno.

Prihajajo prazniki, ki bodo drugačni. Cvetna nedelja je že mimo. Odkar imam otroke, delamo butarice doma. Tega nas je naučil tast. Pogledali smo še malo tu in tam in sedaj imamo svoj patent izdelovanja butaric, ki se nam zdi najlažji. Povežem jih z navadno vrvo, ne znam je preplesti z vrbovimi vejami. Pri tem mi mora vedno nekdo pomagati, eden drži butarico, drugi veže z vrvico, sicer bi vse razpadlo. Za zelenje uporabim različne bilke, ki jih najdem v gozdu. Bršljana nimam doma, tega naprosim pri dobrih ljudeh. Tako sem povila butarico iz borovih vejic, jelke, borovnic, resja in malo bršljana. Oljke nimamo, smo se morali zadovoljiti s tem, kar pač je. Igllice se niso prav dobro obnesle. Ko sem butarice poglela, so se seveda igllice v trenutku usule. Šele v nedeljo se mi je posvetilo, da bi lahko uporabila cipreso ali

lovorikovec. Pa drugo leto. Včasih smo naredili pet butaric, vsakemu otroku svojo. Sedaj je za dom dovoljena sama. Butarico smo podarili še vsaki stari mami in tako smo počastili praznik.

Sedaj, ko je dan bolj ali manj enak dnevu, moramo še bolj skrbeti, da si sami popestrimo običajne dneve, kaj šele praznike. Da ohranimo navade, ki smo jih pridobili, in si morda omislimo celo kakšno novo. Zaradi situacije, kakršna je, znanka trenutno čaka na delo. Ker je zelo priročna in rada preseneti ljudi, je začela šivati maske. Tako na svojih dnevniških pohodih in sprehodih obdari znance in prijatelje z maskami. Pusti jih na polici, pozvoni in se umakne. Koliko veselja nam je naredila. Maske je bila precej lepša, kot smo jo sešili sami doma. Pač, vsaki ni za vse, šivanje ni moja močna vrlina. Imamo več časa in lahko napišemo velikonočna pošta, ko je vse le še elektronsko.

Malo smo se že pogovarjali o poticah, koliko in kakšne bi pekli. Za zdaj so predlagali orehovo in kokosovo. Naredili bomo tudi testene ptičke in pletenice. Take čisto majhne, najprej so za okras, potem se vse poje. Spekli bomo prato, pa šunko in hren. Pirhov bo malo, le za domače. Barvali jih bomo v čebuli. Mogoče jih bom v peharju okrasila z malimi marjeticami, trobenticami ali kakim drugim cvetjem, ki ga najdemo v gozdu. Kdo ve, kako in kdaj se nam pripelje še kakšna ideja.

Mojca Logar je profesorica geografije in zgodovine.

Potovanje nazaj

JANEZ LOGAR

Začnimo potovati od delte Donave v Romuniji preko Djerdapa do Beograda in do konca enega izvira. Občudujemo neskončna močvirja, ki jih ustvarja reka. Fascinirani smo ob hidroelektrarni Djerdap na meji med Srbijo in Romunijo. Mnogi smo obiskali Beograd, splave na Donavi. Ob rekah so vedno nastajala naselja. Vodo nujno potrebujemo za življenje, izkoriščamo jo za energijo, za kmetijsko in drugo gospodarsko dejavnost. V Donavo se že na Hrvaškem izliva Drava, v Dravo pa Mura. Tako počasi potujemo proti severu, proti izviru vode. Pogosto bolj občudujemo, kaj vse je človek ob reki ustvaril kot samo reko. Vendar reka ne teče zaradi človeka. Mnogo starejša je. In ne meni se za človekove težave. Njen namen ni odvisen od človeka. Je pa odvisna od svojega izvira. Ko v Avstriji na reki Muri ob poti navzgor izginje elektrarne, postane reka majhna. Manj kot je naselij, bolj je čista. Bližje kot smo izviri, višje smo, bolj je neokrnjena narava in po dolgem potovanju smo končno pri izviri, ki teče in teče. Kdo ve, kako bi bilo, če bi se lahko spustili še v nedrje gore, ki se je dala na razpolago tej reki. Zaradi tega izvira je pokrajina drugačna, zaradi izvira imamo elektrarne, zaradi izvira so nastajala mesta, plovne poti ... Izvir je srčika vsega, kar je nastalo od začetka do konca. Izvir je postavljen med mogočne gore. Če se le malo umirimo, se lahko čudimo in začutimo veličastnost Narave, gora, čistega izvira, ki ne presahne.

In kako je s človekom? Zagotovo je najmanj del Narave. Tudi pri ljudeh najprej občudujemo svoje dosežke. Še bolj tiste, ki so vidni, veliki, pompozni, reklamirani, obiskani. Človek si še dodatno nalaga filtre, ki mu preprečujejo videti svoje bistvo. Sami si postavljamo ovire, da ne vidimo lastnega izvira. Vir, ki izvira v meni, ravno tako deluje, četudi se ga ne zavedam. Zaradi njega sploh obstajam. In mi se osredotočamo na dosežke, medalje, hiše, avtomobile, diplome, delnice ... vse, kar je vidno. A ni to smešno. Bistvo, vir, pa v meni živi in se ne zmeni za moje odločitve. Le omogoča mi življenje. Kot reka omogoča veliko dobrega. Kar je še bolj smešno, mi se osredotočamo na tisto, kjer nas drugi hvalijo. Kot da bi to imelo kakšno povezavo z mojim izviro. Izgubljam energijo, življenje, leta in leta za popolnoma nepomembne stvari.

In ob vsem našem trudu pride mikroskopsko majhen virus in nam postavi naše dosežke na glavo. Morda pa nas sili v drugačno razmišljanje. Od kod sem? Kakšen je moj izvir? Kakšna je moja voda pri izviri? Kaj sem jaz v izviri – brez diplome, brez premoženja, brez bahavih dosežkov, brez otrok ... Kaj se zgodi, ko se srečata dva čista izvira? Pri izviri ni virusa, ni bedarij. Tam je preveč lepo. Samo samo čisti ljudje, brez škodljivosti. Vrnimo se že končno enkrat domov.

Janez Logar je terapevt v zakonskem in družinskem centru Toplina v Kranju. e-pošta: janez.logar@toplina.net

KUHARSKI RECEPTI

ZA VAS IZBIRA KATJA DOLENC

Nekako v senci karantene se počasi bliža velika noč in s tem tudi priprave na praznovanje. Čas si lahko popestrite tudi s pripravo velikonočnih prazničnih jedi, ki so letos lahko tudi preprostejše, vendar še vedno zadosti imenitne. Uporabimo sestavine, ki rastejo blizu in jih lahko nabereimo med sprehodom v naravo.

Kremna čemaževa juha z ingverjem

Za 3 osebe potrebujemo: 20 g svežega čemaža (šopek), 200 g krompirja, 20 g svežega ingverja, zelenjavo (3 korenčke, vejico peteršilja, por, kolerabo), 2 l vode, 2 žlici olivnega olja, kari ali kurkumo, 4 dl kokosovega mleka, rdeč poper, sol, limonin sok in nekaj cvetov marjetic.

Za zelenjavno jušno osnovo v osoljeni vodi skuhamo narezano korenje, kolerabo peteršilj in por. Čemaž narežemo, krompir olupimo in narežemo na drobne kocke, ingver pa na drobno nasekljamo. V drug lonec damo olivno olje in na srednji temperaturi na hitro popražimo ingver, dodamo 4 čajne žličke karije ali kurkume, pomešamo, dodamo 4 dl jušne osnove, kokosovo ali navadno mleko (lahko tudi riževo, ovseno ...) in krompir. Premešamo, zavremo in dodamo sol, ščepec rdečega popra ali čilija in kuhamo okrog 10 minut. Dodamo še čemaž, malo pomešamo in pokuhamo, nato pa zmeljemo s paličnim mešalnikom. Servirani juhi še dodamo ščepec soli, popra, malo limoninega soka in okrasimo s cvetovi marjetic.

Orehova potica iz ajdove moke

Potrebujemo: 0,5 l ajdove moke, 0,5 l slanega kropa, 2 dag kvasa, 2 dl mleka, 0,75 l pšenične moke, 0,5 l zmletih orehov, 2 dl drobtin, 5 žlic goste smetane, sladkor in jajce.

Ajdovo moko poparimo z vodo. Med mlačno testo zamešamo vzhajan kvasec, ki smo ga naredili iz kvasa, mlačnega mleka, žličke sladkorja in žlice moke. Nato vnetemo še pšenično moko in damo vzhajat. Za namaz zmešamo sladkor, orehe, drobtine in jajce. Vzhajano testo nato zvaljamo čim tanjšo, namažemo, zvijemo in položimo v namazan model, da vzhaja. Potico nato pečemo okrog 50 minut pri 180 °C.

Pečena šunka z medom in timijanom

Potrebujemo kos šunke (okrog 2 kg), 60 ml jabolčnega kisa, žličko timijana, žlico in pol stopljenega masla, žličko rjavega sladkorja in 100 g tekočega medu.

Šunko, ki je pripravljena za kuhanje, damo v visok pekač, obložen z aluminijasto folijo, in jo na zgornjem delu z obeh strani diagonalno zarežemo v kožo, skozi mastna tkiva, ne pa v meso. Posebej zmešamo stopljeno maslo in timijan. Za preliv zavremo v kozici jabolčni kis in pustimo vreti, da se količina malo zmanjša. Nato med mešanjem dodamo sladkor, mešanico masla in timijana, med ter še malo pokuhamo, da postane gostljato. S silikonskim čopičem šunko premažemo z vseh strani, še posebno po zarezah (z dvema tretjinama preliva). Pečemo v ogreti pečici na 200 °C okrog 30 minut. Nato vzamemo šunko iz pečice, še enkrat namažemo s prelivom, čeznjo naredimo strehico iz aluminijaste folije, da se zgoraj ne zapeče, in pečemo še 15 minut.

Skutne potičke

ERIKA JESENKO

Bliža se čas, ko bo spet zašlo po poticah. Sama peka potice nam lahko vzame kar nekaj časa in potrpljenja. Priprava manjših potičk je veliko hitrejša in enostavnejša, poleg tega pa po okusu nič ne zaostajajo za svojimi velikimi sestrami. Pa da ne bo vedno na mizi orehova ali makova potica, jih pripravimo s skutnim nadevom.

Za pripravo skutnih potičk potrebujemo: za testo: 500 g moke, 2 dl mleka, 2 jajci, 50 g masla, pol kocke kvasa, 50 g sladkorja, 1 vanilin sladkor, pol žličke soli; za skutni nadev: 0,5 kg skute, 1 dl jogurta ali kisle smetane, 1 jajce, 2 žlici pšeničnega zdroba,

lupinica 1 bio limone, sok pol limone, 100 g sladkorja, 1 vaniljev sladkor, 100 g rozin, namočenih v rumu.

Moko presejemo in na sredini naredimo jamico, kamor nadrobimo kvas. Kvas zmešamo z eno žličko sladkorja ter zalijemo z mlačnim mlekom. Pustimo, da vzhaja od 10 do 15 minut. K moki dodamo preostale sestavine: jajci, stopljeno maslo, sladkor, vaniljev sladkor in sol. Vse skupaj zgnetemo v testo. Testo pokrijemo in pustimo na toplem vzhajati 1 uro.

Medtem ko testo vzhaja, pripravimo nadev: skutni dodamo vse sestavine razen

rozin in vse skupaj zmešamo v gladko zmes.

Vzhajano testo razdelimo na dva enaka dela in vsak del razvaljamo v pravokotnik, pri čemer naj bo ena stranica precej daljša od druge. Vsak pravokotnik namažemo s skutnim nadevom in enakomerno posujemo z rozinami, namočenimi v rumu. Tako nadevano testo zvijemo v tanek svajlek in ga narežemo na 3 centimetre debele dele, da dobimo majhne potičke. Potičke polagamo na pekač, prekrit s peki papirjem, kjer naj vzhajajo še 15 minut. Nato jih postavimo v ogreto pečico na 200 °C in pečemo 15 minut.

LAHKE JEDI

Ohlajene potičke potresemo s sladkorjem in prahu.

Nasvet: Smo v času, ko je treba omejevati socialne stike in tako se v primeru peke na mizi hitro pojavi

presežek hrane. Če se bo izkazalo (kar se verjetneje bo), da bodo na mizi ostajale potičke, jih preprosto zamrznemo. Čez kakšen mesec si bomo še hvaležni.

Začela se je deratizacija

Včeraj je Komunala Kranj začela redno spomladansko deratizacijo, ki bo predvidoma trajala teden dni.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Kot so sporočili s kranjske občine, so na območju Planine in Šorlijeve ulice včeraj začeli izvajati deratizacijo funkcionalnih zemljišč. Gre za redni spomladanski ukrep proti škodljivim glodavcem, ki se pojavljajo v urbanih naseljih.

Aktivnosti bodo na območju mestne občine Kranj ter v občinah Šenčur, Cerklje na Gorenjskem, Naklo in Preddvor potekale predvidoma teden dni, veliko pa je odvisno tudi od vremenskih razmer. Zaradi boljšega učinka deratizacije javne kanalizacije izvajajo skupaj z deratizacijo javnih površin oziroma površin pred večstanovanjskimi objekti. Izvajalci so primerno zaščiteni, ekipa pa je sestavljena iz dveh članov.

»Četudi letos zaradi posebnih razmer preprečevanja širjenja okužb s koronavirusom Komunala Kranj posebej razkužuje javne površine, je deratizacija javne

kanalizacije redno zaščitni ukrep, ki ga izvajajo v spomladanskem in jesenskem obdobju na območju vseh občin, ki jih pokrivajo. Za deratizacije v večstanovanjskih objektih so dolžni poskrbeti upravniki oziroma lastniki stanovanj,« pojasnjujejo na kranjski občini in dodajajo, da je večja problematika glodavcev predvsem v strnjanih naseljih, kjer je veliko prebivalcev na majhnem območju in posledično veliko odpadkov. Na povečan pojav glodavcev vpliva napačno odlaganje bioloških odpadkov, hranjenje prostoživečih ptic, odmetavanje ostankov hrane v straniščne školjke, ki jo nato zaznavajo v kanalizacijskem omrežju in na čistilnih napravah, ter odmetavanje ostankov hrane ali umazane embalaže z ostanki hrane na javne površine.

Komunala Kranj je zadnjo redno deratizacijo izvedla lani septembra, zadnja interventna deratizacija pa je bila izvedena lani oktobra.

HALO-HALO GORENJSKI GLAS

telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201 42 00 ali po pošti. Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki **Kazipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.**

OBVESTILA

V Moravske Toplice četrtega oktobra

Kranj – Medobčinsko društvo invalidov Kranj obvešča člane, ki so se prijavi za Moravske Toplice od 28. aprila do 5. maja, da je datum zaradi epidemije koronavirusa prestavljen na 4. oktober 2020. Prosijo za razumevanje.

Gornjesavski muzej Jesenice vabi

Jesenice – Gornjesavski muzej Jesenice vabi vse, ki bi radi bolje spoznali jeseniško železarsko dediščino ali pa preizkusili že usvojeno znanje, da sodelujete v Kvizu o jeseniški železarski dediščini. V spleti trgovini je še vedno na voljo knjiga Železarska dediščina na Jesenicah. Vse tiste, ki vam je bliže kulinarika, pa vabijo, da se pridružite njihovem FB-projektu. Na FB-strani muzeja: <https://www.facebook.com/GMJesenice/> poiščite dogodek Mavričnost kulture in kulinarike Jesenic malce drugače. Sodelujete lahko tako, da kot »post« k dogodku zapišete svojo priljubljeno domačo jed ali morda kakšno drugo, danes že manj poznano, ki pa so jo kuhale vaše mame in babice. Zapišite še sestavine in postopke priprave izbrane jedi ter zaupajte, kdaj ste jo kuhali oziroma kdaj jo postrežete danes. Veseli bodo tudi kratkih videoprijemov na to temo ali fotografij jedi, ki jih pripravljate. Če svojih izkušenj in receptov ne želite javno deliti, jih lahko posredujete tudi na naslov nina.hrbar@gmj.si ali zdenka.tahir@gmj.si. V tem primeru navedite še ime in priimek, letnico rojstva in domači kraj. Še vedno lahko izvod knjige Mavričnost kulture in kulinarike Jesenic kupite v spletni trgovini muzeja. Pri nakupu knjig v spletni trgovini muzeja poštno stroške krije Gornjesavski muzej Jesenice.

Radio Sora
Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3
RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

Radio Triglav®
Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

MALI OGLASI

T: 201 42 47
E: malioglas@g-glas.si

Male oglase sprejemamo: **za objavo v petek do srede do 14. ure in za objavo v torek do petka do 14. ure!**

Spoštovani!

Zaradi nevarnosti okužbe s koronavirusom je okence za sprejem strank začasno zaprto.

Osmrtnice, zahvale in male oglase lahko oddate v poštni nabiralnik, ki je na desni strani vrat v našo stavbo, ali pošljete po e-pošti: malioglas@g-glas.si. Lahko pokličete tudi naročniško službo, vsak dan od ponedeljka do petka od 8. do 15. ure, telefon 04/201-42-47.

GRABENI MATERIAL

PRODAM

BUKOVNO hlodovino, tel.: 031/280-049 20000767

SUHA jesenova drva, možna dostava, zložena pod streho, tel.: 031/866-426 20000766

STARINE

KUPIM

ODLIKOVANJA, kovance, ure, slike, značke, srebrnino, luči, kipe in drugo, tel.: 030/670-770 20000771

KMETIJSKI STROJI

KUPIM

TRAKTOR in nekaj priključkov, tel.: 041/680-684 20000761

TRAKTORSKO frezo ali vrtavkasto brano in seno, tel.: 031/604-918 20000773

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

BIKCA simentalca, starega 14 dni, tel.: 031/611-147 20000765

KOKOŠI – nesnice, jarkice, rjave, črne, grahaste in bele, pred nesnostjo in KG piščanci za dopiranje. Pripeljemo na dom, Matej Bulovec, s.p., Mlakarjeva ul. 45, Senčur, tel.: 041/710-113 20000750

KOZO z mladičema, tel.: 04/51-41-297, 051/392-268 20000768

PRIDELKI

PRODAM

OTAVO v balah in seno – refuza, tel.: 040/700-697 20000770

SEMENSKI krompir, ostanek semena, tel.: 040/607-451 20000764

GG naročnine

E-POŠTA: narocnine@g-glas.si
TELEFON: 04 201 42 41

www.gorenjskiglas.si

VINO cviček, možna dostava, tel.: 031/206-874, Tone 20000774

STORITVE

NUDIM

ADAPTACIJE – vsa gradbena dela, notranje omete, strojne omete, fasade, adaptacije, tlakovanje dvorišča, ograje, kamnite škarpe in dimnike, kvalitetno, hitro in poceni. SGP Beni, d.o.o., Stružovo 7, Kranj, tel.: 041/561-838 20000754

ADAPTACIJE hiš in stanovanj, urejanje dvorišč, fasade, ometi, izkopi, dimniki, ... LEARD, d.o.o., Pivka 11, Naklo, tel.: 041/583-163 20000755

FLORIJANI, d.o.o., C. na Brdo 53a, Kranj izvaja vsa gradbena dela od temeljev do strehe, adaptacije, omete, omete fasad, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tel.: 041/557-871 20000751

ZASEBNI STIKI

ČE imaš tako rada motorje kot jaz, se mi pridruži kot partnerka. Čaka te Monster. Bodi fit in mlajša upokojenka, tel.: 031/300-274 20000744

RAZNO

PRODAM

4 AVTOMATSKE tehničnice, 2 x do 100 kg in 2 x do 1 kg, ugodno, tel.: 041/452-268 20000769

PLASTIČNO cisterno za kurilno olje, 3.500-lit., malo rabljena, lahko je tudi za deževnico, tel.: 031/308-540 20000772

GORENJSKI MUZEJ

KLEMENTINA GOLIJ

VEČ KOT POGLED

Zaradi epidemije koronavirusa so slike trenutno na ogled na spletni strani www.gorenjski-muzej.si in na FB profilu Muzejčica Gorenjski muzej.

LOTO

Rezultati 28. kroga – 5. aprila 2020
1, 7, 11, 14, 16, 30, 32 in 9

Lotto PLUS: **1, 16, 22, 27, 32, 34, 39 in 26**
Lotko: **1 6 9 2 8 6**

Sklad 29. kroga za Sedmico: **1.200.000**
Sklad 29. kroga za PLUS: **100.000**
Sklad 29. kroga za Lotka: **150.000**

Prazen dom je in dvorišče,
naše oko zaman te išče.
Ni več tvojega smehljaja,
utihnil je tvoj glas,
bolečina je v nas.

ZAHVALA

V 83. letu se je od nas poslovil dragi mož, ati, ata, tast, brat in stric

ANTON RAZINGER

iz Radovljice

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom iz Tavčarjeve ulice, prijateljem, znancem in RD Radovljica za iskreno sožalje, podarjeno cvetje in sveče. Hvala gospodinu g. Romanu Zupanču, gospodu župniku Andreju Zupanu, pevcem Zupan, trobentaču za zaigrano Tišino in pogrebni službi Akris. Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Žaljujoci vsi njegovi

ZAHVALA

V četrtek, 2. aprila 2020, smo se na kranjskem pokopališču v najozjem družinskem krogu, obdani s stoterimi belimi, njej najljubšimi cvetovi orhidej, poslovili od

ALENKE BOLE VRABEC

igralke, režiserke in prevajalke

Iskreno se zahvaljujemo osebju Klinike Golnik. Hvala vsem za številna izražena sožalja. Mnogi ste jo poznali, mnogi ste z njo sodelovali, mnogi se je bomo še dolgo, dolgo spominjali. Sveče dogorijo, spomin pa je večni. Hvala vam.

Žaljujoca mož Marjan in sin Klemen z družino

Strah zagotovo obstaja

»Zaposleni, ki delajo z bolniki, pozitivnimi na covid-19, sicer lahko izberejo, da za čas dela v teh razmerah ne bivajo doma. Nekateri si tega želijo in jim to zagotovimo, drugi se vračajo po opravljenem delu domov,« je v krajšem pogovoru o delu v razmerah epidemije novega koronavirusa povedala Katja Vrankar, mag. zdr. nege, pomočnica direktorja za področje zdravstvene nege v Kliniki Golnik.

SUZANA P. KOVAČIČ

Koliko bolj ste v tem času obremenjeni z delom?

Delo v primerjavi z običajnimi razmerami je povsem drugačno. Pri vodenju se že od vsega začetka soočamo s popolnoma drugačno organizacijo dela. Predvsem gre za izziv, kako dobro organizirati delo za zagotovitev zadostnih posteljnih kapacitet za bolnike s covidom-19, kako zagotoviti ustrezne poti, protokole delovanja in kako ustrezno organizirati delo glede na kompetence in razpoložljivost zaposlenih. Poleg tega je potrebno sodelovanje vseh, da vzporedno teče naše redno delo.

Vas je trenutno dovolj, podaljšujete delovni čas zaradi razmer?

Trenutno nas je še dovolj, saj drugi bolniški oddelki niso polno zasedeni, zato kadeer smiselno prerazporejamo na najbolj obremenjene enote in jih s tem kadrovsko okrepimo. Delovni čas se zato trenutno ne podaljšuje, se pa spreminja glede na potrebe oddelkov s pozitivnimi bolniki. Opažamo, da je bolniških odsotnosti manj, morda zaradi striktnih higienskih ukrepov, kot so respiratorna zaščita, razkuževanje rok... Verjetno pa pripomore k temu tudi dejstvo, da so otroci doma in se med njimi ne širijo bolezni, ki se običajno prenesejo na starše, torej zaposlene.

Vas skrbi, da okužbe ne bi prenesli domov?

Res je, da smo specializirani za delo z respiratornimi bolniki. Vendar je obravnavanje bolnikov s covidom-19 zagotovo zahtevnejša. Bolezen

Katja Vrankar, magistrica zdravstvene nege

je nova, poti širjenja še niso točno prepoznane, učimo se sproti, ljudje tudi še nismo prekuženi, saj s tem virusom še nismo bili v stiku. Zato je zaščita optimizirana, delo v takih pogo-

so ustrezno hidrirani in tudi sami oskrbljeni. Spoznavamo, da resnično velja, da se celo življenje učimo.

Zaposleni, ki delajo s pozitivnimi bolniki, sicer lahko izberejo, da za čas dela v teh

»Trenutno nas je še dovolj, saj drugi bolniški oddelki niso polno zasedeni, zato kadeer smiselno prerazporejamo na najbolj obremenjene enote in jih s tem kadrovsko okrepimo. Delovni čas se zato trenutno ne podaljšuje, se pa spreminja glede na potrebe oddelkov s pozitivnimi bolniki.«

jih pa je zahtevno tako fizično kot psihično. Biti moramo dosledni, po delu z zaščito takega obsega pa tudi poskrbeti za zaposlene, da

razmerah ne bivajo doma. Nekateri si tega želijo in jim to zagotovimo, drugi se vračajo po opravljenem delu domov. Strah zagotovo obstaja,

zato je potrebna ustrezna komunikacija z zaposlenimi ter sprotne in realne informacije.

Imate dovolj zaščitne opreme?

Trenutno imamo dovolj zaščitne opreme, ker se obnašamo racionalno in optimiziramo delovne procese. Sprotno vodimo evidence porabe, temu primerno usklajujemo dodatna naročila. Oprema ni prosto dostopna, vendar jo zaposleni dobi ob začetku izmene in vedno opravičimo tudi dodatno potrebo.

Kaj je tisto, kar vam pomaga, da držite in zmorete?

Pogovor s sodelavci je gotovo pomemben. Treba jim je pokazati, da smo dostopni za njihove težave, dileme. V trenutnih razmerah neke dodatne aktivnosti, ki nas običajno sproščajo, niso možne. Zato so izrednega pomena ustrezni medosebni odnosi. V trenutni situaciji opažam veliko solidarnost med vsemi zaposlenimi in veliko požrtvovalnost pri spreminjanju in zagotavljanju ustrezne kadrovske zasedbe. Tisto, kar nas drži pokonci, so tudi ljudje okoli nas, ki v tej situaciji ne spregledajo tistih, ki smo najbolj izpostavljeni. Na zaposlene se spomnijo razni donatorji, predvsem z donacijo hrane in vitaminov.

So svojci bolnikov razumevajoči?

Trenutno je klinika zaprta za vse obiskovalce. Ljudje razumejo situacijo bolje kot prej, predvsem na oddelku za izolacijo pa so svojci v telefonskem kontaktu z zdravnikom.

Vloga za zaščito Slovenske potice

Začel se je postopek za zaščito Slovenske potice na evropski ravni.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je na pobudo kmetijsko-gozdarske zbornice, zbornice kmetijskih in živilskih podjetij in obrtno-podjetniške zbornice že konec leta 2017 na nacionalni ravni zaščitilo Slovensko potico kot izdelek zajamčene tradicionalne posebnosti, poleg pa je vlogo za zaščito na ravni Evropske unije posredovala še Evropski komisiji. Komisija je v četrtek vlogo objavila v Uradnem listu Evropske unije, kar pomeni, da imajo zdaj preostale države članice unije pa tudi druge države tri mesece časa, da morebiti ugovarjajo vlogi. Če komisija ne bo prejela pripomb, bo Slovensko potico zaščitila tudi na ravni Evropske unije, v nasprotnem primeru pa bo Slovenija in druge države pozvala, da v treh mesecih glede spornih vprašanj dosežejo dogovor. Če ga ne bodo dosegle,

bo na podlagi prejetih dokazil presojala sama.

Zaščita z zajamčeno tradicionalno posebnostjo pomeni, da izdelava Slovenske potice ni geografsko omejena, po predpisanem postopku jo lahko izdelujejo kjerkoli, vendar morajo izdelovalci prej za to pridobiti certifikat neodvisnih kontrolnih organizacij. Potica je zaščiten glede vrste testa, nadeva in oblike. Pripravljena je s petimi tradicionalnimi nadevi – orehovim, orehovim z rozinami, rozinovim, pehtranovim ali pehtranovim s skutom – in pečena v potičniku, ki zagotavlja okroglo obliko potice z luknjo v sredini ter gladek ali pokončno rebrast zunanji rob.

Potica ima že od nekdaj posebno mesto v slovenski kulinariki, je slovenska posebnost in znamenitost, skorajda nacionalni simbol, brez nje ni pravega praznika, še zlasti ne božiča in velike noči.

Na Jesenicah ponovno odprli tržnico

Jesenice – V soboto je na Jesenicah ponovno zaživela tržnica, in sicer v pokritem prireditvenem prostoru na Stari Savi. Tržnica je bila od sredine marca začasno zaprta, sobotni obisk pa kaže, da so Jeseničani tovrstno ponudbo lokalno pridelanih izdelkov in pridelkov pogrešali. Tržnica bo odslej odprta vsako soboto med 7. in 12. uro, deluje pa ob upoštevanju zaščitnih ukrepov: gibanje kupcev poteka enosmerno, naprodaj so le prehranski izdelki, prodajalci pa morajo zagotoviti dezinfekcijska sredstva in rokavice za kupce.

Sobotna tržnica je bila odlično obiskana, naprodaj so bili prehranski izdelki in tudi sadike. / Foto: Gorazd Kavčič

Izvajanje plačil med velikonočnimi prazniki

Kranj – Evropski plačilni sistem Target 2 na veliki petek, 10. aprila, in na velikonočni ponedeljek, 13. aprila, ne bo posloval, zato banke in hranilnice v državah evrskega območja v teh dneh ne bodo izvajale medbančnega plačilnega prometa. Ker so na sistem Target 2 posredno vezani tudi domači klirinški sistemi, bo v petek, ko pri nas sicer ni praznik in bodo banke in hranilnice poslovale, možna le izvedba internih plačil v okviru posamezne banke in hranilnice, omejitev pa velja tudi za direktne obremenitve Sepa. Plačilni promet bo v polnem obsegu spet deloval v torek, 14. aprila.

vremenska napoved

Danes, jutri in v četrtek bo jasno. Jutra bodo hladna, čez dan pa bo kar toplo. Danes in jutri bo ponekod pihal vzhodni in jugovzhodni veter.

